

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Година V - Број 15

Понедељак, 8. јула 1996. године

САРАЈЕВО

Претплата за друго полугодиште 1996.
године биће накнадно утврђена.
Жиро рачун 30270-603-4-6275
Тел.: (071) 783-571, Факс: (071) 783-147

579

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПРИВАТИЗАЦИЈИ ПРЕДУЗЕЋА

Проглашавам Закон о приватизацији предузећа, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01:984/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН

О ПРИВАТИЗАЦИЈИ ПРЕДУЗЕЋА

І - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и поступак за преношење и продају државног капитала у предузећу у својину домаћих и страних физичких или правних лица (у даљем тексту: приватизација).

Члан 2.

Овим законом се приватизује: државно предузеће, предузеће у мешовитој својини и друго правно лице које стиче приход обављањем привредне делатности средствима у државној својини.

Одредбе овог закона се не односе на: предузећа која обављају јавну службу или управљају јавним добрима, банке и финансијске организације и предузећа којима је делатност приређивања игара на срећу.

Члан 3.

Одредбе Закона о приватизацији које се односе на деонице у деоничком друштву сходно се примењују на уделе када се предузеће приватизује или је као предузеће у мешовитој својини већ трансформисано у друштво са ограниченом одговорношћу.

Члан 4.

Приватизацијом се предузеће трансформише у деоничко друштво или друштво са ограниченом одговорношћу.

Трансформисано друштво из става 1. овог члана стиче својства правног лица даном уписа у судски регистар.

Трансформисано друштво из претходног става је правни слобеник предузећа које је приватизовано.

Члан 5.

Приватизација предузећа врши се:

а) преносом деоница предузећа на фондове,

б) бесплатном поделом државног капитала у предузећу грађанима и погинулим борцима путем ваучера,

в) продајом 15% вредности деоница предузећа путем фонда државног капитала.

Члан 6.

Одлуку о приватизацији предузећа доноси Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада).

Пре доношења одлуке из става 1. овог члана вршиће се процена вредности предузећа.

Процена вредности предузећа вршиће се по упутству Владе које ће се, на предлог Дирекције, донети у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Процена из претходног става извршиће се у року од осам месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Трошкови процене падају на терет предузећа.

Члан 7.

Вредност државног капитала у предузећу које се приватизује је процењена вредност пословне активе предузећа умањена за непокривене губитке, вредност капитала других власника и за друге обавезе предузећа.

Члан 8.

Обавезама предузећа не сматрају се трајни улози других лица који су заједничким улагањем, удруживањем или на други начин унети у предузеће без обавезе враћања и без права учешћа у добити тих улагања.

Члан 9.

У вредност државног капитала не улазе: вредност станова, грађевинског и пољопривредног земљишта и шума који ће се приватизовати по посебном закону.

ІІ - ПРЕНОС ДЕОНИЦА НА ФОНДОВЕ

Члан 10.

Од укупног износа државног капитала предузећа које се приватизује преноси се на фондове:

1. 20% у Фонд учесника рата 1990-1995. године, војних инвалида, породица погинулих и жртава рата која подела на појединачне носиоце ће се извршити у року од две године,

2. 8% у Фонд борачке заштите,

3. 7% у Фонд пензијско инвалидског осигурања,

4. 5% у Фонд образовања,

5. 5% у Фонд наталитета,

6. 5% у Фонд за просторни размештај становништва,

7. 5% у Фонд за денационализацију.

Фондови не учествују у управљању предузећем.

Члан 11.

Фондови се уписују у судски регистар и тиме стичу правну и пословну способност.

Рад и управљање фондова регулисаће се посебним законом.

III - ПОДЕЛА ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА У ПРЕДУЗЕЋУ ГРАЂАНИМА ПУТЕМ ВАУЧЕРА

Члан 12.

Приватизација државног капитала ће се извршити и путем бесплатне поделе становништву.

Подела ће се извршити путем инвестиционих бодова (у даљем тексту: ваучери).

Члан 13.

Ваучер је вредносни папир који гласи на име физичког лица и даје право власнику да купује деонице намењене за продају ваучерима.

Право из ваучера препосиво је на наследнике.

Ваучер се не може амортизовати.

Власника ваучера може заступати правно или физичко лице на основу писменог овлашћења при коришћењу ваучера.

Члан 14.

Ваучер садржи следеће податке:

- име и презиме, матични број и адреса,
- назив издавача,
- номинална вредност ваучера у динарима,
- рок важења,
- датум издавања.

Члан 15.

Право на ваучер имају лица која испуњавају следеће услове:

- да су држављани Републике Српске,
- да су рођени до дана ступања на снагу овог закона,
- за пунолетна лица да су стално боравила у Републици Српској најмање 48 месеци пре ступања на снагу овог закона,
- да су у одређеном року искупили ваучер-књижицу.

Право на ваучер немају лица која су избегла своју радну и ратну обавезу и напустила Републику Српску без одобрења надлежног органа.

Малолетну децу заступа родитељ, односно старатељ тиме што се у ваучер-књижицу поред имена и презимена малолетног детета уписује матични број и адреса родитеља, односно старатеља.

Надлежни општински орган управе ће доставити Дирекцији податке из ст. 2. и 3. овог члана у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона.

За погинуле борце из члана 5. овог закона податке ће доставити Министарство одбране.

Вредност ваучера за погинуле борце (члан 5. Закона) Дирекција ће дозначити Фонду учесника рата 1990-1995. године, војних инвалида, породица погинулих и жртава рата.

Члан 16.

Ваучери важе десет месеци од дана издавања, с тим да Влада може продужити рок.

Влада одређује датум смитовања ваучера.

Датум из претходног става се саопштава путем јавних гласила.

Члан 17.

Ваучер издаје Дирекција.

Сматра се да је ваучер издат на дан када се ваучер књижица региструје на име власника кроз систем нумерисаних локација (у даљем тексту: центри за приватизацију) у року који одреди Дирекција.

Центре за приватизацију одређује Дирекција и објављује њихов списак.

Регистрација која се спроведе ван прописаног центра за приватизацију и временског рока ништавна је.

Члан 18.

Дирекција ће водити централни регистар ваучера, правити измене центра за приватизацију у случају да то буде

потребно, одредити места и начин подношења захтева за деонице, водити централни регистар захтева за деоницама, обавестити појединачне власнике ваучера о њиховим захтевима за деонице и обављати друге послове у вези са обрадом ваучера.

Члан 19.

У случају нестације ваучерских књижица Дирекција ће смитовати регистрационе картице.

Картице из претходног става ће се заменити ваучер - књижицом после њене регистрације.

Члан 20.

За покриће трошкова поступка приватизације сваки грађанин је дужан за откуп ваучер-књижице уплатити на рачун Дирекције износ којег ће утврдити Влада.

Дирекција је обавезна доставити ваучере власницима путем центара за приватизацију.

Обавеза из става 1. се не односи на породице погинулих бораца, војне инвалиде од I - VII категорије (укључиво VII), цивилне жртве рата, пензионере чији је износ пензија испод 50% просечне висине пензија у Републици Српској, незапослених дуже од шест месеци пре ступања на снагу овог закона, а који су у време поделе ваучера незапослени.

Потребне податке из претходног става Дирекцији ће у року од два месеца доставити Министарство бораца и инвалида рата, Фонд пензијског и инвалидског осигурања и Републички завод за запошљавање.

Члан 21.

Укупна вредност ваучера је једнака укупно процењеној вредности државног капитала који се приватизује израженог у динарима.

Члан 22.

Лица из члана 15. овог закона ће добити једнаке вредности ваучера.

Члан 23.

Приватизација ће се обавити у више кола, а свако коло у више кругова.

Коло приватизације је време у којем се приватизује одређен број предузећа о чему одлуку доноси Влада.

Круг приватизације је временски период чији почетак и крај одређује Влада, а у оквиру којег су власници ваучера дужни да поднесу захтеве за деонице предузећа која у том кругу улазе у продају ваучерима.

Члан 24.

Власник ваучера је дужан да исти искористи за куповину деоница предузећа у било ком кругу приватизације одређеног кола.

Члан 25.

Влада ће одредити рок за подношење захтева за сваки круг приватизације, почетак и крај појединачног круга приватизације, вредност деоница које се нуде, њихово објављивање.

У случају да се појави више регистрација на име истог власника ваучера, предност има ранији захтев.

Члан 26.

Неискориштени ваучери односно ваучери грађана који нису искупили ваучер - књижицу прелазе у власништво Фонда државног капитала.

Члан 27.

Дирекција ће 30 дана пре почетка првог круга приватизације објавити листу предузећа.

На листи из претходног става морају бити наведени следећи подаци:

- назив и адреса предузећа,
- грана којој припада,
- вредност државног капитала који се приватизује,
- шифра предузећа.

Подаци из претходног става се јавно публикују.

За приватизацију путем ваучера вредност деоница предузећа је јединствена и износи 500 (петстотина) динара.

Члан 28.

Власник ваучера је дужан да купи деонице предузећа у износима који не могу да буду мањи од 500 динара.

Члан 29.

Дирекција ће одредити, на основу резултата централног регистра којим се захтевима поднешеним у оквиру једног круга приватизације може удовољити.

Члан 30.

Свим захтевима за деоницама ће се удовољити изузев у случајевима када потражња за деоницама значајно одступа на више или ниже од понуде деоница одређеног предузећа.

Ако се у одређеном кругу приватизације тражња за деоницама појединог предузећа буде кретала у интервалу 20% на више и 20% на ниже, од износа понуде сматра се да процењена вредност државног капитала одговара његовој тржишној вредности. У том кругу приватизације сматра се да је државни капитал откупљен од стране власника ваучера с тим што се износ ваучера своди пропорционално на номиналну вредност деоница.

Члан 31.

У случају да су одступања понуде и потражње већа од износа 20% на више или ниже та предузећа се изузимају из тог круга приватизације и преносе у следећи круг. Ваучери се у уложеном износу враћају власницима. У следећи круг приватизације ова предузећа улазе са увећаним односно умањеним бројем деоница. Зависно од обима одступања у односу на претходни износ понуде мења се број деоница коју одлуку доноси Влада на предлог Дирекције.

Члан 32.

Да би се предузеће приватизовало потребно је да располаже са најмање 50 деоничара.

У случају да се не оствари услов из претходног става у првом кругу преноси се на наредни круг.

Ако се услови из става 1. овог члана не остваре ни у последњем кругу државни капитал се преноси у Фонд државног капитала.

Члан 33.

Сматра се да је приватизација завршена кад остане неутрошено мање од 1% ваучера.

Члан 34.

На крају сваког круга приватизације, а најкасније 15 дана пре почетка новог, Дирекција ће јавно публиковати податке о предузећима која нису приватизована и која улазе у понуду за следећи круг.

Члан 35.

У року од 30 дана од дана завршетка сваког кола приватизације, Дирекција је обавезна обавестити власнике ваучера о решавању њихових захтева.

Обавештење из претходног става садржи и упуту о начину и року испоруке деоница.

Члан 36.

Дирекција је обавезна у року од 30 дана од дана завршетка кола приватизације, обавестити предузећа о резултатима приватизације и именима власника ваучера и њиховим појединачним износима откупљених деоница.

Члан 37.

Предузећа су дужна у року од месец дана од дана пријема обавештења из члана 36. овог закона, да предају власницима ваучера деонице предузећа у власништво.

IV - ПРЕНОС У ФОНД ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА И ПРОДАЈА ДЕОНИЦА НА БЕРЗИ

Члан 38.

Од укупног износа вредности деоница предузећа (процењена вредност) 15% ће се пренети у Фонд државног капитала (у даљем тексту: Фонд).

Члан 39.

Фонд ће извршити продају из претходног члана као продају предузећа.

Продаја из претходног става ће се вршити путем:

- продаје деоница на берзи,
- пројеката приватизације (приватизациони пројекти).

Члан 40.

Одлуку о продаји деоница предузећа на берзи доноси Влада на предлог Дирекције.

Продаја из претходног става врши се у новцу.

Купац деоница на берзи из Републике Српске је обавезан да претходно прибави доказ о измирењу обавеза према држави у времену ратног периода.

Доказ у виду уверења издаје Финансијска полиција Републике Српске након проведене контроле пословних књига купца.

Члан 41.

Оснивање и рад Фонда регулисаће се посебним законом о фонду.

Члан 42.

До извршене продаје директора предузећа именује Влада на предлог ресорног министарства. Управни одбор се бира сразмерно учешћу капитала.

V - ПРОДАЈА ПРЕДУЗЕЋА ПУТЕМ ПРИВАТИЗАЦИОНИХ ПРОЈЕКТА

Члан 43.

Куповина предузећа и предузећа од посебног значаја за Републику приватизоват ће се на основу приватизационих пројеката.

У изради приватизационих пројеката може учествовати и предузеће из претходног става.

Средства од продаје уплаћују се у Фонд државног капитала.

Члан 44.

Дирекције ће у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона предложити Влади предузећа која ће се приватизовати путем пројеката приватизације.

Члан 45.

Продаја предузећа на основу приватизационих пројеката врши се путем јавног прикупљања понуда и директном погодбом.

Продаја директном погодбом се врши у случају кад се предузеће не успе продати путем јавног прикупљања понуда.

Одлуку о продаји предузећа из става 2. овог члана доноси Влада на предлог Дирекције.

Члан 46.

Дирекција ће обавестити предузеће које се приватизује.

Члан 47.

На расписани јавни конкурс за прикупљање понуда заинтересована физичка и правна лица као и страна лица се пријављују Дирекцији ради евиденције и полагања одређеног улога, са захтевом за достављање потребних података и документације.

Предузеће је дужно Дирекцији доставити све расположиве податке и документацију неопходну за израду пројеката приватизације.

Рок за достављање података и документације из претходног става је 30 дана од дана достављања захтева од стране Дирекције.

Члан 48.

На основу пријава Дирекција ће покренути процену вредности предузећа, извршити њену ревизију, прикупити могућу потребну документацију и податке из претходног члана.

Достављена процена учесницима израде приватизационих пројеката не може да буде старија од месец дана.

Влада ће одредити рок за израду пројекта приватизације. Одлука о приватизацији путем јавног огласа треба поред осталог да садржи:

- а) услове учешћа у изради пројекта приватизације,
- б) критерије оцено њихове прихватљивости.

Члан 49.

Приспеле пројекте приватизације Дирекција доставља на претходно мишљење предузећу на које се пројекат односи.

Предузеће је дужно размотрити све достављене пројекте и са својим мишљењем вратити Дирекцији у року од 30 дана од дана достављања пројектата.

Члан 50.

Одлуку о прихватању или не прихватању одређеног пројекта приватизације доноси Влада на предлог Дирекције.

Влада је дужна подносиоце пројекта који нису прихваћени обавестити о разлозима неприхватања.

Члан 51.

Приговор на одлуку из претходног члана се може поднети Влади.

Члан 52.

Дирекција ће у року од 30 дана пре почетка приватизације на основу приватизационих пројектата донети Упутство о садржини пројектата приватизације и поступку његовог провођења.

VI - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 53.

Казном затвора од три месеца до годину дана казниће се лице које фалсификује личне податке о власништву ваучера (чл. 14. и 15.).

Новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај предузеће:

1. ако не плати трошкове процене (члан 6. став 5.);
2. ако у прописаном року не преда власницима ваучера деонице предузећа у власништво (члан 37.);
3. ако не достави документацију и податке у прописаном року (члан 47. ст. 2. и 3.);
4. ако у прописаном року не врати достављене пројекте са мишљењем (члан 49. став 2.).

За прекршај из става 2. овог члана казниће се и одговорно лице у предузећу новчаном казном од 5.000 до 10.000 динара.

VII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54.

1. Даном ступања на снагу овог закона престају да важе:

а) Закон о друштвеном капиталу („Службени лист СФРЈ”, бр. 84/89 и 46/90),

б) Правилник о начину утврђивања шестогодишњег, односно троструког годишњег износа исплаћених нето личних доходака у предузећу и начин утврђивања сразмерног износа одобреног попушта за интерне деонице („Службени лист СФРЈ”, број 53/90) и

в) Правилник о начину утврђивања пословног фонда („Службени лист СФРЈ”, број 53/90).

Члан 55.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02-805/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

61. став 1. алинеја 9. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 21/92, 3/93 и 11/93), Законодавно-правна комисија Народне скупштине, на седници одржаној 25. јуна 1996. године, утврдила је пречишћен текст Закона о акцизама и порезу на промет („Службени гласник Републике Српске”, број 10/95, 21/95, 3/96, 8/96, 9/96 и 10/96).

Број: 02-794/96
25. јуна 1996. године

Председник
Законодавно-правне комисије,
Мирко Мијатовић, с.р.

ЗАКОН О АКЦИЗАМА И ПОРЕЗУ НА ПРОМЕТ

- Пречишћен текст -

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом се уређује опорезивање акцизама и порезом на промет.

Акцизама се опорезују производи утврђени овим законом.

Порезом на промет се опорезује промет производа и промет услуга.

II - АКЦИЗЕ

1. Предмет опорезивања

Члан 2.

Акцизом се опорезују следећи производи:

- 1) Деривати нафте;
- 2) дуванске прерађевине;
- 3) алкохолна пића;
- 4) алкохол (етанол);
- 5) кафа (сирова, пржена, млевена и екстракт кафе);
- 6) луксузни производи;
- 7) јужно воће из увоза;
- 8) обла и резана грађа.

2. Настанак пореске обавезе

Члан 3.

Пореска обавеза по основу акцизе из члана 2. тачка 1. до 7. овог закона настаје пуштањем у промет или увозом производа.

Пореска обавеза по основу акцизе из члана 2. тачка 8. овог закона настаје извозом ових производа.

Пореска обавеза по основу акциза настаје и:

- 1) давањем производа без накнаде (поклон, уступање и сл.) или у замену за други производ или услугу;
- 2) исказивањем мањка производа који се не може правдати вишом силом или на други допуштен начин (у даљем тексту: мањак);
- 3) исказивањем расхода (кало, растур, квар и лом) изнад количине одређене узансама, ако порески орган није одредио друге количине (у даљем тексту: расходи);
- 4) коришћењем производа сопствене производње.

3. Порески обвезник

Члан 4.

Обвезник акцизе је правно лице и предузетник који произведе или увезе производе из члана 2. тачка 1. до 7. овог закона.

Обвезник акцизе за производе из члана 2. тачка 8. овог закона је лице које извезе ове производе.

Обвезник акцизе је и произвођач чија пореска обавеза настаје на начин утврђен у члану 3. став 2. овог закона.

Члан 5.

Правно лице и предузетник који је регистрован за производњу и промет производа на које се плаћа акциза дужно је да пре почетка обављања те делатности пријави надлежном пореском органу место где ће обављати ту делатност.

Обавеза из става 1. овог члана не односи се на физичко лице које производи алкохолна пића.

Члан 6.

Кад правно лице, односно предузетник прибави алкохолна пића непосредно од физичког лица - произвођача, обвезник акцизе је правно лице односно предузетник.

Предузетником се у смислу овог закона сматра физичко лице које самостално обавља регистровану делатност.

4. Пореска основица

Члан 7.

Пореску основицу акцизе чини:

- 1) продајна цена производа, која у себи не садржи акцизу;
- 2) вредност увезеног производа утврђена по царинским прописима и увећана за износ царине и других царинских дажбина;
- 3) цена која би се постигла продајом у тренутку давања без накнаде или давања у замену за други производ или услугу која у себи не садржи акцизу ни општи порез на промет производа;
- 4) вредност утврђеног мањка који се не може правдати вишом силом;
- 5) вредност расхода (кало, растур, лом и квар) изнад количине утврђене узансама, ако порески орган није утврдио друге количине.

5. Пореске стопе

Члан 8.

Акциза се плаћа у апсолутном износу, односно по пропорционалним стопама.

Члан 9.

На промет деривата нафте акциза се плаћа у ДЕМ или у другој конвертибилној валути по једном литру, и то на:

1) моторни бензин	0,80дин/л
2) дизел гориво	0,60 дин/л
3) уље за ложење екстра лако (Л) и уље за ложење лако специјално (ЛС)	0,30 дин/л
4) млазно гориво и авионски бензин	0,10 дин/л
5) моторна и авионска уља, минерална мази-
вна уља и масти, хипоидна и остала минерална
уља и масти као и уља за подмазивање	3,00 дин/л
6) течни нафтни гас	0,10 дин/л

Члан 10.

На промет дуванских прерађевина плаћа се акциза по комаду, паковању од 20 комада, односно по килограму, и то на:

1) лицендне цигарете	1,80дин/пак.
2) домаће екстра цигарете	1,00 дин/пак.
3) остале домаће цигарете	0,50 дин/пак.
4) цигаре и цигарилоси	0,05 дин/пак.
5) резани дуван, дуван за лулу и жвакање
и бурмут	3,40 дин/кг.

На увозне цигарете акциза се плаћа по стопи од 70% на основицу коју чини вредност увезених цигарета утврђена по царинским прописима, увећана за износ царине и других увозних дажбина, с тим што износ акцизе не може бити мањи од 1,80 динара по паклици.

Ако се цигарете стављају у промет у већем или мањем паковању од једног килограма, односно већем или мањем паковању од 20 комада, акциза се плаћа сразмерно паковању.

Члан 11.

На промет алкохолних пића плаћа се акциза по једном литру, и то на:

1) природна вина, медицинска вина,
медовина и јабуковача	0,20 дин/л
2) пиво	0,15 дин/л
3) природну ракију и вињак	2,00 дин/л
4) остала алкохолна пића	2,50 дин/л

Ако се алкохолна пића стављају у промет у паковању већем или мањем од једног литра, акциза се обрачунава сразмерно количини у паковању.

Члан 12.

На промет алкохола (етанола) плаћа се акциза по хектолитарском степену за:

1) денатурисани алкохол за гориво	0,50 дин/хл°
2) производњу алкохолних пића и козметичких производа, продају апотекама и болницама,
трговини и др.	1,50 дин/хл°

Члан 13.

На промет кафе (сирове, пржена, млевена и екстракт кафе) плаћа се акциза у висини од 8 динара по килограму.

Ако се кафа ставља у промет у паковању већем или мањем од једног килограма, акциза се обрачунава сразмерно количини у паковању.

Члан 14.

На промет луксузних производа плаћа се акциза по стопи од 50% на основицу коју чини продајна цена произвођача у коју није урачуната акциза, односно увозна вредност утврђена по царинским прописима, увећана за царину и друге увозне дажбине и то на:

- 1) производе свих врста и облика израђених са више од 2% злата и других племенитих метала (платина и др.) и производе израђене са више од 50% сребра;
- 2) природно драго камење и природне бисере и производе свих врста и облика израђене од природног драгог камења и природних бисера;
- 3) кожу рептила (змија, гуштера, крокодила и др.) и све производе израђене од те коже, као и природно крзно и производе од тог крзна, ако су кожа и крзно заступљени с најмање 50%, осим коже и крзна домаћих животиња.

Члан 15.

На увоз јужног воћа плаћа се акциза по стопи од 5% на основицу коју чини вредност увезеног јужног воћа утврђена по царинским прописима, увећана за царину и друге увозне дажбине.

Члан 16.

На извоз обле и резане грађе акциза се плаћа на вредност продате грађе по следећим стопама:

- 1) облу грађу четинара и лишћара (Ф, Л, I, II и III класе) 10%
- 2) резану грађу четинара и лишћара (окрајчена, неокрајчена и гредице за све класе и димензије) 3%

Основицу за обрачун акцизе из претходног става чини вредност продате обле и резане грађе исказане у фактури по ценовнику који доноси Влада.

Члан 17.

Акциза се не плаћа на:

- 1) производе који се извозе, осим на производе из члана 2. тачка 8;
- 2) производе који се увозе ради продаје у слободним царинским продавницама;
- 3) производе које под условима реципроцитета набављају страна дипломатска и конзуларна представништва и стране дипломатско и конзуларно особље, као и функционери страних дипломатских представништава;
- 4) увоз на име хуманитарне помоћи преко или посредством Комесаријата за избеглице и Црвеног крста, деривате нафте, алкохола (етанола) који се користи у медицинске сврхе, кафе и јужног воћа.

Члан 18.

Порески обвезник има право на умањење обрачунате акцизе у висини износа плаћене акцизе на производе који су као репродукциони материјал употребљени у производњи производа на које се плаћа акциза.

Репродукционим материјалом у смислу става 1. овог члана сматрају се производи који у процесу даље производње улазе у супстанцу другог производа, у складу са овим законом.

III - ПОРЕЗ НА ПРОМЕТ

А. Порез на промет производа

1. Предмет опорезивања

Члан 19.

Порезом на промет производа опорезује се промет производа који служи крајњој потрошњи.

Прометом производа који служи крајњој потрошњи сматра се продаја производа, као и:

- 1) увоз производа;
- 2) давање производа без накнаде (поклон, уступање, и сл.) и замене производа;
- 3) мањак производа;
- 4) расход.

Члан 20.

Не сматра се прометом производа који служи крајњој потрошњи:

- 1) продаја производа лицу које је регистровано и обавља промет производа, а те производе набавља ради даље продаје;
- 2) продаја производа лицу које је регистровано и обавља угоститељску делатност, а те производе набавља као репродукциони материјал, односно ради даље продаје;
- 3) продаја производа који имају карактер репродукционог материјала лицу које је регистровано и обавља производну делатност;
- 4) увоз производа који имају карактер репродукционог материјала и увоз производа ради даље продаје;
- 5) продаја употребљаваних производа непосредно између физичких лица, изузев производа који подлежу оба-вези годишње регистрације.

Члан 21.

Продаја производа, односно увоза за сврхе из члана 20. овог закона без плаћања пореза на промет, може се вршити под условима:

- 1) да се производи продају са стоваришта, магацина, складишта и сл. (промет на велико), уз обавезно издавање фактуре;
- 2) да је купац пре преузимања производа, односно испостављања фактуре дао продавцу писмену изјаву да ће производе користити искључиво за сврхе из члана 20. овог закона;
- 3) да је у фактури о продаји производа продавац унео клаузулу да су производи продати без обрачунавања пореза на промет производа на основу писмене изјаве;
- 4) да је плаћање извршено безготовински.

Продаја производа за сврхе из члана 20. овог закона не може се вршити из продавница и других пословних јединица које врше промет на мало.

Услови из става 1. овог члана не односе се на производе које физичко лице у оквиру располагања својом имовином, од случаја до случаја продаје правном лицу или предузетнику, као ни на откуп шумских плодова.

Члан 22.

Купац има право на ослобађање из члана 20. овог закона ако се регистровао код надлежног пореског органа за вршење набавке производа као репродукционог материјала.

Писмена изјава из члана 21. став 1. тачка 2. овог закона мора садржавати регистарски број купца, редни број изјаве, датум издавања, потпис овлашћених лица и оверу.

Купац је дужан да води књигу датих изјава по редним бројевима.

Члан 23.

Производном делатношћу у смислу овог закона сматрају се делатности из области индустрије, рударства, пољопривреде, угоститељства, шумарства, водопривреде, рибарства, грађевинарства, грађевинског и производног занатства и саобраћаја.

Члан 24.

Репродукционим материјалом у смислу члана 20. овог закона сматрају се:

1) материјал, сировине, полупроизводи и делови који се прерадом, дорадом, уграђивањем, наношењем или на други начин троше у процесу производње;

2) материјал за изградњу нових грађевинских објеката и материјал за реконструкцију и ревитализацију грађевинских објеката који су проглашени културним добрима;

3) погонска енергија и огревни материјал, осим деривата нафте;

4) амбалажа и други материјал за паковање;

5) прехранбени и други производи који служе као сировине за справљање хране и пића у угоститељству;

6) деривати нафте и алкохол (етанол) који се као основни материјал користе у процесу производње других производа.

Канцеларијски материјал се, у смислу става 1. овог члана, не сматра репродукционим материјалом.

2. Порески обвезник

Члан 25.

Обвезник пореза на промет производа је лице које:

- 1) изврши продају производа намењених крајњој потрошњи;
- 2) увози производ за сопствену потрошњу или коришћење;
- 3) на други начин изврши промет производа (коришћење производа сопствене производње, давање производа без накнаде, мањак производа и расход);
- 4) купи ново моторно возило, које подлеже обавези годишње регистрације;
- 5) производе набављене уз пореско ослобађање употреби у сврхе за које није предвиђено пореско ослобађање.

Ако физичко лице изврши промет производа правном лицу или предузетнику, порески обвезник пореза на промет производа је правно лице или предузетник.

3. Пореска основица

Члан 26.

Основица пореза на промет производа је:

- 1) продајна цена продатог производа за крајњу потрошњу која не садржи порез на промет производа;
- 2) вредност увезеног производа утврђена по царинским прописима, увећана за износ царине и других увозних дажбина које се плаћају при увозу;
- 3) цена која би се постигла продајом производа за потрошњу у сопственог производа и за производе који се дају без накнаде;
- 4) вредност утврђеног мањка;
- 5) вредност расхода;
- 6) прометна вредност производа који подлеже обавези годишње регистрације, а који лице изради за своје потребе или га да другоме без накнаде, односно употребљаваног производа који подлеже годишњој регистрацији.

Основицу пореза на промет производа, из става 1. тачка 1. до 5. овог члана, на које се плаћа акција представља продајна цена продатог производа за крајњу потрошњу умањена за износ акције и пореза на промет.

Продајном ценом из става 1. тач. 1. и 3. овог члана подразумева се укупна бруто накнада коју купац плаћа продавцу за купљене производе, у коју се урачунавају и сви споредни трошкови које је продавац зарачунао купцу.

У пореску основицу пореза на промет производа не урачунавају се транспортни трошкови који нису садржани у продајној цени производа већ су настали по налогу и за рачун купца за превоз или испоруку купљених производа.

У случају када превоз за купца врши продавац, изузимају се само транспортни трошкови који су одвојено фактурисани.

Попуст на цену производа, који продавац даје купцу може се одбити од пореске основице само ако је купцу непосредно одобрен у фактури, односно рачуну, и ако не терети купца.

Прометну вредност из става 1. тачка 6. овог члана утврђује надлежни порески орган.

За случај промета између повезаних лица у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана, порески орган може и на други начин утврдити пореску основу, у складу са принципом „ван дохвата руке“.

4. Пореске стопе

Члан 27.

Порез на промет производа се плаћа по пропорционалним стопама.

Члан 28.

На промет свих производа који служе крајњој потрошњи, осим на промет производа на које се порез на промет плаћа по другим стопама, плаћа се порез на промет производа по општој стопи од 24%.

Члан 29.

Порез на промет производа по стопи од 7% плаћа се на промет:

- 1) производа за исхрану људи;
- 2) основних производа пољопривреде и рибарства;
- 3) путничких аутомобила радне запремине до 1,2 литра;
- 4) употребљаваних моторних возила и употребљаваних пловних објеката;
- 5) електричне енергије;
- 6) угља, огревног дрвета и природног земног гаса;
- 7) дневне штампе, књига, брошура и часописа, осим књига брошура и часописа за које је прописано пореско ослобађање;
- 8) сапуна свих врста и детерџената;
- 9) паста за зубе;
- 10) пудера и кремова за децу, беби уља и беби млека, пшеничних купки;
- 11) обуће, одеће и рубља, осим обуће и одеће израђене од коже рептилија и племенитих крзна дивљих животиња;
- 12) шампона за косу и купање;
- 13) погребне опреме;
- 14) оригиналних уметничких дела из области сликарства, вајарства, архитектуре, графике и осталих ликовних делатности и униката примењених уметности;
- 15) грамофонских плоча, аудио касета, видео касета и компакт дискова са уметничким садржајем, а на основу мишљења надлежног министарства;
- 16) производа старих заната; дрводељских, коларских, напулцијских, клонпарских, асуријских, табачких, опанчарских, папуцијских, сарачких, ћурчијских, терзијскоабацијских, јорганџијских, ковачких и поткивачких, казанџијских, мутавџијских, воскарско-лицидерских, сапунџијских, грнчарских, ткачких и производа традиционалних музичких инструмената, под условом да је надлежно министарство дало писмено мишљење о томе да се ради о производима старих заната;
- 17) производа набављених за резервне делове за основна средства;
- 18) употребљавано моторно возило и употребљаван пловни објекат, у смислу овог закона, јесте моторно возило, односно пловни објекат који је најмање једанпут био у промету на територији Републике Српске.

5. Пореска ослобађања и олакшице

Члан 30.

Порез на промет производа не плаћа се на:

- 1) извоз производа;
- 2) опрему коју правна лица и предузетници набављају под условима из члана 21. овог закона за вршење делатности и на опрему за пољопривредну производњу;
- 3) све врсте хлеба и млека, јестивог уља и масти;
- 4) производе за исхрану животиња;
- 5) природних и вештачких ђубрива и средстава за заштиту биља;
- 6) свих врста семена и садног материјала;

7) производе који се увозе, а за које је према одредбама Царинског закона предвиђено ослобађање од плаћања царине, и на производе који се продају у слободним царинским продавницама;

8) производе које под условом редипроцитета, набављају страна дипломатска и конзуларна представништва и страно дипломатско и конзуларно особље, као и функционери страних дипломатских представништва;

9) важеће таксене и поштанске марке и хартије од вредности;

10) производе који се увозе као хуманитарна помоћ преко или посредством Црвеног крста и Комесаријата за избеглице, као и на производе које ове организације у земљи добијају без накнаде као хуманитарну помоћ;

11) предмете које музеји откупљују као музејске вредности, као ни на злато, накит и друге предмете од племенитих метала које откупљује Народна банка Републике Српске;

12) средства наоружања и опреме за Војску Републике Српске и органа унутрашњих послова;

13) лекове и медицинска средства утврђена прописима о производњи и промету лекова;

14) уџбенике за основно, средње, више и високо образовање;

15) публикације од посебног интереса за науку, уметност и културу, а на основу мишљења надлежног министарства;

16) школска учила, школски писаћи и цртаћи прибор на основу мишљења надлежног министарства, и свеске које школе набављају за потребе својих ученика;

17) воду за пиће;

18) пољопривредне производе и производе шумарства које продаје физичко лице - пољопривредни произвођач;

19) промет употребљаваних производа који се врши непосредно између физичких лица, осим производа који подлежу обавези годишње регистрације;

20) аутогуме за привредна возила;

21) производе добијене по основу замене у гарантном року;

22) ортопедска помагала;

23) на пренос апсолутних права који се опорезује према закону којим се уређује опорезивање имовине;

24) производе дате без накнаде у виду донаторства за потребе оружаних снага Републике Српске;

25) производе дате без накнаде у виду донаторства за избегла лица;

26) производе предузећа за радно оспособљавање, професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида продате крајњем потрошачу у властитим малопродајним објектима и у малопродајним објектима других таквих предузећа;

27) индустријске и друге отпатке (секундарне сировине);

28) енергетско гориво (биодизел) из обновљених ресурса.

Ако је продајна цена производа из тачке 21. став 1. овог члана већа од цене производа који се замењује, порез на промет се плаћа на разлику у цени.

Опрема за вршење делатности, у смислу става 1. тачка 2) овог члана, јесу основна средства за вршење делатности одређене према прописима о амортизацији, осим путничких аутомобила, намештаја, тепиха, уметничких дела ликовне и примењене уметности за уређење просторија.

Опрема за вршење делатности, изузетно од става 3. овог члана, јесу специјални путнички аутомобили са уграђеним уређајима за болеснике, специјални путнички аутомобили за обуку возача са уграђеним дуплим командама, као и путнички аутомобили за такси и рента кар који су посебно означени.

Министар за саобраћај и везе утврђује начин обележавања путничких аутомобила за такси и рента кар.

У случају престанка обављања такси или рента кар делатности, као и у случају продаје или отуђења на други начин путничког аутомобила прибављеног за обављање тих

делатности пре истека рока од пет година од дана набавке, обвезник пореза је дужан да то пријави надлежном пореском органу у року од пет дана и да плати порез на промет који би био дужан да плати да није користио пореску олакшицу, као и камату по стопи из члана 54. овог закона од дана набавке до дана пријављивања.

Без доказа о плаћеним доспелим обавезама по основу јавних прихода не може се остварити пореско ослобађање из става 4. овог члана.

Под производима из тачке 24) овог члана подразумевају се храна, одећа, обућа и други производи за потребе оружаних снага Републике Српске који се додељују преко Министарства одбране.

Под производима из тачке 25) овог члана подразумевају се храна, одећа, обућа, средства хигијене, лекови и други артикли који се дају за избегло становништво, а који се додељују преко Комесаријата за избеглице и хуманитарну помоћ.

Влада Републике Српске ближе утврђује шта се у смислу овог закона сматра опремом за пољопривредну производњу.

Члан 31.

Ако порески обвезник који продаје нова моторна возила преузме од купца, физичког лица употребљавано моторно возило исте врсте по истеку две године од дана када га је купац набавио, или ако преузме од купца - правног лица употребљавано моторно возило без обзира на то кад га је он набавио и у замену за то моторно возило да купцу ново возило исте врсте - позитивна разлика између продајне цене новог возила и вредности која се признаје купцу за преузето употребљавано возило које се замењује, чини пореску новину на коју се порез обрачунава и плаћа.

Ако је приликом замене употребљаваног моторног возила, у смислу става 1. овог члана, позитивна разлика мања од 30% порез се обрачунава применом пореске стопе на новину коју чини 30% пореске основице на коју се плаћа порез на ново возило.

Б. Порез на промет услуга

1. Предмет опорезивања

Члан 32.

Порез на промет услуга плаћа се на промет услуга које се обављају уз накнаду.

Услугама из става 1. овог члана сматрају се и изградња, оправка и одржавање привредних, стамбених и других објеката, постављање (извођење), оправка и одржавање грађевинских инсталација, завршни и занатски радови у грађевинарству, као и изградња, оправка и одржавање објеката нискоградње и хидроградње.

Услугама из става 1. овог члана сматрају се сви послови и радње који нису промет производа.

Порез на промет услуга на поштанске пошиљке у унутрашњем поштанском саобраћају, осим на пошиљке новина и часописа, може се увести у виду доплатне поштанске марке у складу са посебним прописом који доноси Влада Републике Српске, и то највише до 50% од износа номиналне вредности поштанске марке за писма тежине до 20 грама.

Средства од пореза на промет услуга наплаћених у виду доплатне поштанске марке уплаћују се на посебан рачун Републике и користе се у складу са прописом из става 4. овог члана.

2. Порески обвезник

Члан 33.

Обвезник пореза на промет услуга је лице које изврши услугу из члана 32. овог закона.

Ако физичко лице изврши услугу правном лицу или предузетнику, порески обвезник пореза на промет услуга је правно лице, односно предузетник.

3. Пореска основица

Члан 34.

Основица пореза на промет услуга је износ накнаде за извршену услугу у коју није урачунат порез на промет услуга.

Члан 35.

Основица пореза на промет услуга је:

1) разлика између набавне и продајне цене производа, односно друга накнада за услуге промета производа на велико односно за услуге увоза производа и остале спољнотрговинске услуге;

2) провизија и друга накнада за услуге заступања правних или физичких лица, адвокатске, агенцијске, посредничке, заступничке, комисионе, банкарске, берзанске и услуге платног промета;

3) бруто премија осигурања умањена за износ техничке премије и доприноса за превентиву - за услуге осигурања;

4) вредност примљених уплата умањена за исплаћене добитке и за износ уплаћен у социјалне и хуманитарне сврхе код игара на срећу, а код клађења на резултате коњских трка и за износ исплаћених награда власницима победничких грла;

5) износ накнаде по одбитку вредности уграђених резервних делова и материјала на које је плаћен порез на промет производа, под условом да су посебно исказане у фактури - за услуге поправке и сервисирања производа;

6) износ накнаде по одбитку вредности уграђеног грађевинског материјала на који је плаћен порез на промет, под условима да је посебно исказана у фактури - за грађевинске услуге;

7) износ накнаде за извршене остале услуге.

Код игара на срећу за сваку врсту игре утврђује се висина основице за обрачун пореза.

4. Пореска стопа

Члан 36.

Порез на промет услуга плаћа се по пропорционалним стопама.

Члан 37.

Порез на промет услуга плаћа се, и то:

1) по стопи од 30% на посебне игре на срећу (рулет, тренте и сл.);

2) по стопи од 10% на остале игре на срећу, лото, лутрија (редовна, ванредна, експрес и инстант), спортска прогноза и остале игре на срећу за чију организацију надлежни орган даје одобрење;

3) по стопи од 7% на промет свих осталих услуга.

За привређивање игара на срећу помоћу аутомата и других механичких апарата и уређаја (аутомати на ковани новац, жетоне и сл.) порез на промет услуга плаћа се у месечном износу по аутомату, односно апарату у висини од 500 динара.

5. Пореска ослобађања

Члан 38.

Порез на промет услуга не плаћа се на:

1) камате;

2) услуге осигурања чији је корисник страном правно или физичко лице у иностранству, осигурање авиона који лете на међународним линијама и допунско осигурање друмских возила и одговорности возача изван границе Републике Српске;

3) услуге превоза путника и робе у железничком саобраћају, превоза путника у градском и приградском саобраћају аутобусима, трамвајима и трелејбусима, јавни линијски превоз путника у речном и језерском саобраћају и интерни транспорт (транспорт робе извршен за потребе правног лица, пореског обвезника који није посебно фактурисан, већ представља калкулативни део цене производа пореског обвезника);

4) услуге извршене у иностранству;

5) услуге извоза робе;

6) услуге из области здравства, науке, културе, просвете и социјалне заштите;

7) ветеринарске услуге;

8) услуге културних, осим естрадних и спортских приредби које путем улазнице наплаћују правна лица и спортски клубови;

9) услуге које врши Црвени крст у остваривању циљева ради којих је основан;

10) услуге које врше државни органи у остваривању јавне функције;

11) услуге које врше верске организације;

12) комуналне услуге осим услуга јавних гаража и паркиралишта;

13) услуге у пољопривреди на обради земљишта;

14) услуге осигурања живота;

15) услуге које врше предузећа за оспособљавање и запошљавање инвалида.

IV - ОБРАЧУН И НАПЛАТА АКЦИЗЕ И ПОРЕЗА НА ПРОМЕТ

1. Обрачун акцизе

Члан 39.

Обвезник је дужан да обрачуна акцизу.

Обавеза обрачунавања акцизе настаје у моменту пуштања у промет производа на које се плаћа акција.

Пуштање у промет производа сматра се отпремање производа из фабрике произвођача производа на које се плаћа акција (отпремање у сопствено складиште на другој локацији, испорука сопственој продавници, испорука купцу).

Ако се производ на који се плаћа акција употреби за сопствене потребе произвођача, обавеза обрачунавања настаје у моменту такве употребе производа.

Члан 40.

Обавеза обрачунавања акцизе при увозу производа на које се плаћа акција настаје у моменту преласка границе.

Контролу обрачуна врши надлежни царински, односно порески орган, у роковима и на начин предвиђен за обрачунавање царине и других увозних дажбина.

2. Обрачун пореза на промет

Члан 41.

Обвезник пореза дужан је да обрачуна порез на промет.

Обавеза обрачунавања пореза на промет настаје у моменту када је извршен промет производа, односно услуга.

Сматра се да је промет односно услуга извршена даном:

- 1) издавања фактурс (рачуна) о продаји производа, односно о извршењу услуге;
- 2) испоруке производа, односно извршења услуге;
- 3) настанка обавезе плаћања царине и увозних дажбина;
- 4) испоруке производа који су дати без накнаде;
- 5) утврђивања мањка и расхода;
- 6) узимања производа за сопствену употребу;
- 7) испоруке производа продавници која врши промет производа на мало.

Члан 42.

Порез на промет моторних возила која подлежу обавези годишње регистрације обрачунава порески орган према месту пребивалишта физичког лица, односно седишту правног лица.

Порез на промет производа који подлежу обавези годишње регистрације, а које физичко лице само израђује или даје без накнаде, обрачунава порески орган према месту пребивалишта физичког лица.

Порез на промет производа који подлежу обавези годишње регистрације, а које правна лица и предузетници дају без накнаде, обрачунава порески орган надлежан према седишту обвезника.

Порез на промет употребљаваних моторних возила или пловних објеката који подлежу обавези годишње регистрације, а који се врши између физичких лица, обрачунава порески орган према месту пребивалишта продавца.

3. Плаћање акцизе

Члан 43.

Обрачунату акцизу на производе из члана 2. овог закона, обвезник је дужан да уплати у роковима и на начин предвиђен за плаћање царине и других увозних дажбина.

4. Плаћање пореза на промет

Члан 44.

Обрачунати порез на промет порески обвезник плаћа периодично као аконтације и коначно на крају године.

Аконтације из претходног става порески обвезник плаћа у року од пет дана након истека сваких десет дана у месецу на вредност фактурисаних продатих производа.

Изузетно од одредаба става 2. овог члана порески обвезник који обавља делатност дистрибуције електричне енергије, аконтацију плаћа у року од пет дана након истека сваких десет дана у месецу на вредност наплаћене реализације.

Обвезници из претходног става коначан обрачун пореза на промет врше на вредност наплаћене реализације.

Члан 45.

Код утврђивања аконтација за плаћање обрачунатог пореза на промет, обрачун се може изразити и применом прерачунатих пореских стопа које се примењују на продајну цену, односно накнаду са урачунатим (укалкулисаним) порезом на промет.

Члан 46.

Порески обвезник који врши промет производа на мало утврђује и плаћа порез на промет производа на основу података у књиговодству, и ван књиговодственој евиденцији која се води по стопама пореза на промет за сваку продавницу и другу пословну јединицу или за све продавнице и друге пословне јединице, у року од пет дана по истеку сваких десет дана у месецу на један од следећих начина:

- 1) у висини укалкулисаног пореза на промет на све количине и врсте производа који су испоручени продавници или другој пословној јединици ради продаје крајњим потрошачима;
- 2) на основу података о продатим производима применом прерачунатих просечних пореских стопа које се утврђују месечно;
- 3) на основу података о продатим производима разврстаном по стопама пореза на промет.

Прерачунатим просечним пореским стопама из става 1. тачка 2. овог члана подразумевају се стопе утврђене из односа укупно укалкулисаног пореза на промет и укупног задужења продавнице, односно друге пословне јединице.

Члан 47.

Приликом продаје, увоза или давања без накнаде моторних возила која подлежу обавези годишње регистрације, као и за производе које грађани сами израђују, а који подлежу обавези годишње регистрације, порез на промет производа плаћа се у року од десет дана од дана издавања рачуна, односно од дана плаћања царине и других увозних дажбина као и у року од десет дана од дана израде производа, односно давања без накнаде.

Члан 48.

Порески обвезник утврђује и плаћа аконтације пореза на промет услуга у року од пет дана по истеку сваких десет дана у месецу, односно по истеку месеца, на вредност фактурисаних услуга извршених у том периоду.

Изузетно од одредаба претходног става порески обвезник који обавља делатност ППТ услуга, аконтацију плаћа у року од пет дана по истеку сваких десет дана у месецу, односно по истеку месеца на вредност наплаћених услуга извршених у том периоду.

Обвезници из става 2. овог члана коначан обрачун пореза на промет услуга врше на вредност наплаћених услуга.

Порез на промет услуга од приређивања игара на срећу помоћу аутомата и других механичких апарата и уређаја, порески обвезник плаћа у месечном паушалном износу, и то за сваки месец у року од 10 дана по његовом истеку.

Члан 49.

Сви порески обвезници до 10. јануара текуће године писмено обавештавају надлежни порески орган о начину обрачунавања и плаћања аконтација пореза на промет производа, а новоосновано предузеће у року од 10 дана од дана оснивања.

Начин обрачунавања и плаћања аконтација пореза на промет не може се мењати у току године, осим у случају статусне промене.

5. Састављање и подношење обрачуна акцизе и пореза на промет

Члан 50.

Порески обвезник саставља обрачун акцизе, односно аконтације пореза на промет полугодишње у року од 20 дана по истеку полугодишта и подноси га надлежном пореском органу.

Порески обвезник уз обрачун аконтација подноси и налоге за уплату разлике пореза на промет, ако су уплаћене аконтације мање од износа пореске обавезе утврђене тим обрачуном, а за више уплаћене износе подноси захтев за повраћај или писмено извештава да ће за више уплаћене износе умањити следећу аконтацију.

Члан 51.

Порески обвезник коначно обрачунава акцизу, односно порез на промет по истеку године.

Коначан обрачун акцизе и пореза на промет саставља се и подноси заједно са годишњим пореским билансом.

Ако је порески обвезник, који је у протеклој години плаћао аконтације пореза на промет по одредбама члана 46. став 1. тач. 2. и 3. овог закона одлучио да у наредној години плаћа аконтације пореза по одредбама тачке 1. тог става, дужан је да износ укалкулисаног пореза на промет, за робу која се затекла на залихама на дан 31. децембра протекле године у продавници или другој пословној јединици, уплати по подношењу годишњег обрачуна резултата пословања.

Ако је порески обвезник, који је у протеклој години плаћао аконтације пореза на промет по одредби тачке 1. члана 46. закона, одлучио да у наредној години плаћа аконтације пореза на промет по одредбама члана 46. став 1. тач. 2. и 3. тог става, после истека рока за подношење годишњег обрачуна резултата пословања текуће године, може поднети захтев за повраћај износа укалкулисаног пореза на промет за производе који су се затекли на залихама на дан 31. децембра претходне године у продавници или другој пословној јединици или га користити као аконтацију за текућу годину.

Члан 52.

Ради састављања коначног обрачуна пореза на промет производа у промету на мало и коначног обрачуна акцизе, порески обвезник врши попис залиха производа на дан 31. децембра године за коју се врши коначан обрачун.

Попис залиха производа врши се посебно по свакој пореској стопи.

Порески обвезник који због обима пословања није у могућности да попис залиха производа изврши на дан 31. децембра, може попис залиха производа извршити у току месеца текуће године, а најкасније до 15. јануара наредне године.

Порески обвезник који врши попис залиха производа у току децембра месеца текуће године или од 1. до 15. јануара наредне године дужан је да залихе производа утврђене пописом сведе на дан 31. децембра, и то по свакој пореској стопи посебно.

Члан 53.

Порески орган врши контролу коначног обрачуна акцизе и пореза на промет и предузима мере за отклањање неправилности.

Ако се у поступку контроле утврди да пословне књиге нису вођене или нису вођене уредно, коначно утврђивање акцизе и пореза на промет извршиће се на основу расположивих података о оствареном промету, а ако се њима не располаже принципом упоређивања са другим обвезником исте или сличне делатности који ту делатност обавља под приближно једнаким условима.

Члан 54.

На износ акцизе и пореза на промет који није уплаћен у законом прописаном року плаћа се камата по стопи од 0,4% дневно.

У случају већих поремећаја на тржишту Влада Републике ће прописати висину каматне стопе за обавезе из претходног става.

Члан 55.

Од пореског обвезника који акцизу, односно порез на промет није уплатио у прописаном року наплата ће се извршити принудним путем.

Принудну наплату спроводи порески орган према закону којим се уређује порез на доходак грађана.

6. Место плаћања акцизе и пореза на промет

Члан 56.

Акциза се плаћа према седишту обвезника.

Члан 57.

Порез на промет производа и услуга плаћа се према месту у коме је промет, односно услуга извршена, ако овим законом није друкчије одређено.

Члан 58.

Порез на промет производа плаћа се:

- 1) према седишту правног лица, односно према седишту пословне јединице (продавнице, стоваришта, консигнационог складишта или друге пословне јединице) које је производе продало крајњем потрошачу;
- 2) при продаји производа преко представништва, изложбених или сајамских простора, према седишту представништва, изложбеног или сајамског простора, без обзира на то одакле се купцу испоручују и фактуришу производи;
- 3) при продаји производа путем проспеката или покретних продавница, према седишту пореског обвезника;
- 4) при продаји производа коју врши предузетник према седишту радње која је извршила промет, ако се производи продају на сајмовима, ваљарима и др. порез на промет плаћа се према месту одржавања сајма, ваљара и др.;
- 5) при продаји нових и увозу моторних возила, који подлежу обавези годишње регистрације према седишту, односно пребивалишту купца;
- 6) при продаји производа који подлежу обавези годишње регистрације, а које физичко лице или предузетник сам израђује према пребивалишту физичког лица, односно седишту предузетника;
- 7) при промету употребљаваних моторних возила и пловидбених објеката који подлежу обавези годишње регистрације између физичких лица према пребивалишту продавца.

Члан 59.

Порез на промет услуга плаћа се:

- 1) за услуге које врше правна лица према седишту правног лица, односно седишту пословне јединице која је те услуге извршила;
- 2) за услуге приређивања игара на срећу према седишту правног лица, односно седишту пословне јединице правног лица приређивања игара на срећу;
- 3) за услуге приређивања игара на срећу које врши предузетник према седишту предузетника који врши приређивање игара на срећу;
- 4) за услуге које врши предузетник према седишту предузетника који је извршио услугу;
- 5) за услуге закупа покретних ствари према седишту, односно пребивалишту закупаца, а за услуге закупа непокретности према месту у коме се налази непокретност.

V - ИСКАЗИВАЊЕ И ЕВИДЕНТИРАЊЕ АКЦИЗЕ И ПОРЕЗА НА ПРОМЕТ И ДОСТАВЉАЊЕ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

Члан 60.

За производе за које су одређене различите пореске стопе, зависно од њихове врсте, квалитета, сировинског сас-

тава, цене или других својстава, произвођач, односно увозник дужан је да у фактури о продаји производа, односно у другом документу који прати продати производ или на етикети означи намену, врсту, квалитет, цену или друго својство производа, а у фактури и пореску стопу по којима се обрачунава и плаћа акциза, односно порез на промет тих производа приликом пуштања у промет, односно приликом продаје крајњим потрошачима.

Сматра се да је производ израђен од одређеног материјала ако је тај материјал садржан у производу више од 50% по вредности у односу на укупну вредност производа. Ако су у одређеном производу заступљена више од два различита материјала, сматра се да је производ израђен од претежно садржаног материјала по вредности у односу на укупну вредност производа.

Ако се два или више производа продају у комплекту, гарнитуре и сл. и ако није могуће утврдити за сваки тај производ пореску основу или ако су ти производи повезани у неразводну целину, на продајну цену која чини пореску основу комплекта, гарнитуре и сл. примењује се највиша пореска стопа која важи за те производе кад се посебно стављају у промет.

За производе који су ослобођени од плаћања пореза на промет производа, порески обвезник из става 1. овог члана дужан је да се у фактури о продаји тих производа позове на одредбу којом је уведено пореско ослобађање производа.

Одредбе ст. 1. и 4. овог члана односе се и на трговинска предузећа која врше промет производа на велико кад такве производе продају трговинским предузећима и радњама који су за те производе обвезници пореза на промет производа.

Произвођач дуванских прерађевина и флашираних алкохолних пића дужан је да при производњи, а најкасније до момента пуштања у промет тих производа, обележи појединачно сваки производ.

Увозне цигарете и увозна флаширана пића морају имати ознаку увозника која се утискује на кутији, односно флаши непосредно штампањем или налепницом која се лепи на амбалажу испод целофана или друге хартије којом је обложена кутија, односно на флашу.

Цигарете намењене извозу морају имати испод целофана ознаку „Е“ одштампану на маркици код меких паковања, односно утиснуту сувим жигом на бланкети код тврђих паковања.

Продаја увозних цигарета и флашираних алкохолних пића без ознаке увозника, односно продаје у земљи цигарета намењених извозу са ознаком „Е“ сматра се недозвољеном продајом.

Ако произвођач, односно увозник из става 1. односно трговинског предузећа из става 5. овог члана не унесе или нетачно унесе у фактуру податке из става 1. овог члана, због чега у даљем промету порески обвезник не обрачуна, односно мање обрачуна и уплати порез на промет производа, разлика мање обрачуна и плаћеног пореза наплатиће се од произвођача увозника или трговинског предузећа.

Министарство финансија утврђује начин обележавања производа из става 6. овог члана.

Члан 61.

Порески обвезник правно лице дужан је да у свом књиговодству обезбеди податке о пореским основама по пореским стопама на основу којих се утврђује и плаћа акциза, односно аконтација пореза на промет и саставља обрачун акцизе, односно аконтације пореза на промет.

Аналитичко евидентирање пореских основица на које се примењују различите пореске стопе, порески обвезник може обезбедити и ванкњиговодственом евиденцијом.

Произвођачи алкохола (етанола) и продавци алкохола (етанола) на велико дужни су да у свом књиговодству обезбеде податке о произведеним односно продатим количинама алкохола (етанола) према намени за коју је продат. Купци алкохола (етанола) дужни су да воде посебну књигу о утрошку алкохола (етанола) набављеног без плаћања пореза на промет, односно алкохола (етанола) набављеног за потребе даље прераде или набављеног за даљу продају.

О коришћењу производа набављених без плаћања пореза на промет, купац правно лице је дужан да поред књиге изјава

из члана 22. став 3. овог закона води евиденцију о набавци и утрошку производа набављених без плаћања пореза на промет по врсти, количини и вредности производа.

Порески обвезник из става 1. овог члана чије је седиште ван територије Републике Српске дужан је да за промет обављен преко пословне јединице (продавнице, стоваришта, представништва, консигнационог складишта и др.) на територији Републике Српске обезбеди у тој пословној јединици евиденцију о обрачунатом и доказ о плаћеном порезу на промет.

Члан 62.

Порески обвезник, предузетник дужан је да води књигу промета, осим ако није према закону којим се уређује порез на доходак грађана или другом закону дужан да води евиденцију о промету која у себи садржи и податке о порезу на промет.

Порески обвезник из става 1. овог члана који обавља угоститељску и трговинску делатност, поред пословних књига из става 1. овог члана, води и књигу обрачуна пореза на промет, у којој исказује податке о пореским основама и пореским стопама на основу којих утврђује и плаћа аконтације пореза на промет.

Ако порески обвезник, предузетник набавља производе ради репродукције без плаћања пореза на промет, дужан је да води, поред пословних књига из ст. 1. и 2. овог члана и књигу набавке и употребе репродукционог материјала и књигу жиро-рачуна.

Порески обвезник из става 1. овог члана који производи и прерађује предмете од племенитих метала, поред пословних књига из става 1. овог члана, дужан је да води евиденцију о куповини племенитих метала, евиденцију о преради племенитих метала и евиденцију о производњи и продаји предмета од племенитих метала и да за сваку количину купљеног племенитог метала изда потврду продавцу.

Члан 63.

Порески обвезник, правно лице и предузетник за сваки појединачно остварен промет производа, односно за сваку појединачно извршену услугу дужан је да купцу производа, односно кориснику услуга изда рачун (фактуру) о врсти, количини и цени продатих производа, односно извршених услуга, а ако се промет евидентира преко регистар-касе, одговарајући исечак касене траке на којој је тај промет евидентиран.

Обавеза издавања рачуна, односно регистровања промета преко регистар-касе односи се на свако физичко лице које код пореског обвезника продаје производе, односно врши услугу.

Обавеза издавања рачуна, односно регистровања промета преко регистар-касе не односи се на продавце дневне штампе и цигарета који промет производа врше преко киоска, на промет деривата нафте преко пумпних станица и на промет производа преко пијачних тезги на пијацама и другим слободним просторима.

Порески обвезник из става 1. овог члана дужан је да за продате производе, односно извршене услуге купцу изда рачун (фактуру), односно одговарајући исечак касене траке, без обзира на то да ли је купац то посебно захтевао или не. Купац производа, односно корисник извршене услуге дужан је да такав порески документ сачува непосредно по изласку из радње или другог пословног објекта и покаже га, на захтев органу надлежном за послове контроле.

Члан 64.

Ако се акциза, односно порез на промет повећава, смањује или укида, обвезник је дужан да, на дан ступања на снагу прописа којим се повећава, смањује или укида акциза, односно порез на промет производа, изврши попис производа на залихама и утврди нове продајне цене са повећаном, смањеном или укупном акцизом, односно порезом на промет производа.

VI - ЗАСТАРЕЛОСТ

Члан 65.

Право на утврђивање и наплату акцизе и пореза на промет застарела у роковима из закона којим се уређује порез на доходак грађана.

VI - КОНТРОЛА ОБРАЧУНАВАЊА И ПЛАЋАЊА АКЦИЗЕ И ПОРЕЗА НА ПРОМЕТ

Члан 66.

Контролу обрачунавања и плаћања акцизе и пореза на промет врши Републичка управа јавних прихода.

Ако орган из става 1. овог члана утврди да порески обвезник није тачно обрачунао и уплатио акцизу, односно порез на промет који је био дужан да плати, или ако утврди друге повреде одредаба овог закона (невођење или нетачно, неуредно и неажурно вођење књиговодствено-пореске евиденције, неиздавање рачуна и др.), донеће решење о утврђивању пореске обавезе, односно решење о отклањању утврђених неправилности и одредити рок за уплату, односно за отклањање утврђених недостатака.

Решење о утврђивању обавезе, односно отклањању недостатака орган из става 1. овог члана доноси у складу са одредбама закона којим се уређује контрола, утврђивање и наплата јавних прихода.

VII - ПОВРАЋАЈ ПОРЕЗА

Члан 67.

Порески обвезник од кога је наплаћена акциза, односно порез на промет, а који није био дужан да их плати има право на повраћај плаћене акцизе, односно пореза на промет, камате, трошкова принудне наплате и новчане казне.

Порески обвезник подноси захтев за повраћај погрешно или више уплаћене акцизе, односно пореза на промет пореском органу где се води као порески обвезник.

Уз захтев порески обвезник прилаже и доказе о плаћеној акцизи, односно порезу на промет.

Право на повраћај акцизе, односно пореза на промет заснива се у року из члана 65. овог закона.

VIII - ПРИПАДНОСТ ПРИХОДА ПО ОСНОВУ АКЦИЗЕ И ПОРЕЗА НА ПРОМЕТ И УПЛАТА

Члан 68.

Обрачуната и наплаћена акциза је приход Буџета Републике и уплаћује се на пролазне уплатне рачуне отворене код Службе за платни промет.

Изузетно од одредаба става 1. овог члана акциза наплаћена по основу члана 9. овог закона представља заједнички приход Буџета Републике и Републичке дирекције за путеве. Од укупног износа наплаћене акцизе по овом основу 50% средства Министарство финансија уплаћује из средстава Буџета Републике у корист Републичке дирекције за путеве.

Члан 69.

Порез на промет представља заједнички приход Републике и општине и дели се између Републике и општине тако да Републици припада 70%, а општини 30%.

Обрачунати порез на промет уплаћује се на пролазне уплатне рачуне отворене код Службе за платни промет.

Члан 70.

Служба за платни промет, средства остварена по основу акцизе и пореза на промет, прати у корист рачуна Буџета Републике, општина и Републичке дирекције за путеве у роковима и на начин прописан Наредбом о уплаћивању одређених прихода Буџета Републике, општина, града, буџетских фондова и јавних фондова.

Члан 71.

Ближе прописе о начину обрачунавања и плаћања акцизе и пореза на промет, садржини и начину вођења евиденције доноси министар финансија.

IX - ПЛАЋАЊЕ ПОРЕЗА НА ПРОМЕТ У ПАУШАЛНОМ ИЗНОСУ

Члан 72.

Обвезник који порез на доходак грађана на приходе од самосталне делатности плаћа према паушалном одређеном нето приходу, плаћа порез на промет услуга у годишњем паушалном износу.

Порез на промет из става 1. овог члана утврђује надлежни порески орган према критеријима и на начин који

су законом којим се уређује порез на доходак грађана прописани за паушално опорезивање, с тим што утврђени порез не може бити нижи од 800 динара ни виши од 8.000 динара.

Утврђени порез на промет из става 2. овог члана плаћа се у роковима и на начин прописан за плаћање пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности.

Члан 73.

Одредбе члана 41., 44. и 48. став 1. и чл. 50. и 51. овог закона, не односе се на обвезнике који порез на промет услуга плаћају у годишњем паушалном износу.

XI - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 74.

Новчаном казном од 1.000 до 10.000 динара казниће се за прекршај правно лице:

1) ако не обезбеди доказ да је плаћена акциза на алкохолна пића (члан 6.);

2) ако набављене производе који представљају материјал за репродукцију употреби за друге сврхе (чл. 20. и 21.);

3) ако приликом набавке производа, да продајцу нетачне податке ради избегавања плаћања пореза (чл. 20., 21. и 22.);

4) ако поступи супротно одредби члана 30. став 6. овог закона;

5) ако не води књигу датих изјава (члан 22.);

6) ако новчана средства пореза на промет услуга наплаћених у виду доплатне марке не уплати на прописан рачун (члан 32. став 4.);

7) ако не утврђује основицу посебно за сваку врсту игара на срећу (члан 35. став 2);

8) ако обрачунату акцизу, односно порез на промет не уплати или не уплати у прописаном року (чл. 43., 44., 46. и 48.);

9) ако не обавести надлежни орган о одабраном начину плаћања пореза на промет (члан 49.);

10) ако не поднесе или не поднесе благовремено обрачун акцизе, односно пореза на промет (чл. 50. и 51.);

11) ако дуванске прерађевине и алкохолна пића не обележава појединачно сваки произведени, односно увезени производ (члан 60. ст. 6., 7. и 8.);

12) ако у фактури о продаји производа не унесе прописане податке или унесе нетачне податке (члан 60. ст. 1. и 4.);

13) ако не обезбеди податке о пореским основицама и пореским стопама (члан 61. став 1.);

14) ако не води евиденцију по количинама и врстама производа на начин предвиђен овим законом (члан 61. став 3.);

15) ако не изда купцу рачун или исечак касене траке приликом продаје производа или вршења услуга (члан 63.);

16) ако код промене пореских стопа не изврши попис залиха производа или ако у нове цене не укажулише повећану, односно смањену акцизу, односно порез на промет (члан 63.);

17) ако омета овлашћено лице приликом вршења контроле обрачуна и плаћања акцизе, односно пореза на промет (члан 66.).

Новчаном казном од петоструког до десетоструког износа необрачаног пореза, а најмање од 1.000 динара казниће се за прекршај правно лице које прекршајном радњом из става 1. овог члана избегне плаћање пореза.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 300 до 3.000 динара.

Члан 75.

Новчаном казном у висини од петоструког до десетоструког износа необрачаног акцизе, односно пореза на промет казниће се за прекршај порески обвезник, правно лице ако не обрачуна или обрачуна нетачно акцизу, односно порез на промет.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 300 до 3.000 динара.

Члан 76.

Новчаном казном од 500 до 5.000 динара казниће се за прекршај физичко лице, предузетник:

- 1) ако не обезбеди доказ да је плаћена акциза на алкохол-на пића (члан 6.);
- 2) ако поступи супротно одредби члана 30. став 6. овог закона;
- 3) ако приликом набавке производа да продавцу нетачне податке ради избегавања пореза (чл. 20., 21. и 22.);
- 4) ако књигу промета и књигу обрачуна пореза на промет производа, односно друге пореске евиденције прописане овим законом води неажурно и нетачно (чл. 22. и 62.);
- 5) ако не утврђује основице посебно за сваку врсту игара на срећу (члан 35. став 2.);
- 6) ако обрачунату акцизу, односно аконтацију пореза на промет не уплати у прописаном року (чл. 43., 44., 46. и 48.);
- 7) ако не обавести надлежни порески орган о одабраном начину плаћања аконтације пореза на промет (члан 49.);
- 8) ако не поднесе или неблаговремено поднесе обрачун акцизе, односно аконтација пореза на промет (члан 50.);
- 9) ако не поднесе или неблаговремено поднесе коначан обрачун пореза на промет (члан 51.);
- 10) ако не изда купцу рачун или исечак касене траке приликом продаје производа или при вршењу услуга (члан 63.);
- 11) ако при промени пореских стопа не изврши попис производа на залихама или ако у нове цене не укалкулише повећану, односно смањену акцизу, односно порез на промет (члан 64.);
- 12) ако омета овлашћено лице приликом вршења контроле обрачуна или плаћања пореза на промет (члан 66.).

Новчаном казном од петоструког до десетоструког износа необрачунатог пореза, а најмање од 500 динара казниће се за прекршај предузетник који прекршајном радњом из става 1. овог члана избегне плаћање пореза.

Члан 77.

Новчаном казном у висини од петоструког до десетоструког износа необрачунате акцизе, односно пореза на промет, казниће се за прекршај порески обвезник, предузетник ако не обрачуна или обрачуна нетачно акцизу, односно порез на промет.

Члан 78.

Поступак за изрицање казни за прекршај по одредбама овог закона води по прописима о прекршајима, ако овим законом није другачије одређено, Републичка управа јавних прихода.

XII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 79.

Обвезник акцизе - произвођач дужан је да на дан почетка примене овог закона изврши попис затечених залиха производа у магацину, складишту, продавници и др., који се налазе ван фабричког круга, и да у продајне цене затечених залиха укалкулише (обрачуна) акцизу на начин прописан овим законом.

Обвезник акцизе из става 1. овог члана дужан је да укалкулисану (обрачунату) акцизу за затечене залихе уплати у року од 30 дана од дана извршеног пописа.

Обавеза пописа залиха и обрачунавања и плаћања акцизе у смислу претходних одредби овог члана настаје и у случају ако се пропише опорезивање акцизом нових производа и у случају измене пореских стопа акцизе или повећања пореске основице.

Члан 80.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи: Закон о порезу на промет („Службени гласник Републике Српске”, број 8/94 и 18/94), Уредба о привременом утврђивању и плаћању царине, акцизе и пореза на промет („Службени гласник Републике Српске”, бр. 24/94 и 27/94) и Уредба о увођењу таксе на извоз обле и резане грађе („Службени гласник Републике Српске”, број 24/94).

Члан 81.

Овај закон ступио је на снагу 23. јуна 1995. године, 7. новембра 1995. године, 28. фебруара 1996. године, 10. априла 1996. године, 15. маја 1996. године и 27. маја 1996. године.

581

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О НАРОДНОЈ БАНЦИ

Проглашавам Закон о Народној банци, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-992/96

29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН

О НАРОДНОЈ БАНЦИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Народна банка Републике Српске је самостална и јединствена емисиона установа монетарног система Републике Српске, одговорна за монетарну политику, за стабилност валуте и финансијску дисциплину и за обављање других послова одређених законом.

Народна банка Републике Српске извршавањем својих функција доприноси успостављању унутрашње и спољне стабилности привреде и њеном укључивању у међународну интеграцију.

Члан 2.

Народна банка Републике Српске је правно лице.

Седиште Народне банке Републике Српске је у Бања Луци.

Члан 3.

Непокретности и друга средства које користи Народна банка Републике Српске у својини су Републике Српске.

Члан 4.

За обавезе Народне банке Републике Српске јемчи Република Српска.

Члан 5.

Народна банка Републике Српске има право предлагања закона, другог прописа или општег акта из области монетарног, девизног и кредитног система.

Члан 6.

Народна банка Републике Српске, ради обезбеђивања стабилности валуте, а на основу овлашћења које има по Уставу Републике Српске и овом закону, регулише количину новца и начин одржавања ликвидности у земљи и према иностранству, врши контролу обављања платног промета у земљи и обавља друге послове утврђене законом, у складу са принципима банкарског пословања.

Члан 7.

Народна банка Републике Српске, ради обезбеђивања финансијске дисциплине, врши контролу банака и других финансијских организација (у даљем тексту: друге финансијске организације).

Члан 8.

Народна банка Републике Српске, као једина емисиона банка у Републици Српској, у остваривању својих уставних овлашћења утврђује монетарну политику и предузима мере за њено спровођење.

Члан 9.

Народна банка Републике Српске има печат, који садржи назив Банке и грб Републике Српске.

Члан 10.

Народна банка Републике Српске има статут.

Статут Народне банке Републике Српске потврђује Скупштина Републике Српске.

Статут Народне банке Републике Српске објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске”.

II - ОРГАНИЗАЦИЈА НАРОДНЕ БАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И РУКОВОЂЕЊЕ НАРОДНОМ БАНКОМ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1. Органи Народне банке Републике Српске

Члан 11.

Органи Народне банке Републике Српске су Савет Народне банке Републике Српске (у даљем тексту: Савет) и гувернер Народне банке Републике Српске (у даљем тексту: гувернер).

а) Савет Народне банке Републике Српске

Члан 12.

Савет има седам чланова.

Гувернер је члан Савета по положају, а шест чланова Савета именује Скупштина Републике Српске, и то три члана на предлог Владе Републике Српске, а три члана на предлог гувернера.

Члан Савета мора имати посебна стручна знања из области монетарно-кредитног и девизног система.

Чланови Савета именују се на пет година.

Члан 13.

Савет о пословима из свог делокруга одлучује на седницама.

Гувернер је председник Савета по положају и председава седницама Савета.

Савет одлучује већином гласова свих чланова Савета.

Представник Владе Републике Српске учествује на седницама Савета, без права гласа.

Члан 14.

Савет разматра и доноси одлуке о утврђивању монетарне политике и политике интервенција Народне банке Републике Српске на девизном тржишту, доноси пројекцију монетарне политике, утврђује предлоге Закона и других прописа или општих аката из области монетарног, девизног и кредитног система које доноси Скупштина Републике Српске, доноси статут, финансијски план и годишњи обрачун Народне банке Републике Српске и утврђује опште смернице за пословање Народне банке Републике Српске.

Одлуке Савета објављују се у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Савет доноси пословник о свом раду.

б) Гувернер Народне банке Републике Српске

Члан 15.

Гувернера Народне банке Републике Српске на предлог Председника Републике именује Скупштина Републике Српске на пет година.

Члан 16.

Гувернер представља и заступа Народну банку Републике Српске.

Гувернер руководи Народном банком Републике Српске, организује њено пословање на основу овог закона и Статута Народне банке Републике Српске и одговоран је за њен рад.

Члан 17.

Ради спровођења и остваривања политика утврђених у члану 14. овог закона и извршавања послова и задатака Народне банке Републике Српске, гувернер доноси опште и појединачне акте.

Општи акти које гувернер доноси ради спровођења и остваривања политика утврђених у члану 14. овог закона објављују се у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Члан 18.

Народна банка Републике Српске има заменика гувернера и једног или више вишегувернера.

Послови и задаци заменика гувернера и вишегувернера утврђују се Статутом Народне банке Републике Српске.

Заменика гувернера, на предлог гувернера, а по прибављеном мишљењу Савета, именује Скупштина Републике Српске на пет година.

Вишегувернера, на предлог гувернера, именује Савет на пет година.

2. Филијале Народне банке Републике Српске

Члан 19.

Савет може, по потреби, а на предлог гувернера, образовати филијале Народне банке Републике Српске.

Филијале немају својство правног лица.

Унутрашња организација, делокруг, права и дужности филијала утврђују се Статутом Народне банке Републике Српске.

Члан 20.

Филијалом руководи директор, кога на предлог гувернера, именује Савет на пет година.

Директор филијале руководи радом филијале и организује њено пословање на основу овог закона и Статута Народне банке Републике Српске.

3. Специјализована организација у саставу Народне банке Републике Српске

Члан 21.

За обављање послова платног промета у земљи Народна банка може формирати специјализовану организацију - Завод за обрачун и плаћање.

До формирања специјализоване организације из претходног става, послове платног промета обављаће Служба за платни промет Републике Српске до, евентуално, њиховог преношења у послове банке.

Служба за платни промет може се, у складу са Законом, трансформисати и са другим субјектима формирати било као акционарско друштво под називом: Српска државна банка АД.

Банка из претходног става обављаће послове обрачуна и плаћања и након евентуалног преласка платног промета у послове банке.

За обављање послова економско-финансијске ревизије може се формирати посебна организациона јединица - Економско-финансијска ревизија.

III - ОДНОС НАРОДНЕ БАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ПРЕМА СКУПШТИНИ И ВЛАДИ

Члан 22.

Народна банка Републике Српске доставља на разматрање Скупштини Републике Српске годишњи извештај о свом пословању и резултатима рада.

Народна банка Републике Српске подноси Скупштини Републике Српске, по потреби, а најмање полугодишње, извештај о монетарној политици коју води Народна банка Републике Српске и о стању у банкарском и укупном финансијском систему земље.

Гувернер извештава Скупштину Републике Српске о програму монетарне политике за текућу годину.

Члан 23.

Народна банка Републике Српске сарађује са Владом Републике Српске у утврђивању основних циљева економске политике, и у оквиру своје надлежности, подржава остваривање тих циљева.

IV - ОБЛАШЋЕЊА НАРОДНЕ БАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ У ОБЛАСТИ МОНЕТАРНЕ ПОЛИТИКЕ

1. Утврђивање монетарне политике

Члан 24.

Ради остваривања циљева и задатака монетарне политике, Народна банка Републике Српске утврђује и спроводи:

- 1) политику операција на отвореном тржишту;
- 2) политику рефинансирања;
- 3) политику обавезне резерве;
- 4) политику есконтне стопе, и
- 5) политику интервенција на девизном тржишту.

2. Регулисање количине новца

Члан 25.

Ради регулисања количине новца, Народна банка Републике Српске:

- 1) спроводи операције на отвореном тржишту;
- 2) врши реесконт домаћих, односно иностраних преносивих краткорочних хартија од вредности у оквиру реесконтних контингената;
- 3) рефинансира кредите на основу одређених краткорочних хартија од вредности у оквиру контингента и рефинансирање и реломбардних контингената;
- 4) издаје и повлачи благајничке записе Народне банке Републике Српске;
- 5) купује и продаје инострана средства плаћања, укључујући менице, чекове, хартије од вредности и потраживања, као и злато и друге племените метале;
- 6) утврђује обавезну резерву банака код Народне банке Републике Српске;
- 7) утврђује општу есконтну стопу и друге каматне стопе Народне банке Републике Српске.

Изузетно, ако се циљеви монетарне политике не могу остваривати мерама и инструментима из става 1. овог члана, Народна банка Републике Српске може утврђивати и друге основе за давање краткорочних кредита у оквиру политике рефинансирања.

Мере и инструменти из става 1. овог члана примењују се јединствено према свим банкама и другим финансијским организацијама.

Народна банка Републике Српске утврђује које се мере и инструменти из става 1. овог члана примењују на друге финансијске организације.

Члан 26.

Ради регулисања понуде и тражења новца, Народна банка Републике Српске може на новчаном тржишту:

- 1) продавати и куповати благајничке записе Народне банке Републике Српске;
- 2) куповати и продавати менице из члана 27. овог закона;
- 3) куповати и продавати краткорочне хартије од вредности и хартије од вредности које доспевају у року од једне године, које издаје Република Српска;
- 4) куповати и продавати краткорочне хартије од вредности и хартије од вредности које доспевају у року до једне године, које издају јавна предузећа, а за које је Република Српска дала гаранцију.

Народна банка Републике Српске утврђује услове и начин под којима купује и продаје хартије од вредности из става 1. овог члана на новчаном тржишту.

Члан 27.

Народна банка Републике Српске може, у оквиру реесконтних контингената, куповати од банака и продавати банкама преносиве краткорочне хартије од вредности, и то:

- 1) менице издате по основу промета робе и услуга са роком доспећа до 90 дана, које су авалирале првокласне банке;
- 2) комерцијалне записе са роком доспећа до 90 дана, на које су најмање две банке дале гаранцију;
- 3) благајничке записе банака;
- 4) благајничке записе Народне банке Републике Српске.

Народна банка Републике Српске утврђује ближе услове који се односе на квалитет хартија од вредности и бонитет издаваоца и авалисте, односно гаранта хартија од вредности из става 1. овог члана, као и услове куповине и продаје тих хартија од вредности.

Члан 28.

Народна банка Републике Српске утврђује врсту и квалитет хартија од вредности на основу којих даје банкама краткорочне кредите у оквиру контингента за рефинансирање и прописује услове за одобравање тих кредита.

Члан 29.

Народна банка Републике Српске може, у оквиру реломбардног контингента, давати банкама реломбардне кредите на основу залого домаћих и страних преносивих краткорочних хартија од вредности које су авалирале првокласне банке, са роком доспећа до 30 дана.

Народна банка Републике Српске утврђује врсту и квалитет хартија од вредности на основу којих даје реломбардне кредите у смислу става 1. овог члана и прописује услове за одобравање тих кредита.

Члан 30.

Народна банка Републике Српске издаје благајничке записе на основу одлуке којом се одређују обим, рокови и други услови за упис, односно исплату тих записа.

Благајничке записе Народне банке Републике Српске могу уписивати банке и друге финансијске организације.

Члан 31.

Народна банка Републике Српске утврђује висину обавезне резерве банака и других финансијских организација прописивањем процента (стопе) на депозите и друга средства.

Народна банка Републике Српске може утврдити и диференциране стопе обавезне резерве, зависно од врсте и рочности депозита и других средстава.

Народна банка Републике Српске утврђује начин и рокове за обрачунавање и издвајање обавезне резерве и посебан рачун код Народне банке Републике Српске.

Члан 32.

Народна банка Републике Српске утврђује општу есконтну стопу Народне банке Републике Српске.

Народна банка Републике Српске утврђује каматне стопе на све кредите и друга потраживања Народне банке Републике Српске, као и каматне стопе на средства банака депонована код Народне банке Републике Српске на које Народна банка Републике Српске плаћа камату.

Каматне стопе на кредите Народне банке Републике Српске не могу бити ниже од есконтне стопе.

Члан 33.

Народна банка Републике Српске утврђује минималне услове кредитне способности банака и других финансијских организација.

3. Послови за Републику Српску

Члан 34.

Народна банка Републике Српске може одобравати краткорочне кредите Републици Српској ради премошћавања временске неусклађености између притицања прихода и извршавања расхода буџета Републике Српске.

Кредити из става 1. овог члана могу се одобрити у оквирима динарских пласмана Народне банке Републике Српске утврђених пројекцијом монетарне политике, највише у износу од 10% планираног годишњег прихода буџета Републике Српске, с тим да укупан износ тих кредита не може бити већи од 15% пораста динарских пласмана Народне банке Републике Српске.

Кредити из става 1. овог члана морају бити враћени најкасније до краја буџетске године.

Изузетно од одредбе члана 32. става 3. овог закона, за кредите које Народна банка Републике Српске одобрава у складу са ставом 1. овог члана, каматна стопа може бити нижа од есконтне стопе.

Члан 35.

Народна банка Републике Српске може у име и за рачун Републике Српске емитовати краткорочне и дугорочне хартије од вредности у земљи и иностранству.

Члан 36.

Народна банка Републике Српске прима у депозит средства по виђењу Републике Српске.

Члан 37.

Народна банка Републике Српске обавља за рачун Републике Српске послове у вези са узимањем и отплаћивањем зајмова Републике Српске у иностранству, осим зајмова за које је законом, односно уговором о зајму другачије одређено.

Народна банка Републике Српске обавља у име и за рачун Републике Српске одређене послове у вези са узимањем и отплаћивањем зајмова Републике Српске у Републици Српској, ако је то законом одређено.

Народна банка Републике Српске обавља платни промет са иностранством за потребе Републике Српске и њених органа и организација.

4. Регулисање ликвидности банака и других финансијских организација

Члан 38.

Ради регулисања минималне ликвидности банака и других финансијских организација, Народна банка Републике Српске прописује:

1) висину и начин одржавања минималне ликвидности банака;

2) услове за обезбеђење сигурности и ликвидности динарских штедних улога грађана код банака и Поштанске штедионице;

3) висину, рокове коришћења и враћања и друге услове за давање краткорочних кредита банкама за одржавање дневне ликвидности;

4) друге мере за одржавање дневне ликвидности.

Мере из става 1. овог члана примењују се јединствено према свим банкама и другим финансијским организацијама.

5. Утврђивање политике курса динара и курса динара

Члан 39.

Народна банка Републике Српске и Влада Републике Српске обавезне су да сарађују у утврђивању политике курса динара.

Ако се у остваривању сарадње из става 1. овог члана не постигне сагласност, о томе се обавештава Скупштина Републике Српске.

Члан 40.

На предлог Народне банке Републике Српске Влада Републике Српске утврђује курс динара.

6. Регулисање ликвидности у плаћањима са иностранством

Члан 41.

На основу утврђене девизне политике Владе Републике Српске, а ради одржавања ликвидности у плаћањима са иностранством, Народна банка Републике Српске:

1) утврђује износ сталних и текућих девизних резерви за одржавање ликвидности у међународним плаћањима и рукује тим резервама. Девизне резерве којима рукује Народна банка Републике Српске образују се куповином на девизном тржишту, из иностраних финансијских кредита које узима Народна банка Републике Српске или Република Српска, из девиза купљених по основу мењачких послова, као и из других средстава које Народна банка Републике Српске оствари банкарским пословањем.

Девизне резерве којима рукује Народна банка Републике Српске чине: потраживања на рачунима у иностранству Народне банке Републике Српске, хартије од вредности које гласе на стране новчане јединице којима располаже Народна банка Републике Српске, као и монетарно злато и ефективни страни новац:

2) одлучује о коришћењу текућих девизних резерви којима рукује Народна банка Републике Српске и предлаже Влади Републике Српске начин коришћења сталних девизних резерви којима рукује Народна банка Републике Српске;

3) регулише обављање платног промета са иностранством у складу са законом и принципима банкарског пословања, обавља платни промет са иностранством и обезбеђује јединствену примену курса динара;

4) регулише услове и начин интервенције Народне банке Републике Српске на девизном тржишту;

5) обезбеђује спровођење платних и финансијских споразума и уговора са иностранством које је закључила Влада Републике Српске или Народна банка Републике Српске;

6) прописује овлашћеним банкама обавезу да, као минималну резерву, имају одређени износ у девизама или ликвидним девизним пласманима на слободном располагању код страних банака или Народне банке Републике Српске, као и друге мере;

7) прописује друге мере ради спровођења девизне политике.

Члан 42.

Народна банка Републике Српске може се задуживати у иностранству, у своје име и за свој рачун, само ради одржавања ликвидности у плаћањима са иностранством.

Народна банка Републике Српске може се задуживати у иностранству у своје име, а за рачун Републике Српске само на основу посебног закона.

Члан 43.

Народна банка Републике Српске прописује:

1) мере ради заштите имовине којом она рукује;

2) начин и услове консолидације спољног дуга и потраживања у иностранству.

Члан 44.

Народна банка Републике Српске може да извози и износи у иностранство и да увози и уноси из иностранства монетарно злато у новчаном и непрерађеном облику.

Члан 45.

Ради извршавања својих функција, Народна банка Републике Српске сарађује са међународним организацијама, међународним финансијским и националним финансијским и кредитним институцијама.

7. Платни промет у земљи

Члан 46.

Народна банка Републике Српске обавља платни промет у земљи, врши контролу обављања платног промета и уређује начин и поступак обављања тог промета, у складу са законом.

Члан 47.

Народна банка Републике Српске носиоцима платног промета утврђеним законом даје и одузима овлашћења за обављање платног промета.

8. Издавање новчаница и кованог новца

Члан 48.

Новчана јединица Републике Српске је динар, који се дели на 100 пара.

Члан 49.

Све обавезе и права и сви послови који гласе на новац, а закључени су у Републици Српској између предузећа, других домаћих правних лица и грађана, изражавају се у динарима и извршавају средствима плаћања која гласе на динаре, ако законом није другачије одређено.

Члан 50.

Народна банка Републике Српске доноси одлуке о пуштању у оптицај и повлачењу из оптицаја новчаница и кованог новца.

Члан 51.

Банке које се баве блажајничким пословањем, поште и друге финансијске организације снабдевају се новчаницама и кованим новцем код Народне банке Републике Српске и сnose трошкове тог снабдевања.

Трошкове повлачења похабаних новчаница и замене оштећених новчаница и кованог новца сноси Народна банка Републике Српске.

Члан 52.

Одлуку о издавању новчаница за ванредне потребе земље настале услед непосредне ратне опасности, у случају ратног или ванредног стања, доноси Народна банка Републике Српске.

V - КОНТРОЛНА ФУНКЦИЈА И ПОСЕБНА ОВЛАШЋЕЊА НАРОДНЕ БАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 53.

Народна банка Републике Српске врши контролу банитета и законитости пословања банака и других финансијских организација.

При вршењу контроле из овог члана, Народна банка Републике Српске има право увида у пословне књиге и другу документацију банака и других финансијских организација, као и свих учесника у послу који су предмет контроле.

Члан 54.

Ако се контролом из члана 53. овог закона утврди да су банка и друга финансијска организација поступиле супротно прописима и мерама монетарне политике и на начин који угрожава њихов банитет, Народна банка Републике Српске издаје налог банци и другој финансијској организацији да отклоне утврђену неправилност и истовремено примениће мере према њима мере.

Народна банка Републике Српске примениће мере и према банци и другој финансијској организацији за које се контролом утврди да су поступили супротно прописима или на начин који угрожава њихов банитет, али су пре окончања контроле отклонили утврђену неправилност.

Члан 55.

Налозима из члана 54. став 1. овог закона Народна банка Републике Српске обавезује банку и другу финансијску организацију да спроведе једну или више активности, и то:

- 1) своје пословање усклади са прописима;
- 2) повећа износ оснивачког капитала, средстава резерви и посебне резерве за обезбеђење од губитака;
- 3) привремено обустави кредитирање појединих оснивача и комитената;
- 4) обустави давање кредита у одређеном периоду;
- 5) отпише потраживања кад се за то стекну законом утврђени услови;
- 6) обустави препис камата на активу одређеног степена наплативости;
- 7) отклони и друге неправилности предузимањем, одностно обустављањем одређених активности.

Налозима из става 1. овог члана, банка и друга финансијска организација могу се обавезати да рационализују своју унутрашњу организацију или смене поједине руководеће раднике.

Члан 56.

Мере из члана 54. овог закона су:

- 1) обустављање одобравања и пуштања у течај кредита из примарне емисије;
- 2) забрана куповине и продаје хартија од вредности;
- 3) обустава плаћања са жиро-рачуна, изузев плаћања по основу штедних улога и текућих рачуна грађана;
- 4) ограничење обима пласмана;
- 5) обустављање или ограничење плаћања у иностранству, изузев плаћања по доспелим иностраним кредитима и конвенцијским обавезама;
- 6) ограничење задужења у иностранству.

Народна банка Републике Српске може према банци и другој финансијској организацији изрећи једну или више мера из става 1. овог члана, у зависности од тежине утврђене неправилности.

Мере из овог члана примењују се према банци и другој финансијској организацији из члана 54. став 1. овог закона у трајању од најмање 30, а највише 360 дана од дана достављања решења о изрицању мера.

Мере из овог члана примењују се према банци и другој финансијској организацији из члана 54. став 2. овог закона у трајању од 15 дана од дана достављања решења о изрицању мера.

Ако и поред мера предузетих у смислу става 3. овог члана банка или друга финансијска организација не изврши налог Народне банке Републике Српске из члана 55. став 1. овог закона или се не придржава мера које су према њој изречене или у року од 180 дана од дана достављања решења о изрицању мера понови исту неправилност, Народна банка Републике Српске ће приступити наплати свих својих потраживања од те банке или друге финансијске организације и донеће решење о одузимању дозволе за рад банке или друге финансијске организације, као и покренути поступак њеног стечаја, односно ликвидације.

Члан 57.

Ближе услове и начин вршења контроле, поступак издавања налога и предузимања мера, рокове за извршавање налога и трајање мера прописује Народна банка Републике Српске.

Налози из члана 54. и мере из члана 56. овог закона изричу се решењем, које доноси гувернер Народне банке Републике Српске, односно лице које он овласти.

Решење из става 2. овог члана коначно је у управном поступку.

Народна банка Републике Српске издаје упутства за јединствено примњивање прописа и јединствено поступање у вршењу контроле.

Члан 58.

Народна банка Републике Српске издаје и одузима дозволу за рад банке и друге финансијске организације, под условима прописаним законом.

Народна банка Републике Српске може дати банци, на њен захтев, и овлашћење за обављање послова платног промета и кредитних послова са иностранством ако у посебном поступку утврди да та банка испуњава услове за обављање тих послова који су утврђени одлуком Народне банке Републике Српске.

Народна банка Републике Српске може одузети овлашћења из става 2. овог члана под условима прописаним одлуком из тог става.

Народна банка Републике Српске може привремено ограничити пословање банке и друге финансијске организације издавањем налога из члана 54. став 1. овог закона.

Члан 59.

Народна банка Републике Српске даје мишљење на избор директора банке и друге финансијске организације, под условима утврђеним посебном одлуком.

Члан 60.

Народна банка Републике Српске води регистар банака и других финансијских организација којима је издала дозволу за рад и њихових организационих јединица, регистар банака овлашћених за обављање послова платног промета и кредитних послова са иностранством, регистар сопствених и мешовитих банака и других финансијских организација у иностранству са капиталом Републике Српске и регистар представништва организационих јединица и других облика финансијске делатности страних банака, као и финансијских организација у земљи.

Народна банка Републике Српске прописује услове за упис и начин вођења регистара из става 1. овог члана.

Регистри из става 1. овог члана су јавне књиге. Подаци уписани у регистар су јавни.

Члан 61.

Народна банка Републике Српске прописује минимум садржаја ревизије и извештаја о ревизији за банке и друге финансијске организације, у складу са законом.

Народна банка Републике Српске може од банке и друге финансијске организације захтевати да обезбеде и у одређеном року јој доставе извештај о ревизији свог годишњег обрачуна и пословања.

Ако оцени да извештај из става 2. овог члана није у складу са одређеним стандардима ревизије или са садржајем извештаја о ревизији прописаним за банке и друге финансијске организације, Народна банка Републике Српске може од банке, односно друге финансијске организације, захтевати да обезбеде и у одређеном року јој доставе нови извештај, који ће изградити други овлашћени ревизор, у складу са законом.

VI - ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ НАРОДНЕ БАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 62.

Народна банка Републике Српске је овлашћена да, ради извршавања својих функција и задатака утврди обавезу банака и других финансијских организација за евидентирање (начин, ознака и облик), прикупљање, обраду и достављање података који се односе на монетарна, кредитна и девизна кретања и кредитне односе са иностранством.

Податке из става 1. овог члана банке и друге финансијске организације достављају на основу упутства које прописује Народна банка Републике Српске.

Члан 63.

Ради ефикасног извршавања својих функција и задатака, Народна банка Републике Српске развија аутоматизоване информационе системе из кредитно-монетарне и девизне области и области кредитних односа са иностранством и прописује начин и услове укључивања банака и других финансијских организација у те системе.

Члан 64.

На основу података добијених од банака и других финансијских организација, сопствених база података и аутоматизованих информационих система, Народна банка Републике Српске саставља биланс и годишњи извештај Народне банке Републике Српске и доставља их Скупштини на разматрање.

VII - ОСТАЛИ ПОСЛОВИ НАРОДНЕ БАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 65.

Народна банка Републике Српске утврђује јединствену тарифу по којој наплаћује накнаду за извршене услуге.

Члан 66.

Народна банка Републике Српске обавља и друге послове одређене законом.

VIII - ПРИХОДИ, РАСХОДИ И ФОНДОВИ НАРОДНЕ БАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 67.

Народна банка Републике Српске остварује приходе:

- 1) од камате и других прихода на средства депонована у иностранству;
- 2) од камате на кредите и друге пласмане из примарне емисије;
- 3) од накнада за вршење услуга;
- 4) куповином и продајом хартија од вредности;
- 5) остале приходе које остварује својим пословањем и пословањем специјализоване организације у свом саставу.

Члан 68.

Из прихода које Народна банка Републике Српске оствари, подмирују се:

- 1) камате и други трошкови по иностраним кредитима;
- 2) камате на средства која се држе код Народне банке Републике Српске;
- 3) камате и други трошкови на хартијама од вредности;
- 4) трошкови израде новчаница и кованог новца;
- 5) материјални и нематеријални трошкови и трошкови амортизације;

6) негативне курсне разлике;

7) зараде радника Народне банке Републике Српске;

8) остали трошкови које Народна банка Републике Српске има у свом пословању и у пословању специјализоване организације у свом саставу.

Из прихода које Народна банка Републике Српске оствари, обезбеђују се средства за:

а) заједничку потрошњу радника;

б) фонд основних средстава - за прибављање ствари и права који чине основна средства Народне банке Републике Српске;

в) фонд посебне резерве - за покриће ризика насталих у пословању Народне банке Републике Српске.

Након обезбеђења средстава за намене из става 1. и 2. овог члана, формира се вишак прихода, који представља приход буџета Републике Српске.

Вишак расхода над приходима Народне банке Републике Српске покрива се из фонда посебне резерве Народне банке Републике Српске, а ако средства фонда нису довољна - из средстава буџета Републике Српске.

Члан 69.

Средства за фонд основних средстава, фонд посебне резерве, заједничку потрошњу и за раднике Народне банке Републике Српске предвиђају се финансијским планом, а коначно утврђују годишњим обрачуном Народне банке Републике Српске.

О употреби средстава посебне резерве у току године, на предлог гувернера, одлучује Савет.

Члан 70.

Годишњи обрачун Народне банке Републике Српске за претходну годину доноси Савет до 31. марта сваке године, а потврђује га Скупштина Републике Српске.

Финансијски план Народне банке Републике Српске за наредну годину доноси Савет најкасније до 31. децембра претходне године.

Члан 71.

Ревизија годишњег обрачуна Народне банке Републике Српске врши се на начин утврђен законом којим се уређује ревизија годишњег обрачуна.

Савет одређује ревизора који врши ревизију из става 1. овог члана.

Извештај ревизора из става 2. овог члана доставља се Скупштини Републике Српске.

IX - ПРИБАВЉАЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И УПРАВЉАЊЕ ИМОВИНОМ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ КОЈУ КОРИСТИ НАРОДНА БАНКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 72.

Имовину Републике Српске коју користи Народна банка Републике Српске чине динарски краткорочни и дугорочни пласмани, девизни краткорочни и дугорочни пласмани, девизна средства и племенити метали, хартије од вредности, остала актива и имовинска права која има Народна банка Републике Српске, покретне ствари, новчана средства на жиро-рачуна Народне банке Републике Српске и имовинска права која Народна банка Републике Српске има из пословања преко тог рачуна.

Имовину Републике Српске коју користи Народна банка Републике Српске чине и непокретне и покретне ствари које Народна банка Републике Српске користи на начин и под условима утврђеним законом којим се уређује имовина Републике Српске.

Члан 73.

Имовина из члана 72. овог закона користи се за обављање делатности Народне банке Републике Српске утврђене овим законом.

Члан 74.

Народна банка Републике Српске прибавља користи, управља и располаже имовином из члана 72. став 1. овог закона на начин утврђен овим законом.

Члан 75.

Гувернер Народне банке Републике Српске доноси одлуке, правилнике, упутства и остала акта о прибављању, управљању и коришћењу имовином коју користи Народна банка Републике Српске из члана 72. став 1. овог закона.

Члан 76.

Народна банка Републике Српске може користити имовину из члана 72. став 1. овог закона за стицање прихода пласирањем слободних новчаних средстава са жиро-рачуна Народне банке Републике Српске, депоновањем средстава са тог рачуна, као и на други начин.

Члан 77.

Народна банка Републике Српске евидентира, прати и анализира стање и кретање имовине из члана 72. став 1. овог закона коју користи и о томе извештава Скупштину Републике Српске приликом потврђивања годишњег обрачуна Народне банке Републике Српске.

X - ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА И СТАТУС РАДНИКА ЗАПОСЛЕНИХ У НАРОДНОЈ БАНЦИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 78.

Основи организације пословања Народне банке Републике Српске уређују се Статутом.

Статутом Народне банке Републике Српске уређују се нарочито:

- основи унутрашње организације рада Народне банке Републике Српске;
- делокруг организационих јединица у Народној банци Републике Српске и њихови међусобни односи;
- права, обавезе и одговорности радника у вршењу послова и задатака.

Члан 79.

На права и обавезе из радног односа радника запослених у Народној банци Републике Српске примењује се закон којим се уређују положај и права радника у органима управе.

Члан 80.

Пријем у радни однос у Народној банци Републике Српске и збор руководећих радника врши гувернер.

Руководећа радна места и радна места са посебним овлашћењима и одговорностима утврђују се Статутом Народне банке Републике Српске.

Радна места из става 2. овог члана подлежу реизборности сваке пете године.

Члан 81.

Запослени у Народној банци Републике Српске не могу се у обављању послова руководити својим политичким опредељењима.

Члан 82.

Гувернер, заменик гувернера, вишегувернери и чланови Савета после избора, односно именовања дају писмену изјаву Скупштини Републике Српске о томе да ли поседују акције или оснивачке улоге у банкама и другим финансијским организацијама и другим правним лицима.

Лица из става 1. овог члана дужна су да о сваком следећем прибављању акција или оснивачког улога из тог става обавесте Скупштину Републике Српске у року од седам дана од дана њиховог прибављања.

Лица из става 1. овог члана не могу бити чланови управних или надзорних одбора банака и других финансијских организација или других правних лица.

Члан 83.

Запослени у Народној банци Републике Српске дужни су да чувају државну, војну, службену и пословну тајну без обзира на начин на који су је сазнали.

Обавеза чувања тајне из става 1. овог члана траје пет година након престанка радног односа у Народној банци Републике Српске.

XI - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Кривично дело

Члан 84.

Одговорно лице у банци, другој финансијској организацији или другом правном лицу које Народну банку Републике Српске онемогући да при вршењу контроле изврши увид у пословне књиге и другу документацију, казниће се казном затвора до три године.

2. Привредни преступи

Члан 85.

Новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара казниће се за привредни преступ банка или друга финансијска организација:

- 1) ако се не придржава мера и инструмената које Народна банка Републике Српске предузима ради регулисања количине новца (члан 25. став 1);
- 2) ако не спроводи мере које је Народна банка Републике Српске прописала ради регулисања ликвидности (члан 38. став 1.);
- 3) ако платни промет са иностранством врши супротно обављању платног промета са иностранством које је регулисала Народна банка Републике Српске (члан 41. тачка 3.);
- 4) ако послове директора обавља лице за чији избор Народна банка Републике Српске није дала мишљење (члан 59.);
- 5) ако не обезбеди или Народној банци Републике Српске у одређеном року не достави извештај о ревизији свог годишњег обрачуна и пословања (члан 61. став 2.).

За радњу из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у банци или другој финансијској организацији новчаном казном од 1.000 до 10.000 динара.

Члан 86.

За привредни преступ из члана 85. став 1. овог закона, банци или другој финансијској организацији суд може, уз казну, изрећи и заштитну меру забране бављења одређеним банкарским пословима у трајању од шест месеци до десет година.

Члан 87.

За привредни преступ из члана 85. став 1. овог закона, одговорном лицу у банци или другој финансијској организацији суд може, уз казну, изрећи и заштитну меру забране вршења одређених банкарских послова у трајању од шест месеци до десет година.

3. Прекршаји

Члан 88.

Новчаном казном од 1.000 до 10.000 динара казниће се за прекршај банка или друга финансијска организација ако Народној банци Републике Српске не достави податке који се односе на монетарна, кредитна и девизна кретања и кредитне односе са иностранством (члан 62. став 1.).

За радњу из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у банци или другој финансијској организацији новчаном казном од 100 до 1.000 динара.

XII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 89.

Народна банка Републике Српске јемчи за динарске штедне улоге грађана код банака и Поштанске штедионице депоноване до дана ступања на снагу овог закона.

До рока из става 1. овог члана, банке и Поштанска штедионица су дужне да динарске штедне улоге грађана осигурају код овлашћених организација.

Ако банке и Поштанска штедионица не осигурају динарске штедне улоге грађана на начин и у року из овог члана, одузеће им се дозвола за рад.

Члан 90.

Обрачунате негативне курсне разлике настале по основу обавеза утврђених законима који су на снази на дан ступања

на снагу овог закона и по осталим основама из пословања Народне банке покривају се из обрачунатих позитивних курсних разлика по годишњем обрачуна за текућу годину.

Остатак обрачунатих позитивних курсних разлика после покрића негативних курсних разлика, остаје на рачуну „обрачунате позитивне курсне разлике” и служи за покриће обрачунатих негативних курсних разлика у наредном периоду.

Остатак обрачунатих негативних курсних разлика, после покрића извршеног из обрачунатих позитивних курсних разлика, уноси се у расходе Народне банке Републике Српске до висине расположивих прихода.

Члан 91.

Народна банка Републике Српске и Служба за платни промет и финансијску контролу Републике Српске израдиће годишње обрачуна свог пословања са стањем на дан 31. децембар 1995. године, који ће се укључити у јединствени биланс Народне банке Републике Српске.

Члан 92.

Народна банка Републике Српске донеће статут и друге опште акте у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона, а своју организацију и пословање ускладиће с одредбама овог закона у року од шест месеци од дана његовог ступања на снагу.

Члан 93.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о Народној банци („Службени гласник Републике Српске”, број 8/94).

Члан 94.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02-795/96

25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

582

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О БАНКАМА И ДРУГИМ ФИНАНСИЈСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Проглашавам Закон о банкама и другим финансијским организацијама који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-991/96

29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН

О БАНКАМА И ДРУГИМ ФИНАНСИЈСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се оснивање, организација, пословање и начин управљања банкама и другим финансијским организацијама.

Другом финансијском организацијом, у смислу овог закона сматра се Поштанска штедионица, штедионица, штедно-кредитна организација и штедно-кредитна задруга.

Члан 2.

Банка се оснива као акционарско друштво, уговором о оснивању и обезбеђењем средстава у оснивачки капитал банке.

Друга финансијска организација, изузев штедно-кредитних задруга, оснива се као акционарско друштво, уговором о

оснивању и обезбеђењем средстава у оснивачки капитал, ако овим законом није другачије одређено.

Члан 3.

Банка и друга финансијска организација су правна лица.

Члан 4.

На банке и друге финансијске организације примењују се одредбе Закона о предузећима, ако овим законом није другачије одређено.

I - БАНКА

1.1. Оснивање банке

Члан 5.

Банку могу основати домаћа и страна правна и физичка лица под условима утврђеним овим законом.

Страна лица могу основати банку под условима узајамности.

Банку могу основати најмање два оснивача.

Члан 6.

Уговором о оснивању банке утврђују се нарочито:

- 1) назив и седиште оснивача банке;
- 2) назив и седиште банке;
- 3) износ укупног оснивачког капитала банке у новчаном и новчаном облику, као и удео сваког оснивача у том капиталу;
- 4) рок до кога су оснивачи банке дужни да уплате новчана и пренесу новчана средства у оснивачки капитал банке;
- 5) права, обавезе и одговорности оснивача банке за обавезе банке;
- 6) услови за стицање и престанах права оснивача;
- 7) послови које банка обавља;
- 8) начин распоређивања дела добити на осниваче банке;
- 9) начин сношења ризика и покриће губитка банке;
- 10) услови и начин повећања оснивачког капитала и резерви банке;
- 11) начин решавања спорова међу оснивачима банке;
- 12) услови за престанак рада банке - ако не постоји економски интерес за даље пословање банке);
- 13) начин одлучивања о статусним променама банке и права оснивача банке у случају статусних промена банке.

Члан 7.

Банка има статут.

Статутом банке утврђује се нарочито:

- 1) организација и начин пословања банке и овлашћења организационих делова у правном промету;
- 2) питања о којима одлучује скупштина банке;
- 3) мере и одговорности органа банке за обезбеђење ликвидности банке;
- 4) питања о којима одлучују други органи банке, њихов састав и поступак одлучивања тих органа;
- 5) права, обавезе и одговорности директора и других лица са посебним овлашћењима и одговорностима утврђених статутом банке;
- 6) овлашћење за потписивање и заступање банке;
- 7) начин вршења унутрашње контроле банке;
- 8) подаци и исправе који се сматрају пословном тајном банке и начин поступања с пословном тајном банке;
- 9) поступак доношења аката банке;
- 10) друга питања у вези с пословањем банке.

Члан 8.

Оснивачи банке подносе Народној банци Републике Српске захтеве за издавање дозволе за рад банке, уз који прилажу:

- 1) уговор о оснивању банке;

2) изјаву оснивача да ће уплатити новчана средства на име оснивачког капитала на привремени рачун код Службе за платни промет, односно изјаву страног лица да ће уплатити девизна средства на посебан рачун код Народне банке Републике Српске;

3) доказ да ће оснивач банке средства у неновчаном облику пренети у оснивачки капитал банке;

4) доказ о пореклу страног улога и о постојању узајамности који подноси страно лице оснивач банке;

5) предлог статута банке;

6) предлог одлуке о издавању прве емисије акција банке;

7) податке неопходне за утврђивање бонитета оснивача и податке о њиховим међусобним имовинским и управљачким односима;

8) имена и препоруке за предложене чланове управног и надзорног одбора банке, као и за предложена лица са посебним овлашћењима и одговорностима у банци;

9) програм рада банке за период од пет година и предлог основа пословне политике банке за годину у којој се банка оснива;

10) податке о кадровској и техничкој оспособљености банке за обављање послова из уговора и аката пословне политике банке.

Члан 9.

Народна банка Републике Српске је дужна да, на основу захтева из члана 8. овог закона у року од 60 дана од дана подношења захтева, оцени испуњеност законских услова и оправданост оснивања банке.

О захтеву из члана 8. овог закона гувернер Народне банке Републике Српске доноси решење.

Решење гувернера Народне банке Републике Српске је коначно.

Члан 10.

Банка стиче својство правног лица уписом у судски регистар.

Пријава за упис у судски регистар подноси се у року од 45 дана од дана пријема решења о издавању дозволе за рад.

Уз пријаву за упис у судски регистар подносе се:

1) уговор о оснивању;

2) статут банке;

3) доказ да су оснивачи банке уплатили новчана средства на име оснивачког капитала на привремени рачун код Службе за платни промет, односно доказ да је страно лице уплатило девизна средства на посебан рачун код Народне банке Републике Српске;

4) доказ да оснивачи банке средства у неновчаном облику преносе у оснивачки капитал банке;

5) решење Народне банке Републике Српске о издавању дозволе за рад и сагласност Народне банке Републике Српске на уговор о оснивању и статут банке;

6) друге исправе у складу с прописима о упису у судски регистар.

У судски регистар уписују се и делови банке, у складу са прописима о упису у судски регистар.

У судски регистар не може се уписати правно лице под називом банка, ако није основано као банка, у складу са овим законом.

Члан 11.

Банка има право да у правном промету закључује уговоре и врши друге правне послове и радње у оквиру свог предмета пословања.

За своје обавезе банка одговара својом имовином.

За обавезе банке одговарају и њени оснивачи до висине средстава уложених у оснивачки капитал банке.

Члан 12.

Банка мора имати одобрење Народне банке Републике Српске за продају акција којима купац стиче више од 15% оснивачког капитала по основу којих има право управљања, ради идентификације и оцене бонитета купца.

Народна банка Републике Српске даће одобрење из става 1. овог члана, ако на основу документације коју поднесе банка, повољно оцени бонитет купца.

Народна банка Републике Српске прописује основне елементе и документацију на основу којих се утврђује бонитет купца.

Народна банка Републике Српске је дужна да, у року од 15 дана од дана подношења захтева банке, одлучи о захтеву за продају акција из става 1. овог члана.

Ако Народна банка Републике Српске не одлучи у року из става 4. овог члана, сматраће се да је одобрење дато.

Члан 13.

Оснивачка скупштина не може се одржати пре пријема решења Народне банке Републике Српске о издавању дозволе за рад банке.

Оснивачка скупштина банке мора се одржати најдоцније у року од 30 дана од дана пријема решења из става 1. овог члана.

Члан 14.

На оснивачкој скупштини банке, двотрећинском већином гласова свих оснивача, доноси се статут банке, бира управни одбор, именује вршилац дужности директора банке и утврђује пословна политика.

Члан 15.

Народна банка Републике Српске доноси решење о издавању дозволе за рад филијале стране банке са статусом правног лица (афилијација) на територији Републике Српске, под условима прописаним овим законом за издавање дозволе за рад банке.

Одредбе овог закона о пословању, управљању и организовању банке односе се и на филијале стране банке из става 1. овог члана.

Члан 16.

Народна банка Републике Српске доноси решење о издавању дозволе за отварање представништава стране банке на територији Републике Српске, у складу са законом којим се уређује спољнотрговинско пословање.

Представништво стране банке не може се бавити депозитним, кредитним и другим пословима утврђеним овим законом.

Члан 17.

Оснивачи банке обезбеђују средства за оснивачки капитал банке, која могу бити у новчаном и неновчаном облику (зграде, опрема и друга средства која су у функцији пословања банке).

Члан 18.

Новчани део оснивачког капитала банке не може бити мањи од 1.500.000 САД долара у динарској противвредности, по курсу на дан уплате тих средстава.

Ако је новчани део оснивачког капитала банке већи од износа из става 1. овог члана, оснивачи банке уговором о оснивању утврђују рок до кога су обавезни да уплате разлику новчаних средстава, који не може бити дужи од годину дана од дана уписа банке у судски регистар.

Члан 19.

За новчана средства уплаћена у оснивачки капитал банке, односно неновчана средства која су оснивачи пренели у оснивачки капитал, оснивачи банке добијају акције, у складу са законом којим се уређују хартије од вредности и уговором о оснивању банке.

Оснивачи банке не могу повлачити средства уложена у оснивачки капитал банке.

1.2. Пословање банке

Члан 20.

Банка самостално обавља делатност, ради остваривања добити.

Члан 21.

Банка се може бавити депозитним, кредитним и другим банкарским пословима у земљи, и то:

- 1) примањем свих врста новчаних депозита (депозитни посао);
 - 2) давањем и узимањем кредита (кредитни посао);
 - 3) девизним, девизно-валутним и мењачким пословима;
 - 4) издавањем хартија од вредности и новчаних картица (емисиони посао);
 - 5) чувањем средстава и хартија од вредности и управљањем њима (депо-посао);
 - 6) куповином и продајом хартија од вредности (посао с ефектима);
 - 7) издавањем јемства, гаранција, авала и других облика јемства (гаранцијски посао);
 - 8) пословима платног промета, у складу са законом.
- Забрањује се обављање послова из става 1. овог члана правним лицима која не поседују дозволу за рад Народне банке Републике Српске, изузев послова утврђених у тач. 4. и 6. овог члана.

Члан 22.

Поред послова из члана 21. овог закона, банка се може бавити и другим пословима, као што су:

- 1) посредовање у трговини хартијама од вредности;
- 2) куповање и наплата потраживања, и
- 3) пружање других финансијских услуга.

Члан 23.

Банка може обављати послове платног промета са иностранством, кредитне послове са иностранством, девизно-валутне и мењачке послове у земљи ако за то добије овлашћење у складу са законом којим се уређује девизно пословање.

Члан 24.

Активима пословне политике банка утврђује ближе услове и начин обављања послова из чл. 21. и 22. овог закона.

Члан 25.

Подаци о новчаним депозитима грађана код банке пословна су тајна банке и могу се саопштавати само на писмени захтев суда, ако је према грађанину покренут судски поступак.

Члан 26.

Банка је дужна да обим свог пословања усклађује тако:

- 1) да одржава однос између капитала и укупног износа активе и ванбилансних ставки активе пондерисаних према ризициности;
- 2) да одржава односе између различитих врста пасиве;
- 3) да одржава односе између различитих врста активе и различитих врста пасиве;
- 4) да се придржава одредаба о великом и највећем могућем кредиту једном зајмопримцу и о укупном износу великих кредита;
- 5) да трајна улагања капитала банке у акције предузећа не могу бити већа од 15%, а у друге банке - од 51% капитала банке;
- 6) да улагања капитала банке у основна средства банке не могу бити већа од 20% капитала банке;
- 7) да се придржава других прописаних правила пословања.

Великим кредитом, у смислу става 1. тачка 4. овог члана, сматра се кредит, односно друго потраживање и гаранција који су дати једном зајмопримцу који је већи од 20% капитала банке.

Највећим могућим кредитом једном зајмопримцу, у смислу става 1. тачка 4. овог члана, сматра се кредит, друго потраживање и гаранција који укупно износе до 30% капитала банке.

Укупан износ великих кредита и највећих могућих кредита не може бити већи од 90% капитала.

Народна банка Републике Српске прописује начин израчунавања капитала банке и ближе услове за примену одредаба става 1. та. 1. до 4. овог члана.

Члан 27.

Банка је дужна да обим и структуру својих ризичних пласмана одржава у односима које прописује Народна банка Републике Српске.

Члан 28.

Банка је дужна да од Народне банке Републике Српске затражи сагласност на:

- 1) уговор о оснивању и статут банке, као и њихове измене;
- 2) оснивање банке у иностранству, отварање филијале, пословне јединице или представништва у иностранству;
- 3) измену назива и седишта банке.

О захтеву за давање сагласности Народна банка Републике Српске дужна је да одлучи у року од 30 дана од дана достављања захтева.

Ако Народна банка Републике Српске не одлучи у року из става 2. овог члана, сматраће се да је сагласност дата.

Банка је дужна да од Народне банке Републике Српске затражи мишљење о одлуци и именовању директора банке.

Ако Народна банка Републике Српске не да мишљење у року од 30 дана од дана подношења захтева, сматра се да је мишљење позитивно.

Члан 29.

Банка је дужна да обавести Народну банку Републике Српске о:

- 1) повећању оснивачког капитала банке, односно о новој емисији акција;
- 2) трајном улагању капитала банке у акције предузећа и друге банке, односно о трајном улагању у основна средства банке;
- 3) сваком одобравању великог кредита и највећег могућег кредита;
- 4) свакој продаји акција банке којом неко лице стиче више од 10% оснивачког капитала;
- 5) отварању филијала, пословних јединица и представништава у земљи;
- 6) промени састава управног и надзорног одбора банке.

Банка је дужна да обавести Народну банку Републике Српске о радњама из става 1. овог члана, у року од пет дана од дана њиховог предузимања.

Члан 30.

Народна банка Републике Српске одузме дозволу за рад банци решењем гувернера Народне банке Републике Српске када утврди:

- 1) да је дозвола за рад дата на основу неистинитих података оснивача;
- 2) да банка у прописаном року није поднела пријаву за упис у судски регистар;
- 3) да банка у року од 60 дана од дана уписа у судски регистар није отпочела с пословањем;
- 4) да је новчани део оснивачког капитала банке мањи од прописаног овим законом;
- 5) да је број оснивача мањи од законом прописаног;
- 6) да банка није омогућила Народној банци Републике Српске и другом овлашћеном ревизору да изврши контролу њеног пословања.

Народна банка Републике Српске може одузети дозволу за рад банци ако утврди да банка не послује у складу са законима и ако не доставља Народној банци Републике Српске прописане извештаје и податке о свом пословању.

Против решења из ст. 1. и 2. овог члана може се изјавити жалба Савету Народне банке Републике Српске.

Савет Народне банке Републике Српске дужан је да, у року од 30 дана од дана пријема жалбе из става 3. овог члана, донесе решење.

Ако Народна банка Републике Српске одузме банци дозволу за рад, покренуће поступак њене ликвидације, односно стечаја, у складу са законом.

Члан 31.

Банка је дужна да осигурава депозите грађана и плаћа премију осигурања.

Депозите из става 1. овог члана банка осигурава код Агенције за осигурање депозита и санацију банака или код организација за осигурање.

Висину премија из става 1. овог члана и рокове њене уплате утврђују правна лица из става 2. овог члана, водећи рачуна о финансијском стању поједине банке, односно степену ризика коме су изложена та правна лица.

Банка не може осигурати депозите код правног лица из става 2. овог члана ако је она његов оснивач или је у другим имовинским и управљачким односима са тим правним лицем.

Члан 32.

Правна лица из члана 31. став 2. овог закона могу обављати послове из тог става ако обезбеде средства у посебном фонду осигурања депозита, у износу који не може бити мањи од 20% од висине депозита који се осигуравају.

Члан 33.

Правна лица из члана 31. став 2. овог закона дужна су да у пословним књигама обезбеде посебну евиденцију средстава која прикупљају по основу премија за осигурање депозита грађана.

Члан 34.

Народна банка Републике Српске даје и оцену о бонитету правних лица из члана 31. став 2. овог закона и утврђује испуњеност услова у погледу износа средстава у посебном фонду осигурања депозита из члана 32. овог закона.

Ако Народна банка Републике Српске оцени да правна лица из члана 31. став 2. овог закона не испуњавају услове из става 1. овог члана, односно да негативну оцену о њиховом бонитету - та лица не могу обављати послове осигурања депозита грађана.

Члан 35.

Правна лица која се баве осигурањем депозита грађана, за обавезе из уговора о осигурању, одговарају својом имовином.

Члан 36.

Банка је дужна да обезбеди ревизију годишњег обрачуна у року од шест месеци од истека календарске године, у складу са законом.

Члан 37.

Лице које обавља ревизију из члана 36. овог закона дужно је да извештај о ревизији достави надзорном одбору банке.

Члан 38.

Банка је дужна да на начин утврђен статутом објављује своје годишње обрачунае, заједно са мишљењем ревизора о извршеној ревизији годишњег обрачуна, у складу са законима.

1.3. Организација и органи банке

Члан 39.

Организација банке се утврђује статутом банке.

Статутом банке се утврђују делови банке који имају одређена овлашћења у правном промету и обим тих овлашћења.

Делови банке из става 2. овог члана обављају новчани промет преко посебног рачуна у оквиру жиро-рачуна банке.

Делови банке из става 2. овог члана немају својство правног лица.

Члан 40.

Банком управљају оснивачи, зависно од висине њиховог капитала, у складу са уговором о оснивању и статутом банке.

Оснивачи банке се могу удруживати и тако остваривати управљачка права на основу укупног броја акција које поседују, под условима да банци доставе писмени уговор о удруживању, који обавезно мора да садржи овлашћење једном лицу да иступа у име свих удружених оснивача.

Члан 41.

Органи банке су скупштина, управни одбор, надзорни одбор и директор банке.

Директор и запослени у банци не могу бити чланови управног и надзорног одбора.

Статутом банке може се предвидети образовање других органа и утврдити њихова надлежност и одговорност.

Члана 42.

Скупштину банке чине оснивачи банке са правом управљања.

Право управљања оснивачи остварују непосредно или преко својих представника.

Статутом банке може се утврдити минималан број акција као услов за чланство у скупштини банке.

Члан 43.

Скупштина банке:

- 1) доноси акте пословне политике банке;
- 2) доноси статут банке;
- 3) разматра и усваја годишње извештаје управног одбора, надзорног одбора и директора банке;
- 4) усваја годишњи обрачун банке и одлучује о употреби и распоређивању остварене добити, односно покрићу губитака;
- 5) одлучује о повећању оснивачког капитала банке, односно о улагањима оснивачког капитала у предузеће или другу банку, као и висини улагања у основна средства банке;
- 6) именује и разрешава чланове управног одбора, надзорног одбора и директора банке;
- 7) одлучује о статусним променама и о престанку рада банке, ако не постоји економски интерес за даље пословање банке;
- 8) именује и разрешава ревизора, у складу са законом.

Доношење одлука из става 1. овог члана скупштина банке не може пренети у надлежност другом органу банке, осим из тачке 1. овог члана између две седнице скупштине банке.

Статутом банке могу се скупштини банке утврдити и друга права и обавезе.

Члан 44.

Орган управљања банке је управни одбор.

Чланови управног одбора банке бирају се из реда оснивача банке, који имају акције са правом управљања.

Члан 45.

Управни одбор банке:

- 1) сазива седнице скупштине банке;
- 2) припрема предлоге за скупштину банке и извршава њене одлуке;
- 3) разматра и усваја извештаје о пословању банке у току године;
- 4) подноси скупштини и надзорном одбору банке извештај о пословању;
- 5) обавља друге послове у складу са статутом банке.

Члан 46.

Чланови надзорног одбора банке бирају се из реда оснивача банке и других банкарских стручњака, у складу са статутом.

Члан надзорног одбора банке из реда банкарских стручњака може бити члан надзорног одбора само једне банке.

Чланови надзорног одбора банке не могу бити бирани из реда управног одбора банке, нити могу бити лица која су осуђивана за кривично дело које га чини неподобним за обављање ове функције.

Члану надзорног одбора изабраном из реда оснивача банке престаје чланство у надзорном одбору када он или правно лице које представља престане да буде оснивач банке са правом управљања, односно када му престане радни однос у правном лицу које је оснивач банке.

Члан 47.

Надзорни одбор банке:

- 1) прати и контролише рад управног одбора, директора и запослених у банци;
- 2) разматра одлуке органа банке;
- 3) разматра извештаје о ревизији;
- 4) обавештава скупштину банке, а по потреби, и управни одбор банке о резултатима контроле;
- 5) даје мишљење о одлукама и другим актима органа банке којима се мења висина и структура оснивачког капитала банке или положај и права оснивача банке;
- 6) учествује у раду скупштине банке и може предлагати да се одређена питања уврсте у дневни ред седнице скупштине;
- 7) обавља друге послове у складу са статутом банке.

Члан 48.

Ако надзорни одбор оцени да банка послује супротно закону, другом пропису, статуту или другом акту банке, или то произлази на основу извештаја о ревизији, односно утврди друге неправилности у пословању банке, обавезно предузима следеће мере:

- 1) предлаже органима банке да отклоне уочене неправилности;
- 2) заказује ванредну седницу скупштине банке;
- 3) обавештава Народну банку Републике Српске и друге надлежне органе о утврђеним неправилностима.

Члан 49.

Директора банке именује скупштина банке, на предлог управног одбора банке.

Скупштина банке може именовати за директора банке кандидата који је радио на привредним, банкарским и финансијским пословима и који није осуђиван на казну затвора за неко од кривичних дела против привреде или службене дужности.

Члан 50.

Директор банке:

- 1) представља и заступа банку;
- 2) извршава одлуке скупштине, управног одбора и надзорног одбора банке;
- 3) организује рад и руководи радом банке;
- 4) одлучује о свим питањима која нису у надлежности скупштине, управног одбора и надзорног одбора банке.

Члан 51.

Директор банке одговара скупштини банке за свој рад и за пословање банке.

Члан 52.

Директор и лице са посебним овлашћењима и одговорностима у банци, док су у радном односу, и у року од две године по престанку радног односа у банци, не може бити оснивач банке или друге финансијске организације непосредно, ни преко правног лица чији је он један од оснивача.

1.4. Утврђивање прихода и добити банке

Члан 53.

Банка утврђује приходе, расходе и добит, у складу са законом.

Део прихода из пословања банке, који по годишњем обрачуна преостане по подмирењу расхода банке и других законских обавеза, банка исказује као нераспоређену добит.

Добит из става 2. овог члана, на основу одлуке скупштине банке, распоређује се на:

- 1) резерве банке;

2) осниваче банке сразмерно средствима уложеним у оснивачки капитал банке;

3) остале намене, у складу са законом.

Члан 54.

Ради обезбеђења сигурности пословања, банка је дужна да на терет прихода образује посебну резерву за обезбеђење од потенцијалних губитака, по активни и ванбилансним ставкама одређеног степена наплативости.

Народна банка Републике Српске прописује критеријуме за класификацију активе и ванбилансних ставки према степену наплативости и висину посебне резерве из става 1. овог члана.

Члан 55.

Ради покрића ризика из пословања банке, образују се резерве.

Резерве банке образују се на основу одлуке скупштине банке из дела добити коју банка оствари својим пословањем.

Оснивачи банке не добијају акције по основу улагања из става 2. овог члана.

Резерве су средства банке и користе се за отпис ненаплативих потраживања и за покриће губитака банке.

Члан 56.

Ако приход банке по годишњем обрачуна није довољан за покриће њених расхода и других законских обавеза, банка исказује губитак.

За висину губитака банке смањују се резерве банке, а ако оне нису довољне - и оснивачки капитал банке.

1.5. Ликвидност банке

Члан 57.

Банка је неликвидна ако нема довољно новчаних средстава да своје доспеле обавезе измири утврђеним роковима.

Неликвидна банка не може да одобрава и пушта кредите у течај, даје гаранције отвара акредитиве и врши друга плаћања са свог жиро-рачуна.

II - ДРУГЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Члан 58.

Друга финансијска организација стиче својство правног лица уписом у судски регистар.

Пријава за упис у судски регистар друге финансијске организације подноси се на начин и под условима који су овим законом прописани за банку.

Члан 59.

Одредбе овог закона које се односе на оснивање, пословање, акте, оснивачки капитал и резерве банке, органе банке, утврђивање прихода и добити, ликвидност банке и контролу пословања банке, односе се и на друге финансијске организације, ако овим законом није друкчије одређено.

Друге финансијске организације дужне су да осигурају депозите које прикупљају од грађана код правних лица из члана 31. овог закона на начин и под условима који су овим законом прописани за банке.

1. Поштанска штедионица

Члан 60.

Поштанска штедионица се оснива и послује на територији Републике Српске.

Поштанска штедионица се може основати ако оснивачи обезбеде новчани део оснивачког капитала који не може бити мањи од 1.500.000 САД долара у динарској противвредности, по курсу на дан уплате тих средстава.

Члан 61.

Поштанску штедионицу оснивају предузећа ППТ саобраћаја.

Оснивачи Поштанске штедионице могу бити држава и правна лица чија је делатност од значаја за функционисање ППТ система.

Члан 62.

Поштанска штедионица обавља следеће послове:

- 1) прикупља динарске и девизне штедне улоге физичких лица, води текуће рачуне, жиро-рачуна и девизне рачуне физичких лица и обавља платни промет за физичка лица, у складу са законом;
- 2) даје кредите;
- 3) издаје хартије од вредности и новчане картице (емициони пасоа);
- 4) чува средства и хартије од вредности и управља њима (депо-послови);
- 5) купује и продаје хартије од вредности;
- 6) обрачунава и контролише уплате и исплате поштанских и телеграфских упутничких дознака у унутрашњем новчаном промету;
- 7) врши међународну упутничку, поштанско-штедну и откупну службу;
- 8) откупљује банкарске и путничке чекове и чекове које издаје Народна банка Републике Српске;
- 9) откупљује ефективне стране новчанице, у складу са законом;
- 10) наплаћује хартије од вредности (документе) у другим земљама, у складу са актом Светског поштанског савеза о наплати хартија од вредности;
- 11) обавља послове платног промета са иностранством, у складу са законом;
- 12) обавља друге послове у име и за рачун предузећа ППТ саобраћаја и других правних лица, својих оснивача.

Поред послова из става 1. овог члана, Поштанска штедионица се може бавити и пословима из члана 22. овог закона.

Члан 63.

Послове из члана 62. овог закона Поштанска штедионица обавља у оквиру својих организационих делова и преко предузећа ППТ саобраћаја, односно њихових поштанских јединица.

Организациони делови Поштанске штедионице из става 1. овог члана немају својство правног лица.

2. Штедионица

Члан 64.

Штедионица се може основати ако оснивачи обезбеде новчани део оснивачког капитала, који не може бити мањи од 600.000 САД долара у динарској противвредности, по курсу на дан уплате тих средстава.

Члан 65.

Штедионицу могу основати република, град, општина, домаћа правна и физичка лица.

Члан 66.

Штедионица може имати филијале, експозитуре и друге организационе делове. Организациони делови штедионице немају својство правног лица.

Штедионица може имати организационе делове само на територији, односно у седишту, односно у пребивалишту њених оснивача.

Члан 67.

Штедионица обавља следеће послове:

- 1) прикупља динарске штедне улоге и депозите физичких лица;
- 2) даје кредите физичким лицима;
- 3) платни промет у складу са законом;
- 4) друге банкарске послове за потребе физичких лица, у складу са законом.

Средства која не искористи за давање кредита физичким лицима штедионица може да користи у складу са одлуком њених оснивача и за давање кредита правним лицима за потребе унапређене стамбене изградње, комуналне делатности и развоја предузетништва.

Средства која не искористи за давање кредита из става 2. овог члана, штедионица може користити, у складу с одлуком надлежног органа штедионице, за давање кредита правним лицима, преко банака.

3. Штедно-кредитна организација

Члан 68.

Штедно-кредитна организација се може основати ако оснивачи обезбеде новчани део оснивачког капитала који не може бити мањи од 400.000 САД долара у динарској противвредности, по курсу на дан уплате тих средстава.

Члан 69.

Штедно-кредитну организацију могу основати правна лица која су организована за обављање делатности и услуга и међусобно повезана у привређивању.

Члан 70.

Штедно-кредитна организација може имати филијале, експозитуре и друге организационе делове. Организациони делови штедно-кредитне организације немају својство правног лица.

Члан 71.

Штедно-кредитна организација обавља следеће послове:

- 1) прикупља средства за финансирање промета одређених роба и услуга у оквиру делатности њених оснивача;
- 2) прикупља динарске штедне улоге радника запослених у правним лицима која су је основала;
- 3) даје и узима кредите за потребе њених оснивача;
- 4) платни промет, у складу са законом;
- 5) друге банкарске послове за потребе запослених у правним лицима која су је основала.

4. Штедно-кредитна задруга

Члан 72.

Штедно-кредитна задруга може се основати ако оснивачи обезбеде новчани део оснивачког капитала који не може бити мањи од 50.000 САД долара у динарској противвредности, по курсу на дан уплате тих средстава.

Члан 73.

Штедно-кредитну задругу могу основати земљорадничке, занатске, стамбене и друге задруге, као и правна и физичка лица, чланови тих задруга.

Штедно-кредитна задруга се оснива уговором о оснивању, ако је оснивају најмање два оснивача, односно одлуком о оснивању ако је оснивач једно правно лице.

Члан 74.

Штедно-кредитна задруга може имати филијале, експозитуре и друге организационе делове. Организациони делови штедно-кредитне задруге немају својство правног лица.

Члан 75.

Штедно-кредитна задруга обавља следеће послове:

- 1) прикупља динарске наменске штедне улоге и депозите физичких лица;
- 2) даје и узима кредите у оквиру делатности њених оснивача;
- 3) платни промет у складу са законом;
- 4) друге банкарске послове за потребе физичких лица, у складу са законом.

III - УДРУЖЕЊЕ БАНАКА И ДРУГИХ ФИНАНСИЈСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

Члан 76.

Банке и друге финансијске организације могу ради унапређивања сопственог пословања и усклађивања своје делатности основати пословно удружење.

Права чланица пословног удружења не могу бити изражена у хартијама од вредности.

Пословно удружење има својство правног лица.

Пословно удружење уписује се у судски регистар.

Пословно удружење иступа у правном промету у своје име и за рачун својих чланова.

Уговором о оснивању удружења утврђују се назив, време оснивања, делатност, седиште, начин управљања, заступање, одговорност и иступања у правном промету, пресек рада, као и друга питања од значаја за оснивање удружења.

Члан 77.

Народна банка Републике Српске је дужна да сваких шест месеци доставља министарству надлежном за послове финансија податке који се односе на:

- 1) донета решења о издатим дозволама за рад банке, односно друге финансијске организације;
- 2) донета решења о одбијању дозволе за рад банке, односно друге финансијске организације;
- 3) донета решења о одузимању дозволе за рад банке, односно друге финансијске организације;
- 4) донета решења о издатим дозволама за рад филијала стране банке са статусом правног лица на територији Републике Српске;
- 5) донета решења о издатим дозволама за отварање представништва стране банке на територији Републике Српске;
- 6) контролу пословања банака, односно других финансијских организација и предузетим мерама према банкама и другим финансијским организацијама

Члан 78.

Банка и друга финансијска организација је дужна да извештај о ревизији годишњег обрачуна за претходну годину достави Народној банци Републике Српске и министарству надлежном за послове финансија, најкасније до 15. јула текуће године.

IV - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Привредни преступи

Члан 79.

Новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара казниће се за привредни преступ банка:

- 1) ако закључи уговор или врши друге правне послове или радње ван оквира свог предмета пословања (члан 11. став 1.);
- 2) ако без одобрења Народне банке Републике Српске прода акције којима купац стиче више од 15% оснивачког капитала, по основу којих има право управљања (члан 12. став 1.);
- 3) ако обавља депозите, кредитне и друге банкарске послове без дозволе за рад Народне банке Републике Српске (члан 21. став 2.);
- 4) ако обавља послове платног промета са иностранством, кредитне послове са иностранством или девизно-валутне или мењачке послове у земљи без овлашћења у складу са законом којим се уређује девизно пословање (члан 23.);
- 5) ако обим свог пословања не усклади према одредбама члана 26. овог закона;
- 6) ако обим и структуру својих ризичних пласмана не одржава у односима које прописује Народна банка Републике Српске (члан 27.);
- 7) ако од Народне банке Републике Српске не затражи сагласност за: измену уговора о оснивању и статута банке; оснивање банке у иностранству, отварање филијале, пословне јединице или представништва у иностранству; измену назива и седишта банке (члан 28. став 1.);
- 8) ако о одлуци о именовању директора банке не затражи мишљење Народне банке Републике Српске (члан 28. став 4.);
- 9) ако не обавести Народну банку Републике Српске о: повећању оснивачког капитала банке односно о новој емисији акција; о трајном улагању капитала банке у акције предузећа и друге банке, односно о трајном улагању у основна средства банке; сваком одобравању великог кредита и

највећег могућег кредита; свакој продаји акција банке којом неко лице стиче више од 10% оснивачког капитала; отварању филијала, пословних јединица и представништва у земљи; промени састава управног и надзорног одбора банке (члан 29. став 1.);

10) ако не осигура депозите грађана и не плаћа премију осигурања (члан 31. став 1.);

11) ако осигура депозите код Агенције за осигурање депозита и санацију банке или код организације за осигурање у коме је она оснивач или је у другим имовинским и управљачким односима са тим правним лицима (члан 31. став 3.);

12) ако не обезбеди ревизију годишњег обрачуна у року од шест месеци од истека календарске године (члан 36.);

13) ако не објави своје годишње обрачуна на начин предвиђен статутом заједно са мишљењем ревизора о извршеној ревизији, у складу са законом (члан 38.);

14) ако на терет прихода не образује посебну резерву за обезбеђење од потенцијалних губитака (члан 54. став 1.);

15) ако за време док је неликвидна одобри и пусти кредите у течај, да гаранције, отвори акредитиве и врши друга плаћања са свог жиро-рачуна (члан 57. став 2.);

16) ако извештај о ревизији годишњег обрачуна за претходну годину не достави Народној банци Републике Српске и Министарству за финансије најкасније до 15. јула текуће године (члан 77.).

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се директор банке, односно лице са посебним овлашћењима и одговорностима у банци новчаном казном од 1.000 до 10.000 динара.

Члан 80.

За радње из члана 78. став 1. овог закона казниће се новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара друга финансијска организација.

За радње из става 1. овог члана казниће се директор, односно лице са посебним овлашћењима и одговорностима у другој финансијској организацији новчаном казном од 1.000 до 10.000 динара.

Члан 81.

За привредни преступ из члана 78. став 1. и члана 79. став 1. овог закона директору банке или лицу са посебним овлашћењима и одговорностима у банци, односно директору друге финансијске организације или лицу са посебним овлашћењима и одговорностима у другој финансијској организацији поред новчане казне изрећи ће се и заштитна мера забране вршења руководеће дужности у банци или другој финансијској организацији за време од три године од дана правоснажности пресуде.

Члан 82.

Новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара казниће се за привредни преступ Агенција за осигурање депозита и санацију банака и организација за осигурање ако у пословним књигама не обезбеде посебну евиденцију средстава која прикупљају по основу премија за осигурање депозита грађана (члан 33.).

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се директор или лице са посебним овлашћењима и одговорностима у Агенцији за осигурање депозита и санацију банака, новчаном казном од 1.000 до 10.000 динара.

2. Прекршаји

Члан 83.

Новчаном казном од 100 до 1.000 динара казниће се за прекршај гувернер Народне банке Републике Српске ако у року од 60 дана од дана подношења захтева банке не донесе решење о издавању дозволе за рад банке, односно решење о одбијању захтева (члан 9. став 1.).

Члан 84.

Новчаном казном од 100 до 1.000 динара казниће се за прекршај директор, односно лице са посебним овлашћењима и одговорностима, ако за време док је у радном односу, или у року прописаном овим законом оснује

банку, или другу финансијску организацију, непосредно, или преко правног лица чији је он један од оснивача (члан 52. став 1.).

V - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 85.

Банке и мешовите банке основане по Закону о банкама и другим финансијским организацијама („Службени гласник Републике Српске”, број 15/92 и 8/94) дужне су да усагласе своје пословање, организацију и акте са одредбама овог закона до 30. јуна 1997. године.

Постојеће банке које имају учешће у капиталу других банака и банке које су основане од стране других банака, дужне су да своје пословање и међусобне односе ускладе са одредбама овог закона најкасније у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Друге финансијске организације осниване по Закону о банкама и другим финансијским организацијама („Службени гласник Републике Српске”, број 15/92 и 8/94) дужне су да усагласе своје пословање, организацију и акте са одредбама овог закона најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Банке, мешовите банке и друге финансијске организације из става 1., 2. и 3. овог члана дужне су да у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона обезбеде новчани износ оснивачког капитала утврђен овим законом.

По истеку рока из става 1. до 4. овог члана, постојеће банке, мешовите банке и друге финансијске организације које не постоје по одредби из става 1. до 4. овог члана престају са радом.

Члан 86.

Правна лица која се баве депозитним, кредитним и другим банкарским пословима, а нису основана по Закону о банкама и другим финансијским организацијама („Службени гласник Републике Српске”, број 15/92 и 8/94), дужна су да усагласе своје пословање по одредбама овог закона најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Правно лице које не усагласи своје пословање са одредбама овог закона до истека рока из става 1. овог члана, престаје са радом и брише се из судског регистра.

Члан 87.

Банке, мешовите банке и друге финансијске организације су дужне, да у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, поднесу доказе Народној банци Републике Српске да директор банке, мешовите банке, односно друга финансијска организација испуњава услове из члана 49. став 2. овог закона.

На основу доказа из става 1. овог члана, Народна банка Републике Српске ће, у року од 30 дана од дана подношења доказа, издати сагласност да именовани директор може и даље да обавља своју функцију.

Члан 88.

Банке које су сагласно члану 33. став 2. Закона о банкама и другим финансијским организацијама („Службени гласник Републике Српске”, број 15/92 и 8/94) образовале друге фондове, на основу одлуке скупштине банке, могу одлучити да та средства унесу у оснивачки капитал банке или у резерве банке.

Члан 89.

Поступци за издавање дозволе за рад банке започети до дана ступања на снагу овог закона, а који нису окончани завршне се по одредбама овог закона.

Члан 90.

Народна банка Републике Српске је дужна да, у року од 60 дана од дана доношења овог закона, донесе, односно усклади прописе за које је овлашћена по овом закону са одредбама овог закона.

Члан 91.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о банкама и другим финансијским организацијама („Службени гласник Републике Српске”, број 15/92 и 8/94).

Члан 92.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02-796/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

583

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ДЕВИЗНОМ ПОСЛОВАЊУ

Проглашавам Закон о девизном пословању, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-989/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН О ДЕВИЗНОМ ПОСЛОВАЊУ

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се начин плаћања и наплаћивања у пословању с иностранством и друго девизно пословање у Републици Српској (у даљем тексту: Република).

Члан 2.

Девизе јесу потраживања у иностранству која гласе на страну валуту, као и ефективни страни новац, осим кованог златног новца.

Девизе се користе за плаћања иностранству, ако овим законом није другачије одређено.

Члан 3.

Девизе се купују и продају на јединственом девизном тржишту.

Забрањена је куповина и продаја девиза између домаћих лица, између страних лица, и између домаћих и страних лица у Републици ван јединственог девизног тржишта, ако овим законом није другачије одређено.

Члан 4.

Забрањено је плаћање и наплаћивање у девизама или у злату између домаћих лица, између страних лица и између домаћих и страних лица у Републици Српској, као и закључивање послова којима се обезбеђује да ће се вредност уговорене обавезе у новим динарима израчунати на основу цене злата или курса новог динара у односу на стране валуте, ако републичким законом није другачије одређено.

Члан 5.

Домаће лице, у смислу овог закона, јесте правно лице и предузетник са седиштем у Републици, као и физичко лице с пребивалиштем у Републици.

Страно лице, у смислу овог закона, јесте правно лице са седиштем у иностранству и физичко лице с пребивалиштем у иностранству.

Члан 6.

Овлашћена банка, у смислу овог закона, јесте банка која има овлашћење да врши платни промет с иностранством и банка која има овлашћење да врши платни промет и кредитне послове с иностранством (у даљем тексту: банка овлашћена за послове с иностранством), као и банка која има овлашћење да обавља девизно-валутне послове у Републици (у даљем тексту: банка овлашћена за девизне послове у земљи).

Члан 7.

Девизе остварене у складу с одредбама овог закона правно лице и предузетник држе на свом девизном рачуну код овлашћене банке или продају овлашћеној банци.

На девизе из става 1. овог члана банке не плаћају камату, осим по основама из члана 34. овог закона.

Плаћање и наплаћивање у обављању послова с иностранством правно лице и предузетник врше преко банке овлашћене за послове с иностранством.

II - ПЛАТНИ БИЛАНС РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 8.

Пројекција платног биланса Републике је годишњи акт и обухвата све економске трансакције између домаћих и страних лица, а нарочито, вредност и наплату извоза робе и услуга и другог неробног прилива, вредност и плаћање увоза робе и услуга и другог неробног одлива, финансијске трансакције с иностранством, одговарајућа салда текућих и финансијских трансакција с иностранством, и промене у девизним резервама.

Члан 9.

Пројекција платног биланса Републике, заједно са девизном политиком, доноси се на предлог Народне банке Републике и то крајем текуће године за наредну годину.

Народна банка Републике прати остваривање пројекције платног биланса Републике и о томе месечно доставља извештај Републичкој влади.

Члан 10.

Пројекцијом платног биланса Републике утврђује се највећи износ девиза који домаћа правна лица и предузетници могу уложити у обављање привредних делатности у иностранству, као и износ девиза остварен по том основу који та лица морају у виду добити унети у Републику.

Пројекцијом платног биланса Републике посебно се исказује износ девиза који потражују страна лица.

Члан 11.

Ако се пројекције платног биланса Републике не остварују у складу са пројекцијом платног биланса Републике, Републичка влада може предузети следеће мере:

1) забранити трансфер девизних средстава ради улагања у привредне делатности у иностранству, као и давање кредита иностранству;

2) прописати услове за изношење ефективног страног новца у иностранство, односно за уношење ефективног страног новца из иностранства и начин плаћања и наплаћивања тим новцем;

3) утврдити мере којима се подстиче остваривање девизног прилива и контролише одлив капитала у трансакцијама с иностранством;

4) утврдити и друге мере којима се обезбеђује остваривање пројекције платног биланса Републике и девизне политике.

Мере из става 1. овог члана могу се примењивати док трају поремећаји због којих су донесене, а најдуже шест месеци од њиховог доношења.

III - ЈЕДИНСТВЕНО ДЕВИЗНО ТРЖИШТЕ И КУРС НОВОГ ДИНАРА

Члан 12.

Јединствено девизно тржиште чине послови куповине и продаје девиза између овлашћених банака и других домаћих лица, између овлашћених банака непосредно и на Међународном тржишту девиза.

Међубанкарско тржиште девиза је део јединственог девизног тржишта на коме се купују и продају девизе између банака овлашћених за послове с иностранством и између тих банака и Народне банке Републике и формира јединствени курс новог динара.

Члан 13.

Овлашћене банке купују и продају девизе у име и за рачун других домаћих лица, у своје име за рачун других домаћих лица и у своје име и за свој рачун.

Члан 14.

Републичка влада, на предлог Народне банке Републике, прописује услове и начин рада јединственог девизног тржишта.

Члан 15.

Јединствени курс новог динара примењује се на све финансијске и друге економске трансакције с иностранством, као и на куповину и продају девиза у земљи.

Члан 16.

На јединственом девизном тржишту могу се куповати и продавати девизе промтно и на термин.

Промптна куповина, односно продаја девиза је куповина, односно продаја преношењем девиза на рачун овлашћене банке - купца и нових динара на рачун продавца девиза, а најдоцније у року од два радна дана од дана потписивања закључнице о продаји девиза.

Куповина, односно продаја девиза на термин је куповина и продаја девиза са роковима извршења од 30 дана до једне године у складу са уговором о продаји.

Куповина, односно продаја девиза на термин врши се по курсу о коме се договоре уговорне стране. Народна банка Републике може утврдити највиши курс новог динара по коме се могу продавати, односно куповати девизе на термин, као и привремено ограничити или забранити те послове.

Члан 17.

Народна банка Републике одређује врту девиза које се купују и продају на јединственом девизном тржишту, као и девиза с којима интервенише на том тржишту.

Ако настану поремећаји на страним девизним тржиштима, Народна банка Републике може привремено ограничити или забранити куповину и продају одређених девиза на јединственом девизном тржишту и на страним девизним тржиштима.

Члан 18.

Народна банка Републике купује и продаје девизе на Међубанкарском тржишту девиза ради одржавања ликвидности плаћања иностранству, остваривања јединственог курса новог динара и утицаја на његов ниво, као и ради обезбеђења девизних резерви земље.

Члан 19.

Народна банка Републике интервенише на Међубанкарском тржишту девиза девизама из текућих девизних резерви којима рукује ради премошћавања временске неусклађености девизног прилива и одлива и извршавања пропорција платног биланса Републике ради одржавања нивоа тих резерви у складу са пројекцијом платног биланса Републике.

Члан 20.

На основу курсева на којима су закључени послови куповине и продаје девиза на Међубанкарском тржишту девиза утврђује се средњи курс новог динара.

На основу средњег курса новог динара у односу на стране валуте образују се куповни и продајни курс додавањем, односно одузимањем марже утврђене прописом о начину рада јединственог девизног тржишта.

Куповни курс новог динара примењује се за обрачун наплате извршене у девизама, ради исплате нових динара правном лицу и предузетнику.

Продајни курс новог динара примењује се за обрачун плаћања у девизама по налогу правног лица и предузетника.

Правно лице и предузетници утврђују потраживања и обавезе у девизама, по правилу, на крају сваког месеца, а најдоцније на крају сваког обрачуноског периода и исказује их у стањима и билансима, у новим динарима, по средњем курсу који важи последњег дана у месецу.

За потребе статистике примењује се курс по коме је утврђена пројекција платног биланса Републике. Подаци о

плаћању и наплаћивању по основу увоза и извоза исказује се по истом курсу и у истој вредности јединици у којој су исказане и вредности утврђене пројекцијом платног биланса Републике.

Члан 21.

Царина и друге увозне дажбине обрачунавају се применом средњег курса утврђеног на Међубанкарском тржишту девиза, последњег радног дана у недељи која претходи недељи у којој се утврђује износ царине и других увозних дажбина, у складу са савезним законом којим се уређују царине.

IV - ПЛАТНИ ПРОМЕТ СА ИНОСТРАНСТВОМ

Члан 22.

Платни промет са иностранством врши се у девизама и у новим динарима.

Платни промет са земљама с којима је закључен међународни уговор о платном промету врши се у складу са тим уговором.

Народна банка Републике прописује начин вршења платног промета са иностранством и даје упутство ради јединственог вршења тог промета.

Прописом из става 3. овог члана уређује се и начин вршења плаћања и наплаћивања по пословима малограничног промета и по међународним сајамским компензационим пословима.

Члан 23.

Народна банка Републике обавља послове платног промета с иностранством за потребе републичких органа и републичких организација.

Члан 24.

Правно лице и предузетник дужни су да извезену робу и извршене услуге, као и потраживања по другим основама наплате у уговореном року, који не може бити дужи од 60 дана.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, извезену робу и извршене услуге страним лицима у оквиру привредних делатности у слободним и царинским зонама правно лице и предузетник дужни су да наплате у уговореном року.

Услуге извршене у ваздушном, железничком, друмском и ПГТ саобраћају наплаћују се у роковима и по поступцима прописаним међународним уговором.

Члан 25.

Даном наплате, у смислу члана 24. овог закона, сматра се:

- 1) дан када су девизе уплаћене у корист рачуна банке овлашћене за послове с иностранством;
- 2) дан када је извршено царинење робе којом се наплаћује извоз.

Ако је правном лицу или предузетнику одобрено држање девиза у иностранству, даном наплате сматра се дан када су девизе одobreне рачуну тог лица у иностранству.

Члан 26.

Исплата нових динара за извршени извоз робе и услуга врши се у року од два радна дана од дана кад је банка обавештена о наплати правном лицу и предузетнику, чија је роба извезена, односно услуга извршена, ако уговором између извозника и тог правног лица, односно предузетника није друкчије одређено.

Исплата из става 1. овог члана врши се по куповном курсу који важи на дан исплате.

Члан 27.

Плаћање по текућим трансакцијама с иностранством, као и отплата доспелих обавеза по кредитима врше се слободно.

Плаћањима из става 1. овог члана сматра се плаћање иностранству ради обављања спољнотрговинског пословања и отплата доспелих обавеза по кредитима узетим у иностранству, као и плаћање по другим текућим пословима по којима се не врши трансфер капитала у иностранство.

Члан 28.

Банка овлашћена за послове с иностранством врши плаћање иностранству на основу налога правног лица, предузетника или физичког лица, који су дужни да, ако не располажу девизама на свом девизном рачуну, у уговореном року уплате нове динаре по продајном курсу.

Ако банка овлашћена за послове с иностранством прихвати налог за плаћање и уплату из става 1. овог члана у новим динарима, а не изврши га у уговореном року, курсне разлике и камате које настану у вези с тим падају на терет те банке, ако уговором није друкчије уређено.

Члан 29.

Правно лице и предузетник могу плаћати само увезену робу и извршене услуге.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, плаћање увоза робе и услуга може се вршити и унапред.

Народна банка Републике прописује у којим случајевима се може вршити плаћање у смислу става 2. овог члана.

Правно лице и предузетник дужни су да робу, односно услугу плаћену унапред увезу, односно изврше у року од 60 дана од извршења налога за плаћање укупне вредности увоза.

Плаћање увоза робе и услуга у оквиру привредних делатности у царинским и слободним зонама врши се у року предвиђеном уговором.

Члан 30.

Предузеће које врши услуге у међународном робном и путничком превозу и ПГТ саобраћају и организација за осигурање имовине и лица могу уговарати плаћање и наплаћивање услуга преко контокорентног рачуна који се успоставља са страним лицима.

Дуговни, односно потражни салдо на контокорентном рачуну у току и крају календарске године може износити до 20% од износа вредности фактурисаних услуга у претходној години.

Ако уговор из става 1. овог члана престане да важи, потражни салдо на контокорентном рачуну наплаћују се у року од 30 дана од дана престанка уговора.

Члан 31.

Правно лице, односно предузетник који извози или увози робу и услуге по основу уговора о дугорочној производној кооперацији може уговорити плаћање и наплаћивање са страним лицима преко контокорентног рачуна, с правом пребијања дуговања и потраживања.

Дуговни, односно потражни салдо на контокорентном рачуну из става 1. овог члана не може бити већи од 40% од вредности испорука извршених у претходној години по основу увоза, односно извоза робе и услуга.

Ако Народна банка Републике утврди да је правно лице, односно предузетник, због извршавања уговора, имао у текућој години сталан потражни салдо изнад 40% по уговором предвиђених количина, даће налог том правном лицу, односно предузетнику да изравна салдо у року од 90 дана од дана његовог утврђивања. Ако правно лице, односно предузетник у том року не изравна салдо дужан је да више извезену робу или извршену услугу наплати као редован извоз у складу с одредбама овог закона.

Члан 32.

Републичка влада, на предлог Народне банке Републике, прописује:

- 1) услове под којима Народна банка Републике може одобрити друкчији начин плаћања с иностранством од начина плаћања предвиђеног уговором из члана 22. овог закона;
- 2) услове под којима Народна банка Републике може одобрити пребијање дуговања и потраживања с иностранством;
- 3) услове под којима Народна банка Републике може дати одобрење правном лицу и предузетнику за држање девиза на рачуну у иностранству;

4) услове под којима Народна банка Републике може одобрити правном лицу и предузетнику да плаћање, односно наплаћивање врше у ефективном страном новцу;

5) услове под којима Народна банка Републике може одобрити да се извезена роба и услуге наплате у року дужем од рока утврђеног у члану 24. овог закона;

6) услове под којима правно лице и предузетник могу држати девизе на девизном рачуну код овлашћене банке;

7) обавезу страним физичким лицима да приликом уласка у Републику замене ефективни страни новац, ако је земља чији су они грађани прописала исте или сличне мере за грађане Републике;

8) ограничење изношења девиза страном физичком лицу, ако земља из које је то лице уведе такву меру према грађанима Републике на привременом раду у тој земљи;

9) обавезу пријављивања износа ефективног страног новца који се уноси у Републику, односно износи из Републике.

Члан 33.

Организација за осигурање имовине и лица наплаћује премије осигурања од домаћих лица у новим динарима, а од страних лица у девизама, односно новим динарима.

Организација из става 1. овог члана исплаћује штету домаћим лицима у новим динарима, а страним лицима - у новим динарима, односно девизама. Штету насталу по односу обавезног осигурања власника моторних возила од одговорности, организација за осигурање имовине и лица може грађанима Републике на привременом раду у иностранству исплатити у девизама, преко банке овлашћене за послове с иностранством.

Изузетно од одредаба ст. 1. и 2. овог члана, пословне јединице предузећа која изводе инвестиционе радове у иностранству могу платити премију осигурања и наплатити штету у девизама.

Организација из става 1. овог члана може, изузетно, кад су права из полисе преносива на страна лица, а накнада платива у девизама, уговорити плаћање премије и штете у девизама и у полиси исказати суму осигурања франшизе и премију у девизама, с тим што се премија осигурања и накнада штете домаћем лицу плаћа у новим динарима.

Домаће лице коме је исплаћена штета у новим динарима по основу обавезе из уговора о осигурању може вршити плаћање иностранству до висине накнаде штете.

За куповину на кредит у иностранству може се уговором о осигурању уговорити наплата премије у девизама и исплата штете страном лицу у девизама.

Члан 34.

Правно лице, односно предузетник који изводи инвестиционе радове у иностранству може, док трају ти радови, за потребе тог пословања користити девизе које потичу:

- 1) из аванса примљених на основу уговора закљученог са страним лицем;
- 2) од наплата примљених од страних лица у току извођења радова;
- 3) из остварене добити пословне јединице предузећа које изводи инвестиционе радове у иностранству;
- 4) из иностраних кредита.

Правно лице и предузетник могу девизе из става 1. овог члана употребити и за привремено финансирање радова по другим уговорима о извођењу инвестиционих радова у иностранству, али само до окончања радова по закљученом уговору за чију су реализацију та средства прибављена.

Члан 35.

Правно лице, односно предузетник који изводи инвестиционе радове у иностранству дужан је да у року од 60 дана од дана наплате од инвеститора унесе у Републику девизе до износа трошкова плаћених у Републици у новим динарима (купљена роба и извршене услуге, исплаћене зараде и др.).

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, обавеза уношења девиза у Републику не односи се на правно лице и предузетника који је извођење инвестиционих радова наплатио у роби.

Члан 36.

Правно лице, односно предузетник који изводи инвестиционе радове у иностранству дужан је да по завршетку тих радова девизе које држи на рачуну код иностране банке унесе у Републику у року од 60 дана од дана наплате инвестиционих радова утврђеног уговором.

Ако су с наручиоцем инвестиционих радова уговорени гарантни рокови и ако је наручилац посла у складу са уговором задржао одређени износ девиза као гаранцију за исправност извршених радова, правно лице, односно предузетник дужан је да тај износ унесе у Републику у року од 60 дана од дана истека гарантног рока.

Правно лице, односно предузетник који изводи инвестиционе радове у иностранству може девизе остварене као добит од извођења тих радова уносити у Републику и продавати на јединственом девизном тржишту и у току извођења радова, по основу обрачуна за текућу годину.

Члан 37.

Правно лице, односно предузетник који на основу обављања привредне делатности у иностранству остварује добит дужан је да 30% добити остварене по тим пословима унесе у Републику у року од 60 дана од дана прихватања годишњег обрачуна.

Републичка влада може, у случајевима платно-билансних поремећаја, утврдити и већи проценат од процента из става 1. овог члана.

Члан 38.

Правно лице и предузетник из чл. 30. и 31. овог закона дужни су да Народној банци Републике достављају извештаје о промету и стању средстава на рачунима код банака у иностранству, као и друге податке, на начин и у роковима које одреди Народна банка Републике.

Народна банка Републике, на основу извештаја из става 1. овог члана, сачињава збирни извештај о промету и стању средстава на рачунима из тог става и о томе извештава Републичку владу.

Члан 39.

Страна лица могу нове динаре и девизе држати код овлашћене банке као депозите по виђењу, с отказним роком или орочено.

Народна банка Републике може одредити услове под којима се средства страних лица могу примати у депозит.

Члан 40.

Страна лица могу држати нове динаре на рачуну код овлашћене банке стечене по основу:

- 1) продаје девиза за нове динаре овлашћеној банци;
- 2) продаје робе и услуга;
- 3) учешћа у добити;
- 4) преноса са рачуна другог страног лица, као и по другом основу, под условима и на начин који пропише Републичка влада.

Члан 41.

Страна физичка лица могу плаћати услуге и робу новчаним картицама и чековима страних банака.

Превозна документа страних превозника за услуге превоза на иностраним релацијама могу се продавати у Републици и за девизе, у складу с међународним уговором.

Члан 42.

Трансфер средстава страном лицу у иностранству врши се слободно после измирења свих доспелих обавеза у Републици, и то по основу: добити, повраћаја средстава, односно остатка средстава по основу улога у предузеће, у случају раскида уговора, удела у нето-имовини и репатријацији тог удела по престанку рада предузећа, ако је страно лице уложило средства у оснивање тог предузећа, добити коју страни извођач оствари обављањем инвестиционих радова у Републици и по другом основу предвиђеном прописом из члана 40. овог закона.

Члан 43.

О разликама у вредности насталим у пословању с иностранством услед превозних ризика, бонификација, пенала, рабата, исправке вредности, привремене наплате и слично, одлучује надлежни орган правног лица, односно предузетник.

Разлика у вредности настала по основу неизвршене наплате извоза за коју је правном лицу, односно предузетнику исплаћена накнада штете у новим динарима по основу уговора о осигурању извозних послова против некомерцијалних ризика правда се исправом коју издаје банка која осигурава извозни посао против некомерцијалних ризика.

Члан 44.

Правно лице и предузетник воде евиденцију о сваком закљученом спољно-трговинском послу и кредитном послу с иностранством, о извршењу тих послова и о плаћањима и наплаћивањима у вези с тим пословима.

V - ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ БАНАКА

Члан 45.

Народна банка Републике прописује услове и даје овлашћење банкама за вршење послова платног промета с иностранством, кредитних послова с иностранством и девизно-валутних послова у Републици Српској и води регистар овлашћених банака.

Овлашћење за обављање послова из става 1. овог члана може се дати и Поштанској штедионици у оквиру њеног пословања.

Члан 46.

Банка овлашћена за послове с иностранством одговорна је за сопствену ликвидност плаћања према иностранству, као и за утицај својих финансијских трансакција на стање на јединственом девизном тржишту.

Члан 47.

Банка овлашћена за послове с иностранством може држати девизе на рачунима код страних банака.

Народна банка Републике прописује најмањи износ девиза који банка овлашћена за послове с иностранством мора држати на рачунима у иностранству и највећи износ девиза који та банка може држати на рачунима у иностранству.

Најмањи, односно највећи износ девиза из става 2. овог члана утврђује се зависно од учешћа одређене банке у укупном платном промету свих овлашћених банака у Републици и од нивоа девизних резерви појединих овлашћених банака.

При утврђивању износа из става 2. овог члана не укључују се девизе из члана 61. став 1. и члана 64. овог закона положене на девизну штедњу од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 48.

Банка овлашћена за послове с иностранством може на страним девизним тржиштима куповати и продавати девизе, под условима које пропише Народна банка Републике.

Члан 49.

Овлашћена банка може домаћим и страним лицима вршити, на њихов захтев, конверзију девиза на девизном рачуну за плаћање иностранству.

Народна банка Републике може, ако то захтевају кретања на финансијском тржишту, привремено ограничити конверзију девиза на девизном рачуну домаћих лица, на девизном рачуну страних лица и на рачуну страних лица у новим динарима.

Члан 50.

Народна банка Републике може одредити услове под којима банке овлашћене за послове са иностранством могу девизе на рачунима код страних банака у иностранству депоновати на неодређено време с отказним роком, или их орочити на одређено време.

Члан 51.

Банка овлашћена за послове с иностранством дужна је да Народној банци Републике доставља извештај о промету и

стању на девизним рачунима код страних банака, у роковима и на начин које пропише Народна банка Републике.

Члан 52.

Куповину ефективног страног новца, путничких и банкарских чекова, кредитних писама, бонова за путарину за возила иностране регистрације и бензинских бонова од домаћих и страних физичких лица, као и продају тим лицима (у даљем тексту: мењачки послови), може вршити овлашћена банка, односно друго правно лице и предузетник с којим банка закључи уговор.

Мењачки послови из става 1. овог члана врше се за рачун Народне банке Републике, под условима које пропише Народна банка Републике.

Члан 53.

Девизе остварене продајом или давањем у закуп станова, пословног простора и друге имовине Републике, као и девизе остварене наплатом такса и по другим основима утврђеним републичким прописима продају се Народној банци Републике.

VI - ДЕВИЗНЕ РЕЗЕРВЕ

Члан 54.

Девизне резерве Републике чине:

1) потраживања Народне банке Републике, овлашћених банака и других домаћих правних лица и предузетника на рачунима у иностранству;

2) хартије од вредности које гласе на стране новчане јединице којима располажу Народна банка Републике, овлашћене банке и друга домаћа правна лица;

3) монетарно злато;

4) ефективни страни новац.

Девизне резерве Републике користе се за одржавање ликвидности у плаћањима иностранству и за интервенције на јединственом девизном тржишту.

Члан 55.

Политика девизних резерви обухвата утврђивање обима и структуре укупних девизних резерви Републике и изворе и начин њиховог образовања и кориштења.

Девизне резерве Републике састоје се од сталних девизних резерви и текућих девизних резерви.

Члан 56.

Сталне девизне резерве представљају део укупних девизних резерви Републике којима се обезбеђује минимум опште ликвидности плаћања према иностранству.

Висина сталних девизних резерви не може бити нижа од износа просечних двомесечних плаћања иностранству извршених у претходној години.

Члан 57.

Републичка влада, на предлог Народне банке Републике, одлучује о кориштењу сталних девизних резерви.

Члан 58.

Текуће девизне резерве представљају део укупних девизних резерви Републике којима се обезбеђује текућа ликвидност у плаћањима иностранству.

Члан 59.

Народна банка Републике купује и продаје девизе у иностранству ради обезбеђивања одговарајуће валутне структуре девизних резерви којима рукује.

VII - РАСПОЛАГАЊЕ ДЕВИЗАМА ОД СТРАНЕ ФИЗИЧКИХ И ДРУГИХ ЛИЦА

Члан 60.

Домаћа и страна физичка лица могу држати девизе на девизном рачуну или девизној штедној књижици код овлашћене банке.

Верске заједнице, фондови и фондације, легати, задужбине, хуманитарне организације и удружења грађана могу девизе прибављене по основу поклона и хуманитарне помоћи држати на девизном рачуну или девизној штедној књижици код овлашћене банке.

Народна банка Републике прописује начин вођења девизног рачуна и девизне штедне књижице лица из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 61.

За девизе положене на девизне рачуне и девизне штедне књижице гарантује овлашћена банка својом укупном имовином.

Овлашћена банка дужна да је девизе из става 1. овог члана осигура у складу са законом којим се уређује оснивање банака и других финансијских организација.

Члан 62.

Овлашћена банка дужна је да по основу девиза положених на девизни рачун и девизну штедну књижицу изврши обрачун и исплати камату у девизама или, на захтев домаћег и страног физичког лица, у новим динарима.

Члан 63.

Домаћа и страна физичка лица могу са свог девизног рачуна или девизне штедне књижице подизати ефективни страни новац.

Домаћа и страна физичка лица могу своја потраживања по основу држања девиза на девизном рачуну или девизној штедној књижици продати домаћем правном или физичком лицу преко овлашћене банке.

Члан 64.

Премије за осигурање живота код домаћих организација за осигурање имовине и лица које домаћа и страна физичка лица уплате у девизама воде се на девизном рачуну код овлашћене банке.

Домаћа организација за осигурање имовине и лица користи девизе са девизног рачуна из става 1. овог члана за исплате накнаде штете у девизама по основу уплаћених премија за осигурање живота, као и других трошкова насталих у вези с тим осигурањем.

У осигурању живота у девизама, организација за осигурање имовине и лица плаћа учешће осигураника у позитивном резултату оствареном у осигурању живота у девизама или, на његов захтев, у новим динарима.

Члан 65.

Обавезе из обвезница које су издате по основу девизне штедне и хартије од вредности које гласе на страну валуту исплаћују се домаћем и страном физичком лицу у девизама или, на његов захтев, у новим динарима.

Члан 66.

Овлашћене банке дужне су да обезбеде тајност података о девизним рачунима и девизним штедним књижицама домаћих и страних физичких лица.

Обавештења о девизним рачунима и девизним штедним књижицама домаћих и страних физичких лица могу се дати само на писмени захтев суда.

Члан 67.

Овлашћене банке продају девизе за плаћање по текућим трансакцијама домаћим и физичким лицима под прописаним условима.

VIII - ИЗНОШЕЊЕ И УНОШЕЊЕ НОВИХ ДИНАРА, ДЕВИЗА И ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ

Члан 68.

У путничком промету с иностранством нови динари се могу износити из Републике и уносити у Републику у износима и апоенима које пропише Народна банка Републике.

Изношење нових динара и хартија од вредности које гласе на нови динар, ефективног страног новца и хартија од вредности које гласе на страну валуту, путем поштанских и других пошиљки, врши се под условима које пропише Народна банка Републике.

Уношење нових динара и хартија од вредности које гласе на нове динаре, путем поштанских и других пошиљака, врши се под условима које пропише Народна банка Републике.

Члан 69.

Уношење девиза у Републику је слободно.

Нови динари којима у Републици располажу страна физичка лица и грађани Републике на привременом раду у иностранству, а који потичу од девиза продатих овлашћеној банци, могу се изнети из Републике у прописаним апоенима и износима или употребити за куповину девиза ради трансфера у иностранство.

Члан 70.

Грађани Републике за време привременог рада у иностранству и за време рада у дипломатским и конзуларним представништвима Републике и исељеници који су се вратили у Републику (повратници) могу имати рачуне у иностранству.

Грађани Републике на привременом раду у иностранству и на раду у дипломатским и конзуларним представништвима Републике који су се вратили у земљу дужни су да девизе којима располажу унесу у року од 30 дана од дана повратка.

Члан 71.

Грађани Републике за време привременог рада у иностранству и по дефинитивном повратку у земљу могу стране хартије од вредности, купоне страних хартија од вредности и стране уложне књижице наплаћивати преко банака овлашћених за послове с иностранством.

Домаћа физичка лица која по основу наслеђа и поклоне остваре право на стране хартије од вредности, купоне страних хартија од вредности и стране уложне књижице могу их наплаћивати преко банака овлашћених за послове с иностранством.

Хартије од вредности из става 1. и 2. овог члана могу се продати банци овлашћеној за послове с иностранством у девизама или, на захтев лица из става 1. и 2. овог члана у новим динарима.

Члан 72.

Чекови вучени на страна лица у Републици не могу се препродавати нити индосирати у Републици.

Чекови на нове динаре вучени у Републици не могу се хонорисати ако се на њима налази индосамент страног лица.

IX - ПРОМЕТ ЗЛАТА

Члан 73.

Злато могу извозити и износити у иностранство, и то:

- 1) Народна банка Републике - у непрерађеном и кованом облику;
- 2) правна лица и предузетници који се баве производњом злата (у даљем тексту: произвођач злата) - у непрерађеном облику;
- 3) банке овлашћене за послове с иностранством - у кованом облику;
- 4) друга домаћа лица - у непрерађеном и кованом облику и по одобрењу Народне банке Републике.

Члан 74.

Произвођачи злата могу продавати непрерађено злато правним лицима и предузетницима који користе злато у својој редовној делатности (у даљем тексту: корисници злата), Народној банци Републике и у иностранству, у количини и вредности утврђеним дозволом надлежног републичког органа.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, Народна банка Републике може куповати непрерађено злато и од других лица.

Корисници злата и Народна банка Републике могу куповати непрерађено злато у иностранству, а прерађено злато - под прописаним условима.

Члан 75.

Топљење и прераду злата у полугама могу вршити само корисници злата за сопствене потребе и потребе других корисника злата.

Забрањено је топљење кованог злата.

Члан 76.

Овлашћене банке, прерађивачи злата и рафинерије злата могу вршити замену предмета од злата и ломљеног злата за златни зуботехнички лим.

Овлашћене банке могу вршити замену кованог злата за златни зуботехнички лим.

Члан 77.

Овлашћене банке могу ковано злато куповати од домаћих и страних лица.

Члан 78.

Произвођачи злата дужни су да воде евиденцију о произведеним и продатим количинама злата, а корисници злата - о купљеним и прерађеним количинама злата.

Члан 79.

Златом, у смислу овог закона, не сматрају се предмети од злата и ломљено злато.

Предмети од злата, у смислу овог закона, јесу: накит, украси, јубиларни медаљони, предмети уметничке вредности од злата, течно злато, златни зуботехнички лим, други златни зуботехнички материјал и златни полупроизводи.

Ломљеним златом, у смислу овог закона, сматрају се предмети од злата који се купују, односно продају по тежини, чистоћи и пени чистог злата без трошкова израде.

Полугом злата, у смислу овог закона, сматра се непрерађено злато у било ком облику.

Кованим златом, у смислу овог закона, сматрају се све врсте златника, без обзира на то да ли су законско средство плаћања у некој земљи.

Члан 80.

Ако стање ликвидности плаћања иностранству, или стање (висина и структура) девизних резерви Републике захтевају, може се ограничити или забранити извоз и изношење злата у иностранство и ограничити промет злата у земљи.

X - ДЕВИЗНА КОНТРОЛА

Члан 81.

Девизна контрола обухвата контролу девизног, спољнотрговинског пословања, кредитних односа с иностранством и укупног обављања привредних делатности с иностранством.

Девизној контроли подлежу правна лица, предузетници, органи и организације и физичка лица.

Члан 82.

Девизну контролу врше надлежни републички органи и Народна банка Републике.

Члан 83.

Надлежни републички орган врши контролу пословања из члана 81. став 1. овог закона, и то: правних лица и предузетника, као и других лица која обављају домаћа лица законом којим се уређује спољнотрговинско пословање обављају привредну делатност у иностранству, као и лица из члана 84. овог закона.

Члан 84.

Народна банка Републике врши контролу пословања овлашћених банака и Поштанске штедионице.

Народна банка Републике врши контролу извоза и увоза робе и одређених услуга које обављају домаћа лица прегледом исправа и документације које јој се подносе.

Народна банка Републике утврђује ближе услове и начин вршења девизне документарне контроле, као и исправе и документацију које се достављају ради спровођења те контроле.

Члан 85.

Царински органи врше контролу девиза, нових динара, хартија од вредности, злата које из Републике износе, односно у Републику уносе домаћа и страна физичка лица или које шаљу путем поштанских или других пошлица.

Члан 86.

Органи из члана 82. овог закона дужни су да сарађују у вршењу девизне контроле и стављају на располагање податке, налазе и информације којима располажу, а који су потребни за вршење девизне контроле и по потреби, ангажују друге надлежне органе.

Члан 87.

Надлежни републички орган води прекршајни поступак и доноси решење у првом степену за прекршаје предвиђене овим законом и другим републичким законима.

Против решења надлежног републичког органа може се изјавити жалба републичком већу за прекршаје.

Члан 88.

Девизну контролу врше инспектори.

Приликом вршења контроле инспектор мора имати службену легитимацију.

Инспектор је самосталан у вршењу контроле.

Члан 89.

У поступку доношења решења, одлучивања по жалбама и предузимања радњи у вршењу девизне контроле примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, ако републичким законом није друкчије одређено.

Члан 90.

Ако инспектор вршењем девизне контроле утврди незаконитост или неправилност у вршењу девизних или спољнотрговинских послова, односно кредитних послова с иностранством или да мере које је наредио надлежни орган нису извршене, донеће решење којим наређује да се отклоне утврђене незаконитости или неправилности, односно да се наређене мере изврше, одредиће рок у коме се то мора извршити и предузеће друге мере предвиђене републичким законом.

Против решења из става 1. овог члана може се изјавити жалба републичком органу надлежном за послове финансија.

Орган из става 2. овог члана може, на захтев странке, одложити извршење решења из става 1. овог члана. Против решења којим се одбија одлагање извршења решења из става 1. овог члана не може се изјавити жалба.

Члан 91.

Ако постоји основана сумња да утврђена радња садржи обележја кривичног дела, привредног преступа или прекршаја, инспектор је дужан да поднесе пријаву надлежном органу.

Ако инспектор вршењем девизне контроле утврди да се правно лице или предузетник, у свом девизном или спољнотрговинском пословању, не придржава добрих обичаја и пословног морала, подложиће Привредној комори Републике покретање поступка пред судом части.

Члан 92.

Ако прописима предвиђена заштитна мера, односно мера безбедности одузимања предмета у вези с извршеним кривичним делом или привредним преступом или прекршајем, инспектор може у вршењу девизне контроле привремено одузети предмете ако постоји основана сумња да су њима извршени кривично дело, привредни преступ или прекршај, да су били намењени за извршење, или да су настали извршењем кривичног дела, привредног преступа, односно прекршаја. О одузетим предметима инспектор издаје потврду.

О одузимању предмета инспектор је дужан да одмах обавести надлежни орган.

Члан 93.

Решење из члана 90. став 1. овог закона надлежни републички орган доставља на извршење, без одлагања, Народној банци Републике, овлашћеној банци или служби надлежној за платни промет.

Органи надлежни за извршење решења из става 1. овог члана дужни су да обавесте надлежни републички орган о извршењу тог решења.

Сва извршена решења из члана 90. став 1. овог закона која утичу на измену стања средстава и њихових извора код корисника средстава надлежни републички орган доставља служби надлежној за платни промет.

Члан 94.

Нови динари изнад износа дозвољеног за изношење, односно уношење у Републику, и у апоенима чије изношење, односно уношење у Републику није дозвољено, које домаћи или страни путник не пријави граничној царинарници приликом преласка границе, привремено се одузимају, уз издавање потврде.

Привремено одузети нови динари из става 1. овог члана дознају се на посебан рачун републичког девизног инспектората који се води код службе надлежне за платни промет до окончања прекршајног поступка.

Пријављени износ нових динара и апоени чије изношење из Републике није дозвољено, као и пријављени динари изнад износа и у апоенима чије је уношење у Републику дозвољено враћају се путнику приликом уласка у Републику односно приликом изласка из Републике.

Члан 95.

Девизе које противно овом закону и прописима донесеним на основу овог закона путник поседује приликом изласка из Републике привремено се одузимају, уз издавање потврде.

Члан 96.

Решење на основу члана 90. став 1. овог закона не може се донети ако су протекле три године од дана настале незаконитости или неправилности, односно од дана кад је утврђено да мере које је наредио надлежни орган нису извршене. Застарелост се прекида сваком радњом надлежног органа управљеном на вођење поступка. После сваког прекида застарелости, застарелост почиње поново да тече, али се решење не може донети по истеку шест година од дана када је утврђена незаконитост или неправилност настала или кад је утврђено да наредне мере нису извршене.

Решење донесено на основу члана 90. став 1. овог закона не може се извршити ако су протекле три године од дана његове правноснажности. Застарелост се прекида сваком радњом надлежног органа управљеном на извршење решења. После сваког прекида застарелост почиње поново да тече али се решење не може извршити после истека шест година од дана правноснажности решења.

Члан 97.

Домаћа лица која подлежу девизној контроли дужни су да органима овлашћеним за вршење девизне контроле омогуће увид у пословање и да им, на њихов захтев, ставе на располагање или доставе потребну документацију и пруже тражене податке.

Обавезе из става 1. овог члана односе се и на правна лица која обављају привредну делатност у иностранству.

Ако лица из става 1. и 2. овог члана не обезбеде услове за вршење контроле на начин прописан у ставу 1. овог члана, инспектор је дужан да од надлежног органа одмах затражи да предузме мере за стварање услова за вршење контроле.

Члан 98.

Органи надлежни за вршење контроле дужни су да ефективни страни новац који је привремено одузет као предмет кривичног дела, привредног преступа или прекршаја депонују на привремени рачун републичког девизног инспектората који се води код Народне банке Републике одмах, а најкасније у року од пет дана од дана кад је тај новац одузет.

XI - ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 99.

Одредбама ове главе уређују се плаћања и наплаћивања с иностранством, као и друга питања из области девизног пословања за време санкција предузетих према Републици.

Члан 100.

Курс новог динара формира се на Међубанкарском тржишту девиза у оквиру политике курса новог динара коју утврђује Републичка влада на предлог Народне банке Републике, водећи рачуна о понуди и тражњи девиза, релативном односу домаћих и страних цена и у складу са економском политиком и примењује се на све финансијске и друге економске трансакције са иностранством, као и на куповину и продају девиза у земљи.

Послове куповине и продаје девиза овлашћене банке обављају за своје потребе и за потребе других правних лица и предузетника на Међубанкарском тржишту девиза на коме учествује Народна банка Републике.

Члан 101.

Банке овлашћене за послове с иностранством могу, на основу одобрења Народне банке Републике, држати девизе на рачунима код страних правних лица.

Банке овлашћене за послове с иностранством дужне су да Народној банци Републике достављају извештаје о промету и стању на девизним рачунима из става 1. овог члана на начин и у роковима које пропише Народна банка Републике.

Члан 102.

Банке овлашћене за послове с иностранством могу закључивати банкарске аранжмане са страним банкама и у складу с тим аранжманима вршити плаћање преко посебних рачуна.

Плаћање преко рачуна из става 1. овог члана врши се слободно.

Потраживања на рачунима из става 1. овог члана не могу се трансферисати у иностранство.

Члан 103.

Правна лица и предузетници могу преко банке овлашћене за послове с иностранством вршити плаћање према иностранству за намене које прописом утврди републичка влада.

Плаћање увоза за намене које нису утврђене прописом из става 1. овог члана може се вршити само под условом да банка овлашћена за послове с иностранством уредно извршава све налоге за плаћање по наменама утврђеним тим прописом.

Члан 104.

Изношење ефективног страног новца за плаћање у смислу члана 103. овог закона врши се на основу налога за плаћање иностранству, који издаје банка овлашћена за послове с иностранством.

Налог из става 1. овог члана доставља се ради евидентирања Народној банци Републике, а један примерак се предаје надлежном царинском органу приликом изношења ефективног страног новца у иностранство.

Члан 105.

Плаћање и наплаћивање преко рачуна у новим динарима и девизних рачуна страних лица који се воде код овлашћених банака врши се слободно, а трансфер средстава са тих рачуна у иностранство врши се на основу одобрења Народне банке Републике.

Члан 106.

За плаћање увоза из члана 103. овог закона правно лице и предузетник обезбеђују ефективни страни новац куповином код овлашћене банке или подизањем са свог девизног рачуна.

Ако правно лице и предузетник не изврше увоз у року од 90 дана од дана издавања документа банке овлашћене за послове с иностранством из члана 104. став 1. овог закона, дужни су да ефективни страни новац одмах, а најдоцније у року од два дана по истеку рока од 90 дана, продају тој банци, а ако плаћање врше на терет свог девизног рачуна - да ефективни страни новац положи на свој девизни рачун код овлашћене банке код које се води девизни рачун.

Ако је банка овлашћена за послове с иностранством обезбедила ефективни страни новац за плаћање у смислу члана 103. овог закона куповином код Народне банке Републике, дужна је да, у случају неизвршења увоза у року из става 2.

овог члана, Народној банци Републике прода откупљени износ ефективног страног новца у року из тог става.

Члан 107.

Банка овлашћена за послове с иностранством може, на основу одобрења Народне банке Републике, износити ефективни страни новац ради полагања на рачуне у иностранству само ради плаћања утврђених у складу са чланом 103. овог закона.

Члан 108.

Ради заштите имовине Републике и домаћих правних лица у иностранству, Народна банка Републике може одобрити кредит у девизама овлашћеној банци из средстава депонованих код републичких банака и агенција у иностранству као и девиза депонованих код страних банака, и може предузимати друге мере на основу одлуке коју, на предлог Народне банке Републике доноси Републичка влада.

Члан 109.

Овлашћене банке могу одобравати кредите у девизама правним лицима и предузетницима за плаћање увоза из члана 103. овог закона ради производње за извоз, под условом да у моменту одобравања тог кредита нема неизвршених налога за плаћање иностранству.

Забрањено је одобравање кредита за плаћање увоза робе широке потрошње.

Члан 110.

Правна лица и предузетници дужни су да део текућег девизног прилива који остваре издвоје на посебан рачун и да издвојене девизе продају Народној банци Републике.

Члан 111.

Грађани Републике могу износити у иностранство ефективни страни новац и вредноснице које гласе на страну валуту у износу до 1.000 ДЕМ.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, ограничење у погледу ефективног страног новца који грађани Републике могу износити у иностранство не односи се на плаћања у иностранству:

- 1) трошкова службеног путовања;
- 2) трошкова болничког лечења, лекова, ортопедских справа и других помагала који се не производе у земљи;
- 3) путних и селидбених трошкова;
- 4) трошкова школарине;
- 5) судских такса;
- 6) трошкова котизације међународним организацијама, као и трошкова заштите патената у иностранству;
- 7) трошкова за пренос посмртних остатака из иностранства, погребних трошкова и трошкова одржавања гробаља у иностранству.

Члан 112.

Страна физичка лица и грађани Републике на привременом раду у иностранству могу износити у иностранство ефективни страни новац највише до износа који су пријавили приликом уласка у Републику.

Страна физичка лица и грађани Републике на привременом раду у иностранству могу износити девизе са свог девизног рачуна, односно девизне штедне књижице код овлашћене банке.

Члан 113.

Домаћа физичка лица не могу имати рачуне у иностранству, не могу куповати стране хартије од вредности и не могу се задуживати у иностранству.

ХП - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Кривична дела

Члан 114.

Ко противно одредбама овог закона на територији Републике врши плаћање и наплаћивање у девизама или злату казниће се за кривично дело затвором од шест месеци до пет година.

За покушај дела из става 1. овог члана казниће се.

Члан 115.

Ко противно одредбама овог закона купује или продаје девизе у износу већем од 1.000 САД долара или организује мрежу препродаваца или посредника, казниће се за кривично дело затвором од једне године до пет година.

За покушај дела из става 1. овог члана казниће се.

Члан 116.

Ко не примењује јединствени курс новог динара на финансијске и друге економске трансакције или ко тај курс не примењује при куповини или продаји девиза, казниће се за кривично дело затвором од три месеца до три године.

Девизе које су предмет дела из става 1. овог члана одузеће се.

Члан 117.

Одговорно лице у предузећу или другом правном лицу или предузетник који, у складу с одредбама овог закона не држе девизе на девизном рачуну код овлашћене банке, односно не прода девизе, казниће се за кривично дело затвором од три месеца до три године.

Девизе које су предмет дела из става 1. овог члана одузеће се.

Члан 118.

Одговорно лице у предузећу или другом правном лицу, односно предузетник који спречи орган надлежан за вршење девизне контроле да приликом вршења контроле изврши увид у пословне књиге и другу документацију, казниће се за кривично дело казном затвора до три године.

2. Привредни преступ

Члан 119.

Новчаном казном од 30.000 до 150.000 нових динара казниће се за привредни преступ домаће правно лице или страног правно лице које има представништво у Републици:

- 1) ако купи или прода девизе изван јединственог девизног тржишта (члан 3. став 2.);
- 2) ако врши плаћање и наплаћивање у девизама или злату, односно ако закључује послове којима се обезбеђује да ће се уговорена обавеза изражена у новим динарима израчунати на основу цене злата или курса новог динара у односу на стране валуте супротно одредбама овог закона (члан 4. став 1.);
- 3) ако не држи девизе на свом девизном рачуну код банке овлашћене за послове с иностранством, односно ако платни промет с иностранством не врши преко банке овлашћене за послове с иностранством (члан 7.);
- 4) ако ради обављања привредних делатости у иностранству улаже девизна средства преко обима утврђеног пројекцијом платног биланса Републике или ако у прописаном износу не унесе у Републику износ девиза остварен по основу улагања, као добит (члан 10. став 1.);
- 5) ако поступи супротно мерама донесеним на основу члана 11. овог закона (члан 11.);
- 6) ако не примењује јединствен курс динара (члан 15.);
- 7) ако не исплати динарску противвредност или је не исплати у складу са чланом 26. став 1. овог закона, односно ако ту исплату не изврши по куповном курсу који важи на дан исплате (члан 26.);
- 8) ако у уговореном року динарску противвредност девиза по продајном курсу, односно ако у уговореном року не изврши налог за плаћање (члан 28.);
- 9) ако потражни салдо не наплати у прописаном року (члан 30. став 3.);
- 10) ако потражни салдо не изравна, односно ако не изврши наплату извоза робе и услуга у прописаном року (члан 31. став 3.);
- 11) ако поступи супротно прописима донесеним на основу члана 32. овог закона (члан 32.);
- 12) ако за време или после окончања инвестиционих радова у иностранству користи изворе девизних средстава који потичу из тих радова супротно одредбама овог закона (члан 34.);

13) ако утврђену добит не унесе у Републику у року из члана 37. овог закона (члан 37.);

14) ако врши трансфер средстава страном лицу у иностранство по неком од основа прописаних овим законом пре измирења доспелих обавеза у Републици (члан 42.);

15) ако послове платног промета с иностранством, кредитне послове с иностранством и девизно-валутне послове у Републици обавља противно условима, односно без овлашћења Народне банке Републике (члан 45.);

16) ако на рачуну у иностранству држи девизе испод најмањег, односно изнад највишег износа који пропише Народна банка Републике (члан 47. став 2);

17) ако мењачке послове врши противно прописаним условима (члан 52.);

18) ако не изврши продају девиза Народној банци Републике по неком од основа прописаних овим законом (члан 53.);

19) ако не осигура девизна средства у смислу члана 61. став 2. овог закона;

20) ако не извршава обавезе по основу камата на девизну штедњу грађана (члан 62.);

21) ако продаје, односно купује непрерађено злато противно условима прописаним овим законом или пропису донесеном на основу овог закона (члан 74.);

22) ако топи или прерађује злато у полугама, а није корисник злата или ако корисник злата топи или прерађује злато у полугама за потребе лица која нису корисници злата или ако топи ковано злато (члан 75.);

23) ако извози, односно износи злато у иностранство или врши промет злата у земљи противно ограничењу или забрани (члан 80.);

24) ако неврши плаћање за намене утврђене прописом из члана 103. овог закона;

25) ако износи ефективни страни новац без прописаног налога и ако налог за плаћање иностранству не достави, ради евидентирања, надлежном органу и ако га не преда надлежном царинском органу приликом изношења ефективног страног новца у иностранство (члан 104.);

26) ако трансфер средстава са динарских и девизних рачуна врши без одобрења Народне банке Републике (члан 105.);

27) ако не издваја део текућег девизног прилива на посебан рачун, односно не продаје девизе Народној банци Републике (члан 110.).

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у домаћем правном лицу или страном правном лицу које има представништво у Републици новчаном казном од 2.000 до 10.000 нових динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у државном органу или органу територијалне организације и локалне самоуправе новчаном казном од 2.000 до 10.000 нових динара.

Члан 120.

Новчаном казном од 15.000 до 150.000 нових динара казниће се за привредни преступ предузеће или друго правно лице:

1) ако купи или прода девизе изнад курса који је утврдила Народна банка Републике за куповину и продају девиза на термин, или ако купује и продаје девизе на термин а Народна банка Републике је ограничила или забранила те послове (члан 16. став 4.);

2) ако купује или продаје девизе које Народна банка Републике није одредила да могу бити предмет куповине и продаје на јединственом девизном тржишту (члан 17. став 1.);

3) ако за обрачун динарске противвредности извршене наплате у девизама ради исплате нових динара, односно плаћања у девизама не примени прописани куповни, односно продајни курс, као и ако исказивање потраживања и обавеза у девизама не врши по средњем курсу прописаном овим законом (члан 20.);

4) ако приликом одређивања основице за обрачунавање царине и других увозних дажбина не примени средњи курс у складу са чланом 21. овог закона (члан 21.);

5) ако платни промет с иностранством не врши на начин који је прописала Народна банка Републике (члан 22. ст. 3. и 4.);

6) ако извезену робу, односно извршене услуге страним лицима, односно потраживања по другим основама не наплати у року од 60 дана, односно у роковима и по поступцима прописаним међународним уговорима (члан 24.);

7) ако плаћање према иностранству не врши у складу с овим законом и прописом Народне банке Републике, као и ако робу или услугу плаћену унапред не увезе, односно не реализује у року од 60 дана од дана кад је банка овлашћена за послове с иностранством извршила налог за плаћање укупне вредности увоза (члан 29.);

8) ако наплату премије осигурања, односно премије реосигурања или исплату штете врши супротно одредбама овог закона (члан 33.);

9) ако у року од 60 дана од дана наплате од инвеститора не унесе у земљу девизе у износу динарске противвредности трошкова плаћених у Републици у новим динарима (члан 35.);

10) ако извозач инвестиционих радова девизе које држи на рачуну код иностране банке не унесе у Републику, односно не прода у року од 60 дана од наплате инвестиционих радова, односно истека гарантног рока (члан 36.);

11) ако Народној банци Републике не доставља извештаје о промету и стању средстава на рачунима у иностранству на начин и у роковима које пропише Народна банка Републике (члан 38. став 1. и члан 51.);

12) ако нове динаре или девизе страних лица не прима у депозит у складу с прописом Народне банке Републике Српске (члан 39.);

13) ако куповину и продају девиза на страном девизном тржишту не врши у складу с прописом Народне банке Републике (члан 48.);

14) ако врши конверзију на девизном рачуну за плаћање иностранству противно условима и ограничењу које је одредила Народна банка Републике (члан 49.);

15) ако није извршио увоз у року од 90 дана, а ефективни страни новац не прода одмах, а најкасније у року од два дана овлашћеној банци или ако овлашћена банка ефективни страни новац који је купила од Народне банке Републике за потребе увоза свог комитента који тај увоз није извршио у року од 90 дана не прода Народној банци Републике одмах, а најкасније у року од два дана по истеку рока у коме је комитент требало да изврши увоз (члан 106. став 2. и 3.);

16) ако изнесе ефективни страни новац ради полагања на рачуне у иностранству супротно пропису из члана 103. овог закона (члан 107.);

17) ако одобрава кредит за плаћање увоза робе широке потрошње (члан 109. став 2.).

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у предузећу или другом правном лицу новчаном казном од 1.000 до 5.000 нових динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у државном органу или органу територијалне организације и локалне самоуправе новчаном казном од 1.000 до 5.000 нових динара.

Новчаном казном из става 1. и 2. овог члана за привредни преступ казниће се и страно правно лице које има представништво у Републици и одговорно лице у њему:

1) ако учини неку од радњи из става 1. овог члана;

2) ако држи нове динаре на рачуну код овлашћене банке стечене супротно члану 40. овог закона.

Члан 121.

За привредне преступе из члана 119. и 120. овог закона поред новчане казне може се изрећи и заштитна мера забране правном лицу да се бави делатношћу чијим је обављањем учинен привредни преступ у трајању од једне године до десет година.

За привредне преступе из члана 119. и 120. овог закона поред новчане казне изрећиће се и заштитна мера одузимања предмета који су били употребљени или су били намењени за извршење привредног преступа или који су настали извршењем привредног преступа.

3. Прекршаји

Члан 122.

Новчаном казном од 6.000 до 30.000 нових динара казниће се за прекршај домаће физичко лице или страном правно лице које има представништво у Републици:

1) ако по престанку уговора о плаћању и наплаћивању услуга преко контокорентног рачуна не наплати потражни салдо у року од 30 дана од дана престанка уговора (члан 30. став 3.);

2) ако разлике у вредности настале у пословању с иностранством не правда исправом коју издаје банка која осигурава извозни посао против некомерцијалних ризика (члан 43. став 2.);

3) ако не води евиденцију о сваком закљученом спољнотрговинском послу и кредитном послу с иностранством о извршавању тих послова и о плаћањима и наплаћивањима у вези с тим пословима (члан 44.);

4) ако не води девизне рачуне и девизну штедну књижицу домаћих и страних лица на начин који пропише Народна банка Републике Српске (члан 60. став 3.);

5) ако са девизама примљеним по основу осигурања живота не поступа у складу с овим законом (члан 64.);

6) ако не исплаћује обавезе по основу обвезница које гласе на страну валуту (члан 65.);

7) ако не обезбеди тајност података о девизним рачунима и девизним штедним књижицама домаћих и страних физичких лица (члан 66.);

8) ако продаје девизе домаћим физичким лицима супротно прописаним условима (члан 67.);

9) ако не врши куповину страних хартија од вредности, купона страних хартија од вредности и страних уложних књижица у складу с прописима (члан 71.);

10) ако извози или износи злато у непрерађеном или кованом облику без одобрења Народне банке Републике (члан 73. тачка 4.);

11) ако не води евиденцију о произведеним или продатим количинама злата или о купљеним и прерађеним количинама злата (члан 78.);

12) ако у одређеном року, по решењу инспектора, не отклони утврђене незаконитости или неправилности, односно не изврши наређене мере у девизном или спољнотрговинском пословању, односно кредитним пословима с иностранством (члан 90. став 1.);

13) ако не изврши решење надлежног републичког органа (члан 93.);

14) ако привремено одузети ефективни страни новац не депонује на привремени рачун републичког девизног инспектората у року од пет дана од дана одузимања новца (члан 98.);

15) ако вршење девизних и кредитних послова са иностранством повери лицу осуђеном за кривична дела из члана 114., 115., 116., 117. и 118. овог закона или лицу осуђеном за привредни преступ из члана 119. овог закона на новчану казну преко 2.500 нових динара док траје забрана обављања тих послова.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај одговорно лице у домаћем правном лицу или страном правном лицу које има представништво у Републици новчаном казном од 1.500 до 3.000 нових динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у државном органу или органу територијалне организације и локалне самоуправе новчаном казном од 1.500 до 3.000 нових динара.

Члан 123.

Новчаном казном од 2.000 до 10.000 нових динара казниће се за прекршај предузетник за радње из члана 119. и 120. и члана 122. став 1. овог закона.

За радње из става 1. овог члана може се уз новчану казну изрећи и заштитна мера забране вршења самосталне делатности у трајању од три месеца до једне године.

Члан 124.

Новчаном казном од 300 до 1.500 нових динара казниће се за прекршај домаће физичко лице:

1) ако купи или прода девизе ван јединственог девизног тржишта (члан 3.);

2) ако плаћа или наплаћује у девизама или у злату, односно ако закључује посао којим се обезбеђује да ће се вредност уговорене обавезе у новим динарима израчунати на основу цене злата или курса новог динара у односу од стране валуте (члан 4.);

3) ако противно одредбама овог закона покуша да изнесе или изнесе динаре из Републике, или покуша да унесе или унесе динаре у Републику у путничком промету са иностранством изнад дозвољених износа и апоена, или да путем поштанских или других поштомских покуша да изнесе или изнесе из Републике динаре или хартије од вредности које гласе на динаре, ефективни страни новац или хартије од вредности које гласе на страну валуту, или да путем поштанских или других поштомских покуша да унесе или унесе у Републику динаре или хартије од вредности које гласе на динаре (члан 68.);

4) ако по повратку са рада из иностранства не унесе у земљу девизе којима располаже у року од 30 дана од дана повратка у земљу (члан 70. став 2.);

5) ако препродаје или индосира чекове вучене у Републику на страна лица или ако хонорише чекове на динаре вучене у Републици на којима се налази индосамент страног лица (члан 72.);

6) ако покуша да изведе или изведе или покуша да изнесе или изнесе злато у непрерађеном или кованом облику без одобрења Народне банке Републике (члан 73.);

7) ако топи или преради злато у полугама супротно одредбама овог закона или топи ковано злато (члан 75.);

8) ако при изласку из Републике поседује девизе противно овом закону и прописима донесеним на основу овог закона (члан 95., 111. и 112.);

9) ако поседује текуће и друге рачуне у иностранству, или ако купује стране хартије од вредности издате у иностранству и задужује се у иностранству (члан 113.).

Новчаном казном из става 1. овог члана казниће се за прекршај и страном физичко лице:

1) ако на територији Републике изврши неку од радњи из става 1. овог члана;

2) ако не замени одређени износ ефективног страног новца (члан 32. тачка 7.);

3) ако покуша да изнесе девизе у износу већем од прописаног, у складу са чланом 32. тачка 8) овог закона (члан 32. тачка 8.).

За покушај радњи из става 1. тачка 1) овог члана казниће се.

Члан 125.

Новчаном казном од 50 до 250 нових динара казниће се за прекршај из члана 124. став 1. овог закона физичко лице ако вредност предмета прекршаја није већа од двоструког износа који пропише Народна банка Републике у смислу члана 68. овог закона.

Члан 126.

За прекршаје из члана 122. до 124. овог закона, поред новчане казне, изрећи ће се и заштитна мера одузимања предмета који су употребљени или су били намењени за извршење прекршаја или који су настали извршењем прекршаја.

Предмети из става 1. овог члана могу се одузети и ако нису својина учиниоца прекршаја или њима не располаже правно лице - учинилац прекршаја.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, може се извршити делимично одузимање предмета који су употребљени или су били намењени за извршење прекршаја или који су настали извршењем прекршаја ако побуде или друге

околности под којима је прекршај извршен указују да није оправдано да се предмет одузме у целини.

За прекршај из члана 123. и члана 124. став 1. тачке 3., 6. и 9. овог закона изрећиће се заштитна мера одузимања превозног односно преносног средства ако су његова тајна, односно скривита места била коришћена за скривање предмета прекршаја и ако је вредност предмета прекршаја већа од једне трећине царинске основице превозног, односно преносног средства.

Превозно, односно преносно средство којим се врше услуге превоза у јавном саобраћају може се одузети у смислу става 4. овог члана иако није својина учиниоца прекршаја ако је његов сопственик знао или је могао знати да је оно употребљено за извршење прекршаја из члана 122. став 1. тачка 9. и члана 124. став 1. тачке 6. и 8. овог закона.

Члан 127.

Заштитна мера из члана 126. може се изрећи и ако казна за прекршај није изречена, ако се поступак за прекршаје не може водити због непостојања услова за прекршајну одговорност или што учинилац прекршаја није доступан органима надлежним за вођење поступка.

Члан 128.

Ако је прекршајни поступак покренут на основу пријаве надлежног органа, која је састављена на основу непосредног запажања тог органа, а за прекршај прописана новчана казна за појединца до 250 нових динара, односно за правно лице и радњу до 2.500 нових динара надлежни републички орган може без позивања и испитивања окривљеног донети решење о прекршају.

Против решења донесеног на основу става 1. овог члана окривљени може у року од осам дана од дана пријема решења поднети приговор органу који је донео решење из става 1. овог члана.

Ако окривљени у одређеном року поднесе приговор, надлежни републички орган ставиће ван снаге донесено решење и наставиће редован поступак. Решење о прекршају донесено у редовном поступку не може за окривљеног бити неповољније од решења које је поводом његовог приговора стављено ван снаге.

Члан 129.

Поступак по прекршајима из овог закона не може се покренути кад протекну три године од дана кад је прекршај учињен.

Члан 130.

Надлежни републички орган који доноси решење о прекршају у првом степену може одлучити да се новчана казна изречена за прекршај из овог закона плати у ратама, с тим да рок исплата укупног износа не може бити дужи од једне године.

4. Правне последице осуде

Члан 131.

У правним лицима која се баве девизним и кредитним пословима са иностранством, не може обављати те послове лице које је правоснажно осуђено на казну затвора за кривично дело против уставног уређења и безбедности Републике против привреде, против службене дужности.

Члан 132.

Послове и задатке везане за вршење девизног пословања не могу обављати лица која су правоснажно осуђена за привредни преступ прописан овим законом, новчаном казном од преко 2.000 нових динара.

Забрана из става 1. овог члана траје три године од дана правоснажности пресуде.

Члан 133.

Девизе и злато који су одузети као предмет кривичног дела или привредног преступа или прекршаја до окончања тог поступка, депонују се на привремени рачун републичког

девизног инспектората, односно стављају у депо који се води код Народне банке Републике.

Трошкови депоновања девиза из става 1. овог члана измирују се из динарске противвредности девиза продатих на основу члана 134. став 2. овог закона у року од 15 дана од дана подношења захтева за плаћање ових трошкова од стране пошиљача девиза.

Уплата кауције у девизама коју полаже страном физичко лице у поступку вођења прекршајног, поступка по привредним преступима и кривичног поступка код републичких судова врши се на рачун из става 1. овог члана.

Уплата кауције у девизама коју страна лица полажу у поступку вођења спора пред Спољнотрговинском арбитражом при Привредној комори Републике врши се на рачун Спољнотрговинске арбитраже при Привредној комори Републике, који се води код банке овлашћене за послове са иностранством.

Члан 134.

Новчане казне, имовинска корист и средства плаћања, као и динарска противвредност добијена продајом предмета који су употребљени или били намењени за извршење кривичног дела, привредног преступа или прекршаја или који су настали извршењем кривичног дела, привредног преступа или прекршаја, уплаћују се у републички буџет.

Девизе које су одузете као предмет извршења кривичног дела, привредног преступа или прекршаја продају се Народној банци Републике која динарску противвредност продатих девиза уплаћује у републички буџет.

XIII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 135.

За девизе које су до ступања на снагу овог закона физичка лица положила на девизни рачун или девизну штедну књижицу код овлашћене банке јемчи држава у складу са овим и другим републичким законима.

Обавезе по основу јемства из става 1. овог члана настају даном доношења решења о отварању стечајног поступка над банком, у складу са републичким законом којим се регулише санација, стечај и ликвидација банака и других финансијских организација.

Члан 136.

На девизе из члана 135. овог закона овлашћене банке плаћају камату домаћим физичким лицима у динарима или, на њихов захтев, у девизама, а страним физичким лицима у девизама или на њихов захтев, у динарима.

Члан 137.

Народна банка Републике може, до доношења републичког закона којим се уређује измиривање обавеза по депонованој девизној штедњи, месечно исплаћивати динарску противвредност овлашћеним банкама на име смањења те штедње, и то 1/120 од износа депоноване девизне штедње, са стањем на дан 31. децембра 1995. године.

Члан 138.

Прописи за извршавање овог закона ускладиће се са одредбама овог закона у року од 30 дана од дана његовог ступања на снагу.

Члан 139.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о девизном пословању („Службени гласник Републике Српске”, број 5/93).

Члан 140.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

Број: 02-798/96
25. јуна 1996. године

УКАЗ**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПЛАТНОМ ПРОМЕТУ**

Проглашавам Закон о платном промету, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-990/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др **Радован Караџић**, с.р.

**ЗАКОН
О ПЛАТНОМ ПРОМЕТУ****І - ОСНОВНА ОДРЕДБА****Члан 1.**

Овим законом уређује се обављање платног промета у Републици Српској.

ІІ - ПОСЛОВИ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА**Члан 2.**

Платни промет у Републици Српској (у даљем тексту: платни промет), у смислу овог закона, чине сва готовинска и безготовинска плаћања преко рачуна између учесника у платном промету.

Послови платног промета су: отварање и вођење рачуна, обрачун, пренос новчаних средстава с једног на други рачун, наплата, уплата и исплата с рачуна и други послови платног промета одређени републичким законом.

Члан 3.

Платни промет се обавља употребом јединственог плана рачуна и јединствених инструмената платног промета.

Члан 4.

Обављање платног промета заснива се на следећим начелима:

- 1) обрачуну обавеза и потраживања учесника у платном промету преко рачуна код носилаца платног промета, као приоритетном облику плаћања;
- 2) брзом, сигурном, економичном и рационалном преносу средстава између учесника у платном промету;
- 3) јединственој рачунско-комуникационој мрежи за пренос података у платном промету;
- 4) јединственој и рационалној технологији обављања платног промета заснованој на међусобно повезаним базама података;
- 5) примени финансијских стандарда у извршавању плаћања;
- 6) рационално организованом мрежи организационих јединица носилаца платног промета;
- 7) прилагођавању радног времена потребама учесника у платном промету;
- 8) обезбеђивању интереса и потреба учесника у платном промету;
- 9) обезбеђивању финансијских података по јединственим стандардима.

ІІІ - УЧЕСНИЦИ У ПЛАТНОМ ПРОМЕТУ**Члан 5.**

Учесници у платном промету, у смислу овог закона, јесу правна лица, радње без својства правног лица које су дужне да воде пословне књиге и физичка лица која врше плаћање преко рачуна у динарима.

Члан 6.

Правна лица дужна су да новчана средства воде на рачуну код носилаца платног промета и да плаћања врше преко тог рачуна.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, правна лица могу да плаћају у готовом новцу на начин и под условима утврђеним прописима донесеним на основу овог закона.

Физичка лица могу новчана средства да воде на рачуну код носилаца платног промета на основу уговора и да плаћање врше преко тог рачуна.

ІV - НОСИОЦИ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА**Члан 7.**

Платни промет обављају Народна банка Републике Српске, банке и друге финансијске организације и предузећа ПТТ саобраћаја (у даљем тексту: носиоци платног промета).

1. Народна банка Републике Српске**Члан 8.**

Народна банка Републике Српске обавља следеће послове платног промета:

- 1) води рачуне носилаца платног промета, рачуне правних лица, рачуне за наплату јавних прихода и рачуне за обрачун платног промета и друге рачуне у складу са прописима и извршава и евидентира плаћање преко тих рачуна;
- 2) организује обрачунска места и обавља дневни, односно повремено обрачун (клиринг, компензација и др.);
- 3) води рачуне на којима евидентира новчану емисију, депозите и пласмане;
- 4) евидентира наплату јавних прихода и распоређује на кориснике, сагласно прописима;
- 5) прима у депозит средства са рачуна банака депозитара;
- 6) утврђује стање депозита за сваког депозитара посебно и укључује га у његов рачун;
- 7) прати ликвидност носилаца и учесника у платном промету и предузима мере ради одржавања дневне ликвидности носилаца платног промета;
- 8) обрачунава и усаглашава платни промет између носилаца платног промета;
- 9) одређује благајнички максимум предузећима ПТТ саобраћаја;
- 10) обезбеђује дневне податка за потребе Тржишта новца;
- 11) врши контролу обављања платног промета код носилаца платног промета;
- 12) обавља и друге послове платног промета у складу са овим и другим законима.

2. Банке и друге финансијске организације**Члан 9.**

Банке и друге финансијске организације обављају следеће послове платног промета:

- 1) воде рачуне физичких лица и извршавају плаћање по тим рачунима;
- 2) примају уплате од физичких лица у корист рачуна који се воде код других носилаца платног промета;
- 3) примају уплате у корист рачуна физичких лица који се воде код њих;
- 4) организују издавање кредитних картица и плаћање кредитним картицама и другим банкарским инструментима плаћања;
- 5) обављају и друге послове платног промета утврђене законом.

3. Предузећа ПТТ саобраћаја**Члан 10.**

Предузећа ПТТ саобраћаја обављају следеће послове платног промета:

- 1) примају уплате од физичких лица, односно врше уплате физичким лицима за рачун правних и физичких лица;
- 2) примају уплате дневног пазара за рачун правних лица;
- 3) обављају и друге послове платног промета одређене републичким прописом.

V - РАЧУНИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА**Члан 11.**

За обављање платног промета отварају се следећи рачуни:

- 1) пословни рачуни;
- 2) уплатни рачуни јавних прихода и рачуни за заједничку наплату прихода;
- 3) рачуни за посебне намене и други рачуни у складу с прописима.

Учесник у платном промету може имати само један пословни рачун.

Члан 12.

Носиоци платног промета отварају пословне рачуне учесницима у платном промету на њихов захтев, на начин и под условима утврђеним овим законом и прописима донесеним на основу овог закона.

Пословни рачуни могу се отворити као жиро-рачуни или као текући рачуни.

Жиро-рачуни отварају се код носилаца платног промета на захтев учесника у платном промету.

Текући рачуни отварају се код носиоца платног промета на основу уговора закљученог између учесника у платном промету и носиоца платног промета који обавља кредитно-депозитне послове.

Ако се текући рачун отвара код носиоца платног промета који не обавља депозитно-кредитне послове, промене на том рачуну евидентирају се и на рачуну носиоца платног промета потписника уговора о отварању текућег рачуна.

Члан 13.

Правна лица и физичка лица отварају рачуне код носилаца платног промета према свом седишту, односно пребивалишту.

Правно лице може отворити рачун свом делу који је саставни део рачуна правног лица, према седишту дела правног лица, у складу са републичким законом.

VI - ОБЛИЦИ ПЛАЋАЊА

Члан 14.

Плаћање преко рачуна врши се: обрачуном, безготовински с рачуна и готовим новцем.

Члан 15.

Обвезници обавеза и потраживања учесника у платном промету врши се на основу:

- 1) доспелих хартија од вредности;
- 2) доспелих акцептираних инструмената платног промета;
- 3) пријављених неизмиренних обавеза.

Обрачун из става 1. овог члана врши се путем клиринга за учеснике у платном промету који приложе доказ о јемству за покриће негативне разлике из обрачуна.

Члан 16.

Правно лице дужно је да новац примљен у готову, по било ком основу, уплати код носиоца платног промета код кога има отворен пословни рачун истог дана, а најкасније наредног радног дана.

Пословна јединица правног лица која врши наплату у готовом новцу, а у чијем седишту нема организационе јединице носиоца платног промета код кога има отворен пословни рачун, примљени новац може уплатити у року из става 1. овог члана код најближе јединице предузећа ППТ саобраћаја.

Изузетно од одредбе става 1. и 2. овог члана ако је место пословне јединице правног лица удаљено најмање 15 километара од седишта Народне банке Републике Српске и друге финансијске организације и јединице предузећа ППТ саобраћаја, новац примљен у тој пословној јединици може се уплаћивати у одређеним периодима, који не могу бити дужи од три дана.

Члан 17.

Правно лице може за плаћање у готовом новцу подизати са рачуна и држати у својој благајни готов новац до висине благајничког максимума.

Висина благајничког максимума утврђује се у складу с критеријумима које прописује Народна банка Републике Српске.

Члан 18.

Безготовинска плаћања (пренос с рачуна на рачун) и готовинска плаћања (уплате и исплате) преко рачуна врше се испостављањем налога за плаћање у корист, односно на терет рачуна који се воде код носиоца платног промета.

Члан 19.

Учесници у платном промету могу измиривати међусобне новчане обавезе и непосредно: преносом хартије од вредности (индосамент), уговором о промени повериоца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесна и др.), пребијањем (компензација) и на други начин у складу са савезним законом.

Новчане обавезе измирене на начин из става 1. овог члана евидентирају се преко пословног рачуна, најмање једанпут месечно, по правилу крајем месеца.

VII - НАЧИН ОБАВЉАЊА ПЛАТНОГ ПРОМЕТА

Члан 20.

Налози за плаћање испостављају се на јединственим инструментима платног промета прилагођеним за електронску обраду података.

Налози за плаћање могу се испостављати и на магнетним носиоцима, односно рачунарском комуникацијом између учесника у платном промету и носилаца платног промета, као и између носилаца платног промета.

Члан 21.

Налог за плаћање с рачуна испостављају:

- 1) имаоци рачуна;
- 2) повериоци, на основу доспелих хартија од вредности и других инструмената обезбеђивања плаћања, отворених акредитива, других прописаних или уговорених овлашћења;
- 3) носиоци платног промета, на основу судских и других извршних наслова, законских овлашћења и својих интерних налога ради делимичног извршавања налога, наплате услуга, исправке грешака и сл.

Налог за плаћање испостављају лица чији су потписници депоновани код носиоца платног промета код кога се води рачун учесника у платном промету.

Члан 22.

Носиоци платног промета примају од учесника у платном промету налог за плаћање и другу прописану документацију платног промета.

Носилац платног промета вратиће подносиоцу налог за плаћање који није испостављен у складу са прописима, и на њихов захтев, у року од три дана од дана подношења, писмено образложити разлоге за враћање налога.

Члан 23.

Плаћање с рачуна врши се до висине покрића на рачуну издаваоца налога.

Под покрићем, у смислу става 1. овог члана, подразумевају се стање средстава на рачуну од претходног дана, средства приспела у току дана (дневни прилив) и средства до висине одобреног нескориштеног оквирног кредита, умањено за извршена плаћања (дневни одлив) до момента утврђивања покрића.

Налози за плаћање за чије извршавање нема покрића евидентирају се и извршавају према времену пријема, ако законом није друкчије одређено.

Члан 24.

Носилац платног промета извршава налоге за принудну наплату из свих средстава учесника платног промета која се воде на рачунима код тог носиоца ако законом нису одузета од извршења и ако на терет тих средстава нису издати инструменти плаћања.

Носилац платног промета, у недостатку средстава за извршење налога за плаћање из става 1. овог члана у целини,

извршава налог делимично, до висине расположивих средстава на рачунима дужника, интерним налогом.

Члан 25.

Правно лице је дужно да закључи уговор са банком депозитаром о укључивању у депозит те банке средстава која се евидентирају на рачунима код Народне банке Републике Српске.

Народна банка Републике Српске не може извршавати налоге правног лица које није закључило уговор из става 1. овог члана.

Средства на рачунима који се по закону сматрају депозитом Народне банке Републике Српске дневно се укључују као депозит по виђењу Народне банке Републике Српске.

Члан 26.

Ако по завршеној дневној обради података са налога за плаћање, којом су обухваћени и налози по основу укључивања средстава у рачун банке, на рачуну банке нема покрића за све обавезе банке, Народна банка Републике Српске ће поступити на начин утврђен прописима којима се уређује пословање Народне банке Републике Српске.

Члан 27.

Носиоци платног промета достављају извештај о извршеном платном промету учесницима у платном промету који код њих имају отворене рачуне најдоцније наредног радног дана.

Носиоци платног промета и учесници у платном промету могу уговорити и други рок за достављање извештаја из става 1. овог члана.

Размена података платног промета између носилаца платног промета, као и између носилаца платног промета и учесника у платном промету врши се рачунарском комуникацијом на магнетним носеоцима података или достављањем документације, зависно од техничких могућности носиоца платног промета.

Члан 28.

Носилац платног промета даје учеснику у платном промету, на његов захтев, податке о ликвидности другог учесника (неизвршени налози за плаћање и неизвршени налози за принудну наплату).

Учесник у платном промету дужан је да податке добијене сагласно ставу 1. овог члана чува као пословну тајну.

Члан 29.

Носилац платног промета дужан је да налоге за плаћање прима од учесника у платном промету у току целог радног дана и да те налоге изврши истог дана кад их је примио.

Ако је носилац платног промета примио налог за плаћање, у складу са овим законом, за учесника чији се рачун води код другог носиоца платног промета, дужан је да налог достави том носиоцу истог дана, а најдоцније наредног радног дана.

Члан 30.

Ако је правно лице неликвидно непрекидно 60 дана, или 60 дана са прекидима у протеклих 75 дана, носиоци платног промета дужни су да без одлагања надлежном суду поднесу предлог за покретање поступка стечаја.

Правно лице је неликвидно, у смислу става 1. овог члана, ако на рачунима код носилаца платног промета нема довољно средстава за исплату свих налога, односно основа за наплату, евидентираних код носилаца платног промета на дан доспећа.

Члан 31.

Одредбе члана 6. ст. 1. и 2., члана 13. став 1. и чл. 16., 17. и 30. овог закона односе се и на радње без својства правног лица које су дужне да воде пословне књиге.

VII - ЕВИДЕНЦИЈЕ И ФИНАНСИЈСКА СТАТИСТИКА

Члан 32.

Носиоци платног промета воде евиденције о извршеним плаћањима и тиме обезбеђују документационо-статистичку

основу за утврђивање и вођење фискалне, монетарне, кредитне и текуће економске политике.

Члан 33.

У обављању послова из овог делокруга, Народна банка Републике Српске води:

- 1) јединствени план рачуна;
- 2) план рачуна за уплату и распоред јавних прихода;
- 3) регистар ималаца рачуна;
- 4) евиденције о стању и променама средстава на рачунима правних лица, о наплати и распореду средстава јавних прихода и друге оперативне евиденције на основу налога платног промета.

Члан 34.

На основу извршеног платног промета, Народна банка Републике Српске обрађује податке о:

- промету и стању рачуна учесника у платном промету; укљученим средствима депозита; извршеним плаћањима по врстама примања и издвајања са рачуна; наплати и распореду средстава јавних прихода и ликвидности учесника у платном промету, као и друге податке у складу са законом.

Члан 35.

Народна банка Републике Српске прикупља, контролише, обрађује и публикује податке из годишњих и периодних обрачуна и извештаја правних лица, а нарочито о:

- 1) средствима и изворима средстава;
- 2) оствареним финансијским резултатима пословања;
- 3) појединим облицима потрошње;
- 4) текућим привредним кретањима;
- 5) спровођењу прописа и мера текуће економске политике.

На захтев заинтересованих лица Народна банка Републике Српске из свог делокруга, може обезбедити податке, анализе и информације, уз уговорену накнаду.

Члан 36.

Подаци се евидентирају, прикупљају, обрађују и публикују по јединственој методологији коју прописује гувернер Народне банке Републике Српске.

IX - ОВЛАШЋЕЊА ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРОПИСА

Члан 37.

Народна банка Републике Српске прописује:

- 1) начин и поступак обављања платног промета у земљи;
- 2) ближе услове и начин под којима носиоци платног промета стичу право да учествују у обављању платног промета;
- 3) услове и начин отварања и укидања рачуна код Народне банке Републике Српске;
- 4) облик, садржину и употребу инструмената платног промета;
- 5) план рачуна за обављање платног промета код Народне банке Републике Српске;
- 6) критеријуме на основу којих се утврђује висина благиначког максимума;
- 7) услове и начин плаћања готовим новцем;
- 8) начин вршења контроле обављања платног промета код носилаца платног промета.

Члан 38.

Правна лица и радње без својства правног лица које су дужне да воде пословне књиге на име наплате продате робе и пружених услуга и других обавеза, предузећа ППТ саобраћаја, кад примају налоге за уплату свих врста, државни органи на име наплате свих својих потраживања, дужни су да примају чекове грађана трансирани од банке или Поштанске штедионице.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, неће се примати чекови на мање износе од износа који су одређени од стране Удружења банака као минимални износи за плаћање по једном чеку.

Када се врши плаћање чеком, није дозвољено мењати цену или износ обавезе која се плаћа.

Члан 39.

Ако су правно лице и радња из члана 38. овог закона неликвидни, Народна банка Републике Српске дужна је да налоге за плаћање извршава у односу на остале обавезе приоритетно, и то по основу: пореза на промет, царина и других увозних дажбина.

Налози из става 1. овог члана извршавају се према времену пријема, односно према року доспећа.

Члан 40.

Накнаде које носиоци платног промета наплаћују за услуге платног промета својом одлуком утврдиће гувернер Народне банке Републике Српске.

Висину накнаде из става 1. овог члана носилац платног промета усклађује месечно према стопи раста цена на мало у Републици Српској, коју, у складу са законом којим се уређују рачуноводство утврђује организација надлежна за послове статистике.

X - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Кривично дело

Члан 41.

Ко изда налог да се не прими чек или ко не прими чек у складу са овим законом, казниће се за кривично дело казном затвора до једне године.

Казном из става 2. овог члана казниће се и онај ко нареди да се наплати чеком већи износ од оног који би лице које врши плаћање чеком платило готовим новцем, или онај ко овакву наплату изврши.

Члан 42.

Ко у правном лицу или радњи без својства правног лица која је дужна да води пословне књиге изда налог да противно прописима располаже готовим новцем или новцем на пословном рачуну у износу већем од 10.000 динара казниће се за кривично дело казном затвора до једне године.

Члан 43.

Ко у поступку контроле спречи овлашћено лице Народне банке Републике Српске да изврши контролу или ко не изврши писмени налог овлашћеног лица којим се одређује да изврши попис и процену средстава, односно да доведе у ред и ажурира пословне књиге или да састави обрачун прописаних обавеза казниће се за кривично дело казном затвора до шест месеци.

Члан 44.

Службено, односно одговорно лице носиоца платног промета које прекорачи границе овлашћења прописане законом или не предузме радњу коју је по закону дужно да предузме и тиме изазове поремећаје у платном промету, казниће се за кривично дело затвором од три месеца до три године.

2. Привредни преступи

Члан 45.

Новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице:

1) ако новчана средства не води на рачуну код носиоца платног промета и сва плаћања у динарима не врши преко тог рачуна (члан 6. став 1.);

2) ако новац примљен у готовом, по било ком основу, не уплати на свој рачун истог дана, најдоцније наредног дана или у одређеним периодима који не могу бити дужи од три дана (члан 16.);

3) ако за плаћање у готовом новцу подиже са рачуна и у својој благајни држи готов новац преко благајничког максимума (члан 17. став 1.).

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 500 до 5.000 динара.

3. Прекршаји

Члан 46.

За радње из члана 41. овог закона казниће се за прекршај власник радње која нема својство правног лица, а дужна је да води пословне књиге новчаном казном од 1.000 до 5.000 динара.

Члан 47.

Новчаном казном од 100 до 1.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у Народној банци Републике Српске ако не извршава налоге за плаћање по утврђеном приоритету (члан 39.).

Члан 48.

Новчаном казном од 3.000 до 30.000 динара казниће се за прекршај носилац платног промета, изузев Народне банке Републике Српске, ако наплаћују услуге платног промета изнад утврђеног нивоа (члан 40.).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице код свих носилаца платног промета новчаном казном од 100 до 1.000 динара.

Члан 49.

Новчаном казном од 1.000 до 10.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако има више од једног пословног рачуна (члан 12. став 2.).

За радњу из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100 до 1.000 динара.

За радњу из става 1. овог члана казниће се за прекршај и власник радње која нема својство правног лица, а дужна је да води пословне књиге новчаном казном од 300 до 3.000 динара.

Члан 50.

Новчаном казном од 1.000 до 10.000 динара казниће се за прекршај носилац платног промета:

1) ако учеснику у платном промету отвори више од једног пословног рачуна (члан 12. став 2.);

2) ако изврши налог за плаћање за који не постоји покриће на рачунима издаваоца налога (члан 23. став 1.);

3) ако учеснику у платном промету не достави извештај са подацима о дневним променама и стању новчаних средстава на његовим рачунима најдоцније наредног дана од дана настанка тих промена, ако није уговорен други рок (члан 27. ст. 1. и 2.);

4) ако налог за плаћање не прими или ако их не изврши истог дана кад их је примио (члан 29. став 1.);

5) ако налоге за плаћање који се односе на учеснике у платном промету чији се рачуни воде код другог носиоца платног промета не изврши или не достави том носиоцу истог дана, а најдоцније наредног дана (члан 29. став 2.);

6) ако у прописаном року не поднесе надлежном суду предлог за покретање поступка стечаја (члан 30. став 1.);

7) банка или друга финансијска организација ако отвори пословни рачун правном лицу или радњи која је дужна да води пословне књиге (члан 9.).

За радњу из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице код носиоца платног промета новчаном казном од 100 до 1.000 динара.

XI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 51.

Народна банка Републике Српске обавља и контролу примене закона и других прописа којима се уређује рачуноводство, платни промет у земљи и исплата зарада запослених код правних лица и радњи које су дужне да воде пословне књиге (у даљем тексту: радње) и контролу измиривања обавеза према буџету, до доношења закона којим ће се уредити та контрола.

Народна банка Републике Српске обавља контролу, по правилу, код правног лица или радње, а може, на основу расположиве документације, ту контролу обављати и у Народној банци Републике Српске.

Гувернер Народне банке Републике Српске прописује ближе услове и начин обављања контроле.

Члан 52.

Правно лице и радње дужни су да лицу овлашћеном за обављање контроле обезбеде услове потребне за обављање те контроле.

Одговорно лице у правном лицу и радњи дужно је да, на захтев овлашћеног лица за контролу, сачини писмено објашњење, у року који одреди то лице.

Члан 53.

О извршеној контроли код правног лица или радње овлашћено лице за контролу саставља записник.

Записник о контроли доставља се правном лицу или радњи, најдоцније осмог дана од дана извршене контроле.

Правно лице и радња могу у року од 30 дана од дана достављања записника дати примедбе.

Члан 54.

Народна банка Републике Српске проверава примедбе дате на записник о контроли и ако утврди да су оне делимично или у целини оправдане сачиниће допуну записника и доставиће је правном лицу или радњи, у року од 15 дана од дана пријема примедба.

Члан 55.

Ако у поступку контроле утврди незаконитости овлашћено лице за контролу донеће решење којим ће правном лицу или радњи наложити отклањање незаконитости, у року који не може бити краћи од 15 дана од дана достављања решења.

Решење је коначно.

Члан 56.

Ако се у поступку контроле утврде радње које представљају кривично дело, Народна банка Републике Српске је дужна да поднесе пријаву надлежном органу против одговорног лица у правном лицу или радњи.

Ако се у поступку контроле утврде радње које представљају привредни преступ или прекршај Народна банка Републике Српске је дужна да поднесе пријаву надлежном органу против правног лица или радње, односно против одговорног лица у правном лицу или радњи.

Члан 57.

Народна банка Републике Српске може обављати ревизију рачуноводствених износа правних лица и ревизију јавних расхода, на начин и до рока који су утврђени законима којим се уређује обављање тих послова.

Члан 58.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о платном промету („Службени гласник Републике Српске”, број 13/94).

Члан 59.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02-797/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-987/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН О ПОРЕЗУ ЗА ОБНОВУ И ИЗГРАДЊУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.

Овим законом уводи се порез за обнову и изградњу Републике Српске, утврђују обвезници, износ пореза и начин опорезивања, расподела средстава остварених по основу овог пореза и кориштење средстава.

Члан 2.

Средства за обнову и изградњу обезбеђују се опорезивањем плате физичких лица запослених у иностранству, и код међународних организација и опорезивањем пензионера који примају инострану пензију.

Члан 3.

Обвезник пореза за обнову и изградњу у складу са овим законом је:

- држављанин Републике Српске који се налази на привременом раду у иностранству;

- држављанин Републике Српске запослен у представништву или предузећима Републике Српске у иностранству који примају плату у инострану валуту;

- резидент Републике Српске који по основу радног ангажовања код међународних организација прима плату у инострану валуту;

- држављанин Републике Српске - пензионер који прима пензију из иностранства у инострану валуту.

Под привременим радом у иностранству не сматра се рад у СР Југославији.

Члан 4.

Обвезник из члана 2. алинеја 1. и 2. овог закона плаћа порез на плату остварену по основу рада у иностранству.

Обвезник из члана 2. алинеја 3. и 4. плаћа порез на лично примање које остварује у Републици Српској у инострану валуту.

Члан 5.

Не сматрају се платом која подлежу плаћању пореза по овом закону примања остварена по основу:

1. накнаде за време боловања преко 3. месеца, коју примају држављани Републике на привременом раду у иностранству, као и примања лица која се налазе на евиденцији Бироа за запошљавање.

2. плате радника на привременом раду у иностранству, а чији је члан уже породице погинуо као цивилна жртва ратних операција или као припадник оружаних снага Југославије, односно оружаних снага Републике Српске у оружаним акцијама после 17. августа 1990. године.

Члановима породице, у смислу претходног става, тачка 2. овог закона, сматрају се брачни друг, деца, родитељи, браћа, усвојеник и усвојилац које је обвезник пореза по закону дужан да издржава.

Члан 6.

Порез на плату обвезници из члана 2. овог закона плаћају месечно у апсолутним износима, и то:

1. држављанин Републике Српске који је на привременом раду у иностранству 120 ДЕМ

2. држављанин Републике Српске запослен у представништву или предузећима Републике Српске у иностранству, који примају плату у инострану валуту 120 ДЕМ

3. резидент Републике Српске који по основу радног ангажовања код међународних организација остварује плату у инострану валуту 100 ДЕМ

585

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПОРЕЗУ ЗА ОБНОВУ И ИЗГРАДЊУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Проглашавам Закон о порезу за обнову и изградњу Републике Српске, који је усвојила Народна скупштина

4. држављанин Републике Српске - пензионер који prima пензију из иностранства 40 ДЕМ

5. држављанин Републике Српске на привременом раду у Републици Хрватској и Републици Словенији 30 ДЕМ

Износи из претходног става плаћају се у ДЕМ или протувредности друге конвертибилне валуте.

Члан 7.

Од плаћања пореза на плату у складу са одредбама овог закона ослобођени су:

- држављани Републике Српске - пензионери чија је пензија мања од 300 ДЕМ.

Члан 8.

Републичка управа јавних прихода, месно надлежне за обвезнике пореза на плату, дужне су извршити разрез пореза на плату у складу са одредбама овог закона, најкасније до 31. марта године за коју се врши разрез.

Наплату пореза на плату врши Републичка управа јавних прихода, са подручним јединицама у општинама.

Члан 9.

Наплата овог пореза врши се месечно, а најкасније у року од 30 дана по истеку године за коју је обавеза утврђена.

Члан 10.

Ближе упутство о начину наплате и расподеле пореза на плату доноси министар финансија.

Члан 11.

Средства остварена по основу пореза на плату у складу са одредбама овог закона представљају заједнички приход републичког и општинског буџета.

Средства наплаћена по основу пореза из претходног става надлежни порески орган улађује у корист Буџета Републике Српске на девизни рачун.

Од укупно остварених средстава из претходног става 30% у динарској протувредности Министарство финансија дозначава седмично на рачун буџета општине, са чијег су подручја порески обвезници.

Наплаћена средства по овом основу, месно надлежни порески орган, дужан је усмерити на прописане рачуне најкасније у року од 7 дана од дана наплате.

Члан 12.

Средства из претходног члана користе се за финансирање пројеката обнове и изградње Републике Српске.

Пројекте који се финансирају из Буџета Републике утврђује Влада Одлуком.

Члан 13.

Новчаном казном у двоструком износу дужног пореза, казниће се за прекршај обвезник који није измирио своје обавезе у року прописаним чланом 9. овог закона.

Члан 14.

Новчаном казном од 100 до 1.000 динара, казниће се за прекршај одговорно лице у месно надлежном пореском органу:

- ако не изврши разрез и наплату пореза у складу са одредбама овог закона;

- ако не изврши уплату наплаћеног пореза у складу са чланом 11. овог закона.

Члан 15.

Ако порески обвезник доспели порез не уплати у року, извршиће се принудна наплата пореза, у складу с одредбама Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник Републике Српске”, број 8/94 и 3/96).

Право утврђивања и наплате овог вида пореза не зас-тарева.

Члан 16.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе Закона о порезу на плату по основу рада у иностранству („Службени гласник Републике Српске”, број 10/95).

Члан 17.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02-801/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

586

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ОБЕЗБЕЂЕЊУ СРЕДСТАВА ЗА РЕДОВНО И БЕЗБЕДНО ОДВИЈАЊЕ ЖЕЛЕЗНИЧКОГ САОБРАЋАЈА

Проглашавам Закон о обезбеђују средстава за редовно и безбедно одвијање железничког саобраћаја, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-985/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН

О ОБЕЗБЕЂЕЊУ СРЕДСТАВА ЗА РЕДОВНО И БЕЗБЕДНО ОДВИЈАЊЕ ЖЕЛЕЗНИЧКОГ САОБРАЋАЈА

Члан 1.

Овим законом обезбеђују се посебна средства за редовно и безбедно одвијање железничког саобраћаја.

Члан 2.

Средства из члана 1. овог закона користе се преко посебног рачуна Буџета Републике.

Услове, критеријуме и начин коришћења средстава из става 1. овог члана утврђује Влада Републике Српске на предлог Министарства саобраћаја и веза.

Члан 3.

За обезбеђење средстава из члана 1. овог закона уводи се посебни порез на промет производа и услуга.

Основица за порез из претходног става је основница за порез на промет производа и услуга.

Члан 4.

Посебни порез на промет плаћа се по стопи од 2%.

Члан 5.

У погледу настанка пореске обавезе, обрачунавања и плаћања, евидентирања, контроле, повраћаја, зас-тарелости, казне и осталога што није уређено овим законом, примењују се одредбе закона којим се уређује порез на промет производа и услуга.

Члан 6.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02-804/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

587

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О УПРАВЉАЊУ И ГАЗДОВАЊУ ПОСЛОВНИМ ПРОСТОРИМА У ДРЖАВНОЈ СВОЈИНИ

Проглашавам Закон о управљању и газдовању пословним просторима у државној својини, који је усвојила Народ-

на скупштина Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-983/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН О УПРАВЉАЊУ И ГАЗДОВАЊУ ПОСЛОВНИМ ПРОСТОРОМ У ДРЖАВНОЈ СВОЈИНИ

Члан 1.

Пословним простором у државној својини управљају и газдују државна предузећа и друга правна лица која су тим простором управљала и газдовала на дан 25. априла 1993. године као дана ступања на снагу Закона о преносу средстава друштвене у државну својину („Службени гласник Републике Српске”, број 4/93, 29/94 и 31/94), ако овим законом није другачије прописано.

Члан 2.

За управљање и газдовање пословним простором чији је носилац права располагања раније била општина, а којим су управљале и газдовале бивше самоуправне интересне заједнице односно општински фондови, бивше друштвено политичке организације (СКЈ, ССРНЈ, Савез омладине, Савез синдиката, борачке организације и др.) пословни простори привредних субјеката који се пенаменски користе и сав пословни простор који је изграђен средствима републичког или савезног буџета, основаће се јавно предузеће, као државно предузеће од посебног интереса за Републику Српску.

Члан 3.

Јавном предузећу из претходног члана привремено се уступа на управљање пословни простор који је услед ратних дејстава напуштен од власника односно носилаца права располагања, а до коначног разрешења власничких односа враћањем напуштене имовине или исплатом накнаде за ту имовину.

Члан 4.

Пословни простори из претходног члана додељиваће се искључиво избеглим и расељеним лицима и то према следећим приоритетима:

1. Породице погинулих бораца,
2. Ратни - војни инвалиди са телесним оштећењем I - V категорије,
3. Ратни - војни инвалиди са телесним оштећењем од V - X категорије.

Члан 5.

Одлуку о оснивању јавног предузећа Републике Српске за управљање и газдовање пословним простором из члана 2. и 3. овог закона донеће Влада Републике Српске у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 6.

У року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона скупштине општине су дужне ускладити са одредбама овог закона своје прописе који се односе на управљање и газдовање пословним простором, прикупити податке о истим и ставити их на располагање јавном предузећу.

Члан 7.

Надзор над радом јавног предузећа за управљање и газдовање пословним простором вршиће Министарство за урбанизам, стамбено-комуналне делатности и грађевинарство.

Члан 8.

За прекршај новчаном казном у износу од 3.000 до 10.000 динара казниће се скупштина општине која не испуњава одредбе из члана 5., овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице скупштине општине новчаном казном од 500 до 1.000 динара.

Новчаном казном од 500 до 1.000 динара казниће се за прекршај лице које бесправно користи пословни простор након истека рока предвиђеног у члану 5. овог закона.

Члан 9.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02-806/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

588

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ДЕЧИЈОЈ ЗАШТИТИ

Проглашавам Закон о дечијој заштити, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 26. јуна 1996. године.

Број: 01-982/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН О ДЕЧИЈОЈ ЗАШТИТИ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се систем дечије заштите, који се заснива на праву и дужности родитеља да се старају о подизању и васпитању своје деце, праву детета на услове живота који омогућавају његов правилан психо-физички развој и обавези државе да му то омогући.

Члан 2.

Дечију заштиту, у смислу овог закона, чине права родитеља и деце и организоване делатности и активности којима се обезбеђује:

- 1) стварање основних услова за приближно уједначавање нивоа задовољавања развојних потреба деце;
- 2) помоћ породици у остваривању њене репродуктивне, заштитне, васпитне и економске функције;
- 3) предшколско васпитање и образовање деце;
- 4) дневни боравак, васпитање и образовање, превентивна здравствена заштита, исхрана, одмор, рекреација, културне, спортске и стваралачке активности деце;
- 5) одговарајућа садржина рада са децом без родитељског старања, децом са сметњама у развоју, децом на дужем болничком лечењу и децом из социјално угрожених породица;
- 6) посебна заштита трећег и четвртог детета из породице са више деце.

Члан 3.

Ради обезбеђивања одређених права утврђених овим законом, оснивају се установе за децу.

Члан 4.

Над законитошћу рада и над стручним радом установа и других правних и физичких лица која обављају одређене послове дечије заштите врши се надзор, у складу са овим законом.

Члан 5.

Права из овог закона односе се на личност и не могу се преносити.

Новчана примања на основу овог закона не могу бити предмет обезбеђења или принудног извршења.

Члан 6.

Породицу у смислу овог закона чине: брачни, односно ванбрачни другови, деца (брачна, ванбрачна, усвојена и пасторчад) и сродници у правој линији, а у побочној до другог степена сродства, под условом да живе у заједничком домаћинству.

Изузетно од става 1. овог члана, приликом утврђивања редоследа рођења и броја деце у породици, убрајају се и деца која не живе у њој.

Редослед рођења и број деце из разведеног брака или ванбрачне заједнице утврђује се према чињеници којом родитељу су поверена деца пресудом о разводу брака, односно за ванбрачну заједницу у чијој породици деца живе.

Члан 7.

Треће и четврто дете из породице са више деце ужива посебну заштиту.

Трећим и четвртим дететом из породице са више деце, у складу са овим законом, сматра се дете према реду рођења (у даљем тексту: треће и четврто дете).

У случају да се у првом порођају родило троје или више деце, трећим и четвртим дететом сматрају се сва деца.

У случају да се по рођењу првог, или прво двоје, односно троје деце, у следећем порођају роди двоје или више деце, сва деца рођена у том порођају сматрају се трећим, односно четвртим дететом.

Члан 8.

За остваривање права утврђених овим законом рачунају се приходи и примања и то:

- 1) приходи и примања која се остварују у месечним износима;
- 2) приходи од пољопривредне делатности, у висини катастарског прихода;
- 3) приходи од имовине, у висини износа који служи као основ за обрачунавање пореза и доприноса;
- 4) приходи од других имовинских права, ако се на те приходе плаћају порези, у висини износа који служи као основица за обрачунавање пореза и доприноса;
- 5) од самосталне делатности, у висини нето прихода.

Када се приход утврђује у паушалном износу, за приход се узима основица за обрачунавање доприноса за пензијско и инвалидско осигурање.

На одлучивање о праву на додатак на децу у текућој години утичу приходи остварени у претходној години.

Приход који се исказује као годишњи приход узима се у висини просечног месечног износа.

Члан 9.

Просечна месечна плата по запосленом у привреди општине, односно Републике Српске (у даљем тексту: Република), утврђује се на начин предвиђен прописима о порезима и доприносима грађана, а према подацима које објављује републички орган надлежан за статистику.

Подаци о висини катастарског прихода и просечног катастарског прихода по једном хектару плодног земљишта, у смислу овог закона, утврђују се према подацима републичке организације надлежне за геодетске и имовинско правне послове.

II - ПРАВА У ОБЛАСТИ ДЕЧИЈЕ ЗАШТИТЕ

Члан 10.

Права у области дечије заштите у смислу овог закона су:

- 1) накнада плате за време породичног и продуженог породичног одсуства и одсуства са рада запосленог родитеља и усвојоца, ради неге детета;
- 2) матерински додатак;
- 3) помоћ за опрему новорођенчета;
- 4) додатак за децу;
- 5) накнада трошкова боравка у предшколској установи за треће и четврто дете, у смислу члана 7. овог закона;
- 6) предшколско васпитање и образовање за децу без родитељског старања, децу са сметњама у развоју и децу на дужем болничком лечењу;
- 7) васпитно-образовни програм у години пред полазак у основну школу, у трајању од три сата дневно, у складу са програмом;
- 8) боравак, предшколско васпитање и образовање и превентивна здравствена заштита деце предшколског узраста и

боравак деце основно-школског узраста до 10 година старости;

9) одмор и рекреација деце до 15 година старости у дечијем одмаралишту;

10) регресирање трошкова боравка деце у предшколској установи, одмора и рекреације.

Права из става 1. тач. 1. до 7. овог члана су права од општег интереса и о њиховом обезбеђивању стара се Република.

О обезбеђивању права из става 1. тач. 8 до 10. овог члана стара се општина, у складу са овим законом и материјалним могућностима.

Општина може, ако је обезбедила средства, да утврди и друга права, већи обим права од права утврђених овим законом и повољније услове за њихово остваривање, као и друге облике дечије заштите.

1. Накнада плате за време породичног, продуженог породичног одсуства и одсуства са рада запосленог родитеља и усвојоца, ради неге детета

Члан 11.

Право на накнаду плате за време породичног и продуженог породичног одсуства и одсуства са рада запосленог родитеља и усвојоца ради неге детета имају:

1) запослени у предузећу и организацији која обавља привредну делатност, удружењу, банци, организацији за осигурање, задрузи, установи и другој организацији која обавља делатност јавних служби, државном органу и органу локалне самоуправе и код других правних и физичких лица (у даљем тексту: организација);

2) оснивачи, односно власници предузећа, радње, установе или другог облика организовања, који истовремено у њима обављају одређене послове, ако ово право не остварују по другом основу;

3) лица која самостално обављају делатност.

Право из става 1. овог члана има и отац, усвојилац, односно старалац детета када, у складу са прописима о радним односима, користи одсуство за негу новорођенчета.

Члан 12.

Накнада плате из члана 11. став 1. овог закона утврђује се у висини плате коју би остварило лице на породичном одсуству да је било на раду.

Члан 13.

Запосленим из члана 11. став 1. овог закона припада накнада дела плате по основу дела добити остварене у организацији по периодичним обрачунима и завршном рачуну.

Члан 14.

Накнада плате за запослене из члана 11. став 1. тач. 2. и 3. овог закона утврђује се у висини нето прихода утврђеног на начин предвиђен прописима о порезима и доприносима грађана.

2. Матерински додатак

Члан 15.

Право на матерински додатак остварује свака мајка, осим мајке која има право на накнаду плате за време породичног одсуства.

Матерински додатак износи 30% од просечне нето плате по запосленом у привреди Републике утврђене према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику.

Право из става 1. овог члана имају, под истим условима, и друга лица која остварују право на одсуство за негу новорођенчади, према прописима о радним односима.

Номиналне износе материнског додатка, у складу са ст. 1. и 3. овог члана, утврђује министар надлежан за послове дечије заштите.

Члан 16.

Право на матерински додатак, у складу са овим законом, остварује се за прво четворо деце у породици у трајању од 365 дана од дана рођења детета, на основу поднетог захтева.

Право на матерински додатак остварује се и за пето дете у породици која има пребалиште у општини са негативном стопом природног прираштаја становништва, у трајању од 365 дана од рођења детета, на основу поднетог захтева.

Ако лице из члана 15. овог закона поднесе захтев за матерински додатак у року од 30 дана од дана рођења детета, право на матерински додатак остварује од дана рођења детета, а ако захтев поднесе после тог рока, право остварује од дана подношења захтева.

Уколико лице из члана 15. овог закона захтев поднесе после истека рока од 365 дана од дана рођења детета, не може остварити право на матерински додатак.

3. Помоћ за опрему новорођенчета

Члан 17.

Право на помоћ за опрему новорођенчета остварује се за свако новорођено дете у породици.

Помоћ из става 1. овог члана исплаћује се једнократно и износи једну просечну плату по запосленом у привреди Републике, утврђену према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику.

4. Допатак на децу

Члан 18.

Право на додатак на децу, као новчано давање, има сваки грађанин и страни држављанин који је запослен или обавља делатност у Републици, првенствено незапослени борац, војни инвалиди I до VII групе инвалидитета, уживалац породичне инвалиднине, односно грађанин који има пребивалиште на територији Републике, под условима предвиђеним овим законом.

Члан 19.

Страни држављанин који ради на територији Републике код иностраног послодавца, има право на додатак на децу ако је то међународним споразумом предвиђено.

Члан 20.

Додатак на децу припада деци најдуже до навршених 19 година живота, ако су на редовном школовању.

Редовним школовањем, у смислу овог закона, сматра се време утврђено законом за стицање основног и средњег образовања.

Члан 21.

Додатак на децу не припада за дете за које се потпуно или више од 50% обезбеђује издржавање из средстава за јавне расходе за време образовања или рехабилитације, или које је смештено у установу социјалне заштите или другу сличну установу.

Члан 22.

Додатак на децу припада само за децу која живе и школују се на територији Републике, ако међународним споразумом није другачије одређено.

Члан 23.

Право на додатак на децу остварује се за прво, пето или више деце у породици у зависности од материјалног положаја породице, реда рођења и узраста деце, на основу поднетог захтева.

Независно од материјалних услова, право на додатак на децу има породица са више деце, за треће и четврто дете.

Независно од материјалних услова породице и редоследа рођења, додатак на децу припада детету за које је надлежан орган донео акт о разврставању због ометености у развоју, ако није смештено у установу социјалне заштите.

Право из става 3. овог члана припада детету до навршених 19 година живота.

Изузетно од става 4. овог члана, додатак на децу припада детету после навршених 19 година живота, све док је обухваћено васпитно-образовним програмом.

Право на додатак на децу остварује се од дана подношења захтева.

Члан 24.

Право на додатак на децу остварује се:

1) ако породица остварује право на материјално обезбеђење, у складу са Законом о социјалној заштити („Службени гласник Републике Српске”, број 5/93);

2) ако укупни месечни приход по члану породице остварен у претходној години износи до 40% од просечне месечне плате остварене у претходној години по запосленом у привреди општине, у којој корисник има пребивалиште, а катастарски приход по члану породице у претходној години не прелази износ од 3% просечног катастарског прихода по једном хектару плодног земљишта или је остварен са земљишта до 500 м² на коме је подигнута стамбена зграда;

3) ако укупан месечни катастарски приход по члану породице у претходној години износи до 7% од просечног катастарског прихода по једном хектару плодног земљишта, а породица не остварује друге приходе.

Ако је просечна месечна нето плата по запосленом у привреди општине, остварена у претходној години, виша од просечне месечне нето плате по запосленом у привреди Републике остварене у претходној години, цензус се утврђује у том износу, а највише у износу од просечне месечне нето плате остварене у привреди Републике у претходној години увећане за 10%.

Ако је просечна месечна нето плата по запосленом у привреди општине, остварена у претходној години, нижа од 70% од просечне месечне нето плате по запосленом у привреди Републике остварене у претходној години, цензус се утврђује у износу од 70% од просечне месечне нето плате остварене у привреди Републике у претходној години.

За децу без родитељског старања, децу самохраних родитеља и децу погинулих бораца, цензус у претходном ставу овог члана увећава се за 20%.

Члан 25.

Номиналне износе цензуса за остваривање права на додатак на децу у складу са чланом 24. овог закона утврђује министар надлежан за послове дечије заштите.

Члан 26.

Висина додатка на децу износи: за прво, пето и свако наредно дете 10%, за друго дете 15%, а за треће и четврто дете и дете из члана 23. ст. 3., 4. и 5. овог закона 30% од просечне нето плате по запосленом у привреди Републике према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику.

За децу без родитељског старања, децу погинулих бораца и децу самохраних родитеља додатак на децу, утврђен у смислу става 1. овог члана, увећава се за 30%.

Номиналне износе додатка на децу у складу са ст. 1. и 2. овог члана утврђује министар надлежан за послове дечије заштите.

5. Накнада трошкова борава у предшколској установи за треће и четврто дете

Члан 27.

У општинама са негативном стопом природног прираштаја становништва, треће и четврто дете, у смислу члана 7. овог закона, остварује право на накнаду укупних трошкова целодневног или полудневног борава у предшколској установи уколико је могуће обезбедити овај смештај.

6. Предшколско васпитање и образовање за децу без родитељског старања, децу са сметњама у развоју и децу на дужем болничком лечењу

Члан 28.

Деца предшколског узраста без родитељског старања и деца са сметњама у развоју смештена у установе социјалне заштите и деца на дужем болничком лечењу у здравственим установама, имају право на организован васпитно-образовни програм у трајању од три до пет сати дневно док траје смештај.

7. Васпитно-образовни програм у години пред полазак у основну школу

Члан 29.

За децу предшколског узраста која не остварују право на целодневни борава, предшколска установа организује

васпитно-образовни програм у трајању од три сата дневно, у години пред полазак у основну школу, у складу са програмом, а у сарадњи са установама основног образовања.

Програм из претходног става утврдиће министар надлежан за послове образовања, уз сагласност министра надлежног за послове дечије заштите.

Простор за остваривање програма из става 1. овог члана обезбеђује општина.

8. Боравак, предшколско васпитање и образовање и превентивна здравствена заштита деце предшколског узраста и боравак деце до 10 година старости у предшколској установи

Члан 30.

Деца предшколског узраста имају право на боравак, превентивну здравствену заштиту и предшколско васпитање и образовање, а деца до 10 година старости право на боравак у предшколској установи.

Критеријуме за пријем деце у предшколску установу утврђује надлежни општински орган.

9. Одмор и рекреација деце до 15 година старости у дечијем одмаралишту

Члан 31.

Деца до 15 година старости имају право на боравак у дечијем одмаралишту, на одмор, рекреацију, здравствену заштиту, исхрану, васпитно-образовни рад и спортеко-рекреативне активности, под условима и на начин који утврди надлежни општински орган.

10. Регресирање трошкова борава деце у предшколској установи, одмора и рекреације

Члан 32.

Деца предшколског и основношколског узраста, у зависности од материјалног положаја породице, имају право на регресирање трошкова борава у предшколској установи.

Регресирање трошкова целодневног и полудневног борава деце предшколског узраста обезбеђује се, у укупном износу од 80% од просечне економске цене по детету у предшколским установама које се налазе у мрежи установа коју утврди општина.

Начин и услове регресирања трошкова из ст. 1. и 2. овог члана утврђује надлежни општински орган.

Члан 33.

Министар надлежан за дечију заштиту прописује ближе услове и начин остваривања права на накнаду зараде за време породичног, продуженог породичног одсуства и одсуства са рада запосленог родитеља и усвојоца, ради неге детета (чл. 11. до 14.), матерински додатак (чл. 15. до 16.), помоћ за опрему новорођенчета (чл. 17) додатка на децу (чл. 18. до 26.), као и право из члана 28. овог закона.

Министар надлежан за образовање прописује основе програма васпитно-образовног рада и ближе услове и начин његовог остваривања за права из чл. 30. до 32. овог закона.

III - ПОСТУПАК ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА

Члан 34.

Права утврђена овим законом остварују се по прописима о општем управном поступку, ако овим законом није другачије одређено.

Члан 35.

На основу поднетог захтева, решавање о правима из члана 10. став 1. тач. 1. до 7. овог закона, поверава се центру за социјални рад.

Члан 36.

О правима из овог закона у првом степену решава центар за социјални рад општине у којој је седиште организације запосленог родитеља, односно усвојоца или у којој је седиште предузећа, радње, установе или другог облика организовања, чији власник односно оснивач истовремено обавља одређене послове, ако право не остварује по другом основу.

Члан 37.

Жалбе на првостепена решења у другом степену решава министар надлежан за дечију заштиту.

Члан 38.

Обрачун накнаде плате за лица из члана 11. став 1. тачка 1. овог закона врши организација приликом обрачуна плате и доставља га сваког месеца центру са социјални рад који, након утврђивања права, врши исплату или преноси одговарајући износ средстава на рачун организације која врши исплату.

За кориснике права из члана 11. став 1. тач. 2 и 3. овог закона, накнаду исплаћује центар за социјални рад.

Члан 39.

Матерински додатак, додатак на децу и помоћ за опрему новорођенчета исплаћује центар за социјални рад.

Члан 40.

Обрачун трошкова за остваривање права из члана 10. став 1. тач. 5., 6. и 7. врши предшколска установа и доставља центру за социјални рад који, након утврђивања права, преноси одговарајући износ средстава на рачун те установе.

Члан 41.

Корисник права из овог закона који је, на основу неистинитих или нетачних података или непријављивањем промена које утичу на губитак или обим права, остварио право, дужан је да накнади штету, у складу са законом.

IV - ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ

Члан 42.

Предшколско васпитање и образовање, у смислу овог закона, је организована делатност којом се остварује целовит развој детета предшколског узраста.

Предшколско васпитање и образовање са породичним васпитањем и са образовним системом чине јединствену целину.

Члан 43.

Предшколско васпитање и образовање остварује се у дечијим јаслицама, за децу од једне до три године старости, и у дечијим вртићима за децу од три године до поласка у основну школу (у даљем тексту: предшколске установе).

Члан 44.

У предшколским установама обезбеђује се дневни боравак деце, остваривање васпитно-образовне, превентивно-здравствене и социјалне функције, кроз организовање целодневних, полудневних, краћих интересних, повремених и других различитих облика рада са децом до поласка у основну школу.

Предшколске установе могу организовати делатност у другој породици и стану родитеља, као и пружање појединих услуга деци и породицама.

Предшколске установе могу организовати и продужени боравак за ученике од првог до трећег разреда основне школе.

Члан 45.

Упис деце у предшколску установу врши се на основу лекарског уверења, односно мишљења комисије, о физичком и психичком развоју детета.

Члан 46.

Рад са децом у предшколској установи организује се у васпитним групама.

У зависности од узраста, број уписане деце у васпитној групи је:

1) до 18 месеци	до 10 деце
2) од 18 месеци до 2 године	до 15 деце
3) од 2 до 3 године	до 18 деце
4) од 3 до 4 године	до 23 деце
5) од 4 до 5 година	до 25 деце
6) од 5 до 7 година	до 30 деце

Изузетно од става 2. овог члана, број уписане деце је:

1) у мешовитој групи	до 20 деце
2) на болничком лечењу	до 20 деце
3) са сметњама у развоју	до 8 деце
4) смештене у другу породицу и стан родитеља	до 10 деце
5) основношколског узраста у мешовитој групи	до 34 деце.

Ако не постоје могућности за формирање васпитних група из ст. 2. и 3. овог члана, општински орган управе надлежан за послове образовања може утврдити већи, односно мањи број деце у васпитној групи, у складу са критеријима које прописује министар надлежан за послове образовања.

Члан 47.

Послове васпитања и образовања, превентивне здравствене заштите и социјалне заштите и педагошко-психолошке у предшколској установи могу да обављају:

1) са децом узраста до три године, лица која имају најмање средњу школску спрему здравствене струке - медицинске сестре, васпитачког или педијатријског смера;

2) са децом од три године до поласка у основну школу, лица која имају средњу, вишу или високу школску спрему одговарајуће васпитно - образовне струке - васпитачи и васпитачи сарадници;

3) на остваривању програма превентивне здравствене заштите са децом од три године до поласка у основну школу, лица која имају најмање средњу школску спрему - медицинске сестре педијатријског или општег смера;

4) са децом на дужем болничком лечењу, лица која имају вишу школску спрему одговарајуће васпитно - образовне струке - васпитачи и лица која имају вишу или високу школску спрему одговарајуће дефектолошке струке;

5) са децом са сметњама у развоју, лица која имају вишу или високу школску спрему одговарајуће дефектолошке струке;

6) са ученицима у продуженом бораваку, лица која имају средњу, вишу или високу школску спрему - васпитач, учитељ, наставник разредне наставе, педагог и психолог;

7) на остваривању програма социјалне заштите лице које има најмање вишу школску спрему - социјални радник,

8) на остваривању педагошко - психолошког програма, лице које има високу школску спрему - педагог и психолог.

Министар надлежан за послове образовања прописује врсту стручне спреме васпитача и стручних сарадника образовне струке, а министар надлежан за послове здравља, рада и социјалне заштите врсту стручне спреме здравствених радника и стручних радника на пословима социјалног рада и исхране.

Радници установе за децу који се баве предшколским васпитањем и образовањем морају бити лекарски прегледани сваке године. Лице које болује од заразне или душевне болести не може радити у дечијој установи која се бави васпитно-образовним радом.

Члан 48.

У оквиру 40-то часовне радне недеље, васпитачи, медицинске сестре и дефектолози који раде у васпитним групама имају 30 сати непосредног рада са децом.

Васпитачи и дефектолози који раде у васпитним групама у болницама имају 25 сати непосредног рада са децом.

Стручни сарадници имају 32 сата непосредног рада са децом и инструктивног и саветодавног рада са медицинским сестрама и васпитачима.

Остало радно време васпитача, медицинских сестара, дефектолога и стручних сарадника распоређује се на припрему за рад са децом, стручно усавршавање, сарадњу са породицом и друге активности.

Почетак и завршетак радног времена у предшколској установи утврђује општински орган управе надлежан за послове образовања и васпитања, у складу са потребама деце и радним временом родитеља.

Члан 49.

Васпитачи користе годишњи одмор, по правилу, у времену у коме се не реализују садржаји програма васпитно-образовне активности и трају најмање 30 радних дана.

Време и дужина коришћења годишњег одмора васпитача утврђује се статутом установе.

Члан 50.

Основе програма васпитно-образовног рада у предшколској установи остварују се на српском језику.

Члан 51.

Васпитачи у предшколској установи дужни су да се стално стручно усавршавају и да положе стручни испит.

Стручно усавршавање и полагање стручног испита за васпитача врши се по Правилнику о полагању стручног испита наставника, стручних сарадника и васпитача („Службени гласник Републике Српске“, број 25/93).

Члан 52.

Министар надлежан за послове здравља, рада и социјалне заштите прописује програм и начин полагања стручног испита и програм стручног усавршавања здравствених и социјалних радника у предшколској установи.

Члан 53.

У предшколској установи се образују стручна већа, стручни активи и други органи утврђени статутом установе.

Састав стручних органа, начин и делокруг рада утврђује се статутом предшколске установе.

Члан 54.

Министар надлежан за послове образовања, на предлог Републичког педагошког завода, прописује основе васпитно-образовних програма за различите облике рада са децом до поласка у основну школу, норматив дидактичких средстава за остваривање тих програма, садржај образаца и начин вођења евиденције о остваривању васпитно-образовног рада.

Министар надлежан за послове здравља и социјалне заштите прописује основе програма превентивне здравствене заштите и основе програма социјалног рада, норматив друштвене исхране деце, садржај образаца и начин вођења евиденције о остваривању превентивне здравствене заштите и програма социјалног рада, као и примени норматива исхране.

V - УСТАНОВЕ ЗА ДЕЦУ

Члан 55.

Права на боравак, предшколско васпитање и образовање и превентивну здравствену заштиту деце предшколског узраста, васпитно-образовни програм у години пред полазак у основну школу у трајању од три сата дневно, у складу са програмом из члана 29. овог закона, боравак деце до 10 година старости у предшколској установи и одмор и рекреацију деце до 15 година старости у дечијем одмаралишту остварују се преко установа за децу утврђених овим законом.

Установе за децу из става 1. овог члана оснива општина.

Мрежу установа за децу утврђује општина, на основу критеријума које доноси Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада).

Члан 56.

Установа за децу може бити основана и почети са радом ако има обезбеђен простор, опрему и стручне и друге раднике.

Министар надлежан за дечију заштиту, министар надлежан за образовање и министар надлежан за здравље, споразумно утврђују ближе услове у погледу простора, опреме, броја стручних и других радника у установама за децу.

Установа за децу може почети са радом када општинска управа утврди да су испуњени услови за њено оснивање и почетак рада.

Члан 57.

Друга правна и физичка лица могу обављати делатност, односно послове у области дечије заштите под условима и на начин утврђен овим законом за обављање тих делатности, односно послова.

Друга правна и физичка лица могу обављати делатност, односно послове дечије заштите, у зависности од њихове врсте, ако имају обезбеђен одговарајући простор, опрему и ако лице које обавља те послове има одговарајућу стручну спрему.

Ближе услове из става 2. овог члана прописују споразумно министар надлежан за дечију заштиту, министар надлежан за образовање и министар надлежан за здравље.

Када друга правна и физичка лица оснивају установе за децу одређене овим законом са делокругом утврђеним овим законом, у погледу услова за њихово оснивање примењују се одредбе овог закона и акти надлежног министарства прописани за те установе.

Члан 58.

На оснивање, управљање, руковођење, положај запослених у установи за децу, надзор над законитошћу рада као и на укидање примењују се одредбе закона којима се уређује систем јавних установа.

Члан 59.

Установом за децу руководи директор.

Директор установе одговоран је за законитост рада, организацију рада, остваривање програма рада установе и вођење прописане документације и евиденције.

За директора установе за децу може бити именовано лице које има високу или вишу стручну спрему просветно-педагошког, психолошког, социолошког, социјалног или здравственог смера, положен стручни испит и најмање три године успешног радног искуства у васпитно-образовном раду.

Директор се именује на период од четири године.

Оснивач ће разрешити дужности директора установе за децу ако утврди да не извршава обавезе које су му прописане овим законом, односно статутом установе.

Члан 60.

Орган управљања установе за децу је управни одбор.

Управни одбор има најмање пет чланова.

Чланови управног одбора именују се на период од четири године.

Управни одбор расписује конкурс за директора и даје предлог оснивачу за његово именоване.

На управни одбор примењују се одредбе закона којим се уређује систем јавних установа односно које су прописане статутом установе за децу.

Члан 61.

Када се у установи за децу организује штрајк, минимум процеса рада који се обезбеђује је боравак, чување, нега и исхрана деце.

Општим актом установе за децу утврђују се послови из става 1. овог члана који морају да се обављају за време трајања штрајка, као и начин и услови за обављање тих послова.

Члан 62.

Установа за децу води евиденцију о свом раду.

Члан 63.

Установа за децу доноси годишњи програм рада уз претходну сагласност оснивача, најкасније до 30. септембра текуће године и подноси извештај о извршењу годишњег програма рада оснивачу за претходну годину.

Члан 64.

У дечијем одмаралишту, деци до 15 година старости, обезбеђује се боравак, васпитно-образовни рад, здравствена заштита, исхрана, спортско-рекреативни и други садржаји кроз организовање активног одмора, рекреације, наставе у природи и климатског опоравка.

Министар надлежан за социјалну и дечију заштиту, министар надлежан за образовање и министар надлежан за здравље, споразумно утврђују основе програма одмора, рекреације, климатског опоравка и наставе у природи.

Члан 65.

Стручне послове у дечијим одмаралиштима могу обављати лица са средњом, вишом и високом школском спремом (просветна, здравствена, социјална и дијететска струка).

VI - ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ СРЕДСТАВА

Члан 66.

У циљу обезбеђења средстава за остваривање права од општег интереса из овог закона, оснива се Јавни фонд за дечију заштиту (у даљем тексту: фонд дечије заштите).

Средства за Фонд дечије заштите обезбеђују се:

- стопом доприноса за дечију заштиту утврђену Законом о доприносима - прецишћени текст („Службени гласник Републике Српске”, број 2/95);

- поклонима, донацијама и прилозима физичких и правних лица;

- коришћењем расположивих средстава и права.

Члан 67.

Фонд дечије заштите стиче својство правног лица уписом у судски регистар.

Фондом дечије заштите управља Управни одбор од пет чланова и директор Фонда.

Управни одбор и директора Фонда именује Влада Републике.

Унутрашња организација и начин пословања Фонда дечије заштите уређује се статутом, који доноси Управни одбор уз сагласност Владе.

Надзор над пословањем Фонда дечије заштите врши министарство надлежно за дечију заштиту.

Члан 68.

Средства за остваривање права од општег интереса утврђених у члану 10. став 1. тач. 1. до 7. овог закона, обезбеђују се у Фонду дечије заштите, при чему се посебно воде средства за породична права, а посебно средства за додатак на децу и друга права.

Средства за остваривање права из члана 10. став 1. тач. 8. до 10. овог закона и средства за изградњу, доградњу и опремање установа за децу обезбеђују се у буџету општине.

Средства за трошкове поступка у остваривању права из овог закона обезбеђују се у буџету општине.

Члан 69.

Цена услуга, односно програма, садржи вредност инвестиционог одржавања, накнада материјалних трошкова, зарада и других обавеза утврђених важећим прописима.

Министар надлежан за послове дечије заштите прописује мерила за утврђивање цена услуга у дечијим установама.

Надлежни општински орган утврђује цене услуга у установама за децу које се налазе у мрежи установа које утврђује општина.

VII - НАДЗОР НАД ЗАКОНИТОШЋУ РАДА И НАД СТРУЧНИМ РАДОМ

Члан 70.

Надзор над законитошћу рада установа за децу врши министарство надлежно за социјалну и дечију заштиту.

Члан 71.

Над обављањем стручног рада у делатности дечије заштите врши се стручни надзор.

Надзором над стручним радом утврђује се да ли се стручни рад на остваривању дечије заштите заснива на савременим научним и стручним методама и достигнућима за ту врсту делатности и да ли се она организује на најцелисходнији и најефикаснији начин.

Надзор над стручним радом врши се стално и систематски, непосредним увидом, контролом и другим

облицима провере остваривања задатака, односно начина организовања и примене одговарајућих стручних поступака и метода на остваривању појединих права и облика дечије заштите.

Надзором над стручним радом пружа се и непосредна стручна помоћ.

Члан 72.

Управни и стручно педагошки надзор над стручним радом у остваривању васпитно образовног рада врши министарство надлежно за образовање, над остваривањем превентивне здравствене заштите министарство надлежно за здравље и над остваривањем социјалног рада министарство надлежно за социјалну и дечију заштиту.

Надзор над стручним радом врши се најмање једанпут у две године.

Министри надлежни за социјалну и дечију заштиту, здравље и образовање споразумно прописују начин и поступак за вршење надзора над стручним радом и споразумно утврђују годишњи програм спровођења надзора.

Члан 73.

Извештај о извршеном надзору над стручним радом доставља се у року од 30 дана по обављеном надзору установи у којој је извршен надзор, оснивачу установе и органу који је дао сагласност за обављање делатности, односно послова, другим правним и физичким лицима.

Члан 74.

Надзор над стручним радом могу да врше лица која имају високу школску спрему одговарајуће струке.

Изузетно од става 1. овог члана, надзор над пословима исхране могу вршити и лица са вишом школском спремом одговарајуће струке.

VII - ДЕЧИЈА НЕДЕЉА

Члан 75.

Сваке године, у првој недељи месеца октобра, ради подстицања и организовања разноврсних културно-образовних, рекреативних и других манифестација посвећених деци и предузимања других мера за унапређивање развоја друштвене бриге о деци, уводи се „Дечија недеља“.

Активности које се организују за време трајања „Дечије недеље“ утврђују се програмом који доноси министар надлежан за послове дечије заштите.

Активности у току „Дечије недеље“ финансирају се средствима која се прикупе за време трајања „Дечије недеље“ и уплате на посебан рачун.

Члан 76.

За време трајања „Дечије недеље“ плаћа се посебан износ:

- 1) на сваку продату возну карту у железничком, бродском, авионском и аутобуском, међумесном и међународном саобраћају;
- 2) на сваку поштанску пошиљку у унутрашњем саобраћају, осим за пошиљке новина и часописа;
- 3) на сваку продату улазницу за позориште, биоскоп, другу културну манифестацију и спортску приредбу за коју се наплаћују улазнице;
- 4) на сваку продату грамофонску плочу, музичку компакт-диск и видео-касету.

Наплату износа врше организације и друга правна лица и грађани који продају улазнице, возне карте, односно врше поштанске услуге и дужни су да наплаћена средства уплате на посебан рачун у Буџет Републике, у року од седам дана по завршетку „Дечије недеље“.

Министар надлежан за финансије ближе прописује начин наплате износа из става 1. овог члана.

Износ из става 1. овог члана утврђује Влада, одлуком коју доноси до 30. јуна за текућу годину.

Члан 77.

Наплаћена средства за време трајања „Дечије недеље“ утврђују се у Буџету Републике, а министарство надлежно за послове дечије заштите их распоређује организаторима манифестација посвећених деци.

IX - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 78.

Новчаном казном од 500 до 1.000 динара казниће се за прекршај организација ако не изврши обрачун и исплату накнаде плате, у складу са одредбама члана 11. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у организацији, новчаном казном у износу од 50 до 100 динара.

Члан 79.

Новчаном казном од 500 до 1.000 динара казниће се за прекршај предшколска установа или друга организација, која обавља делатност установе за децу ако:

- 1) одпочне са радом и обавља делатност, а не испуњава прописане услове, односно ако обавља делатност без одобрења надлежног органа (члан 56.);
- 2) не води прописану евиденцију (члан 62.);
- 3) не донесе годишњи програм рада (члан 63.);
- 4) не остварује основе програма предшколског васпитања и образовања, основе програма превентивне здравствене заштите, основе програма социјалног рада и не примењује нормативе исхране деце (члан 54.);
- 5) ако утврди и примењује цене услуга без сагласности општинске управе (члан 69.).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50 до 100 динара и одговорно лице у установи за децу односно другој организацији која обавља делатност установе за децу.

Члан 80.

Новчаном казном од 100 до 1.000 динара казниће се организација, односно друго правно лице која не убира средства „Дечије недеље“ односно која не уплаћује убрана средства у Буџет Републике (члан 76.).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50 до 100 динара и одговорно лице у организацији, односно другом правном лицу.

Члан 81.

Новчаном казном од 50 до 500 динара казниће се физичко лице које самостално обавља привредну или другу делатност, које не убира средства „Дечије недеље“, односно које не уплаћује убрана средства у Буџет Републике (члан 75.).

X - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 82.

До доношења подзаконских прописа, у складу са овим законом, примењиваће се постојећи прописи, уколико нису у супротности са овим законом.

Накнада плате из члана 11. став 1. овог закона оствариваће се у складу са Законом о радним односима („Службени гласник Републике Српске“, број 25/93), одредбе о породичком одсуству, док се не изврши одговарајуће усклађивање са одредбама овог закона.

Члан 83.

У општинама које немају центар за социјални рад, решавање о правима из члана 10. став 1. тач. 1. до 7. овог закона, поверава се одговарајућој служби у општинском органу управе, уз сагласност министарства надлежног за послове социјалне и дечије заштите.

Члан 84.

До регулисања размештаја избеглица и расељених лица њихово привремено боравање у општини сматра се пребивалиштем приликом утврђивања права из овог закона.

Члан 85.

Фондови за хуманитарну помоћ деци дужни су ускладити своје оснивачке акте, посебно статуте и евиденцију, и доставити министарству надлежном за дечију заштиту, ради усаглашавања делатности фонда са остваривањем права деце из овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 86.

Постојеће установе за децу ускладиће своју организацију и општа акта са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења општих аката из става 1. овог члана примењиваће се важећи општи акти, уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 87.

Оснивачка права и обавезе према постојећим установама за децу које буду утврђене мрежом установа, у складу са овим законом има општина, на дан ступања на снагу акта којим се утврђује мрежа установа за децу.

Члан 88.

Земљиште, зграде и друга средства установа за децу чији је оснивач општина, а које буду утврђене мрежом установа, прелазе у државну својину, на дан ступања на снагу акта којим се утврђује мрежа установа за децу.

Члан 89.

Медицинске сестре, васпитачи, стручни сарадници и сарадници-васпитачи који су запослени у предшколској установи, а који су по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона испуњавали услове у погледу врсте и степена стручне спреме, могу и даље радити у предшколској установи.

Васпитно-образовни рад у предшколској установи могу обављати и лица из става 1. овог члана која, у моменту ступања на снагу овог закона, нису била у радном односу у предшколској установи ако имају више од 15 година радног искуства у предшколској установи и мање, ако положи стручни испит за рад у предшколској установи.

Члан 90.

Именоване директора установе за децу, у складу са овим законом, извршиће се у року од шест месеци од дана његовог ступања на снагу.

Члан 91.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о децијој заштити („Службени лист СРБХ”, број 39/84), Закон о предшколском васпитању и образовању („Службени лист СРБХ”, број 16/78 и 10/87) и Закон о сталном стручном усавршавању наставника („Службени лист СРБХ”, број 6/76), у делу који се односи на предшколско васпитање и образовање.

Члан 92.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”, а примењиваће се од дана приспећа средстава у Фонд деције заштите.

Број: 02-807/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

589

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ФИНАНСИЈСКОЈ ПОЛИЦИЈИ

Проглашавам Закон о финансијској полицији, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-981/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН О ФИНАНСИЈСКОЈ ПОЛИЦИЈИ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се делокруг, основи организације и овлашћења Републичке Финансијске полиције (у даљем тексту: Финансијска полиција).

Члан 2.

Финансијска полиција је посебна организација која се образује као републичка управа у оквиру Владе.

Седиште Финансијске полиције је у Сарајеву.

Члан 3.

Финансијска полиција послове из свог делокруга обавља у Седишту и Подручним центрима у Републици Српској.

Начин образовања организационих јединица и њихов делокруг уређују се правилником о организацији и систематизацији радних места у Финансијској полицији, у складу са законом.

Члан 4.

Финансијска полиција обавља послове који се односе на: контролу утврђивања и наплате јавних прихода, контролу свих пословних, финансијских и берзанских трансакција који су од утицаја на висину јавних прихода, контролу промета роба и услуга, ревизију пословања пореских обвезника за потребе државе, откривање кривичних дела, прекршаја и других незаконитих радњи у области јавних прихода, спровођење прописаних поступака и мера утврђених овим законом.

Члан 5.

Најмање једном у три месеца Финансијска полиција подноси информације о свом раду Влади Републике Српске. По потреби и на захтев Владе, Народне скупштине и председника Републике Српске, Финансијска полиција доставља информације о свом раду и чешће.

II - ОРГАНИЗАЦИЈА

Члан 6.

Послове Финансијске полиције организује и њима непосредно руководи директор Финансијске полиције.

Подручним центром руководи начелник Финансијске полиције.

Инспекцијски надзор у Финансијској полицији врши инспектор Финансијске полиције (у даљем тексту: инспектор).

Члан 7.

Директора и заменика директора Финансијске полиције поставља Влада Републике Српске.

Директор руководи Финансијском полицијом, обезбеђује координацију рада и примену прописа на територији Републике Српске, доноси одговарајуће акте (правилници, наредбе, упутства, обавезне инструкције), и представља Финансијску полицију. За свој рад и рад Финансијске полиције директор одговара Влади Републике Српске.

Директор има и друга права и дужности у складу са Законом о државној управи.

Члан 8.

Начелника Финансијске полиције Подручног центра поставља директор на период од четири године и може бити поново постављен на исту функцију.

Начелник Финансијске полиције Подручног центра обезбеђује услове за обављање послова у Подручном центру, руководи радом подручног центра и остварује сарадњу са органима општина и градова у обављању послова државне управе.

Начелник Финансијске полиције Подручног центра обезбеђује остваривање програма, планова и других задатака у Подручном центру, и у раду Подручног центра дужан је да поступа по упутствима, смерницама и другим налозима директора. За свој рад начелник је непосредно одговоран директору Финансијске полиције.

Члан 9.

Инспектор обавља непосредно инспекцијске послове.

Инспектори су самостални у раду у границама овлашћења утврђених законом и другим прописима, и за свој рад су лично одговорни.

За инспектора Финансијске полиције може бити постављено лице које има завршен економски или правни факултет и најмање три године радног искуства.

Инспектори који већ обављају послове Финансијске полиције, а немају завршен економски или правни факултет, обавезни су да заврше један од тих факултета најкасније у року од пет година од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 10.

Инспектор приликом вршења контроле мора имати службену легитимацију и бити одевен у прописану униформу са службеном ознаком.

У одређеним ситуацијама, када то природа посла захтева, инспектор може, уз одобрење директора Финансијске полиције, вршити контролу без униформе.

Члан 11.

Образац службене легитимације, изглед, садржај и кориштење униформе и ознаке, на предлог директора Финансијске полиције, прописује министар за правосудје и управу.

III - ПОСТУПАК КОНТРОЛЕ И ОВЛАШТЕЊА

Члан 12.

Финансијска полиција врши контролу и ревизију утврђивања и наплате јавних прихода, контролу промета робе и услуга и контролу и ревизију финансијских и берзанских трансакција на територији Републике Српске, укључујући граничне прелазе, безцаринске зоне, аеродроме, луке и слично.

У остваривању послова контроле и ревизије из става 1. овог члана, Финансијска полиција врши откривање кривичних дела, прекршаја и других незаконитих радњи у области јавних прихода, спроводи прописане поступке и изриче мере за које је овлашћена законом.

Финансијска полиција обавља контролу и ревизију:

1. Остваривања и исказивања у књиговодству, односно пореској пријави промета робе и услуга, прихода, трошкова пословања, добити, плата запослених и других елемената који су од утицаја на утврђивање и висину јавних прихода,
2. Правилности вођења пословних књига и осталих обавезних евиденција,
3. Пријављивања имовине, имовинских права и непокретности подложних опорезивању,
4. Тачности исказаних података о праву на пореске олакшице и ослобађања,
5. Законитости и правилности утврђивања и благовремености плаћања јавних прихода,
6. Утврђивања основице, обрачунавања и плаћања пореза на промет,
7. Правилности примене закона у погледу начина плаћања роба и услуга и достављања о томе одређених података надлежним органима,
8. Плаћања таксе и примене таксене тарифе,
9. Крајње употребе средстава формираних по основу пореских олакшица и ослобађања,
10. Спровођења мера принудне наплате јавних прихода,
11. Спровођења мера надлежних од стране суда и других надлежних органа,
12. Обрачуна камата за неблаговремено плаћање јавних прихода,
13. Стања исказаних обавеза по основу јавних прихода у књиговодству пореског обвезника,
14. Стања пореских рачуна код надлежног пореског органа (задужења, наплате) и усмеравање средстава,
15. Пореског биланса,
16. Девизних средстава примљених по основу обављања делатности који су од утицаја на висину јавних прихода и усмеравање тих средстава,
17. Пословних трансакција банака, берзанских институција, штедно-кредитних задруга и осигуравајућих организација.

Члан 13.

Финансијска полиција обавезна је да по захтеву Владе, Народне скупштине и председника Републике Српске

изврши контролу пословања органа државне управе и других установа и институција Републике, као и ревизију пословања појединих буџетских корисника.

Финансијска полиција обавезна је да по сазнању и постојању индиција о неправилностима у пословању субјеката из става 1. овог члана, о томе писмено обавести Владу, Народну скупштину и председника Републике, и поводом тога затражи њихов став.

Члан 14.

У Седишту Финансијске полиције, поред послова из члана 12. и 13., обављају се и:

1. Послови припремања решења по жалбама пореских обвезника и других субјеката на првостепена решења инспектора у подручним центрима,
2. Послови контроле законитости рада подручних центара,
3. Послови израде планова рада и прописивања јединствених методологија рада по појединим областима за Финансијску полицију у целини,
4. Послови програмирања и остваривања стручног усавршавања и материјалног опремања инспектора у Подручним центрима и Седишту,
5. Послови ревизије пословања појединих пореских обвезника и других субјеката за потребе надлежних државних органа,
6. Послови израда стручних анализа и информација о појавама из области јавних прихода и пореске политике за Владу, Народну скупштину и председника Републике Српске,
7. Послови финансијске и књиговодствене оперативе и израде књиговодствених исказа за Финансијску полицију у целини,
8. Други послови и активности од значаја за функционисање Финансијске полиције.

Члан 15.

У поступку контроле и ревизије инспектор има право да:

1. Врши преглед пословних књига, документације о пословању и других прописаних евиденција,
2. Врши преглед утрошка и стања залиха и инвентара, материјала, сировина, полупроизвода и основних средстава,
3. Контролише исплате са жиро рачуна, текућих рачуна, девизних рачуна и готовинске исплате у односу на настанак дужничко - поверилачког односа, начин плаћања, плаћене порезе, таксе и друге дажбине,
4. Врши преглед пословних и других просторија у којима се обавља делатност или чува роба и други производи,
5. Узима писмене изјаве од обвезника и сведока о чињеницама од значаја за утврђивање и наплату јавних прихода,
6. Врши контролу стања и вредности непокретности, имовине и имовинских права подложних опорезивању код пореског обвезника,
7. Контролише пријављивање обављеног промета непокретности и права код пореског обвезника,
8. Привремено одузима поједине пословне књиге, документа и друга доказна средства од значаја за утврђивање јавних прихода,
9. Привремено забрањује вршење одређених радњи или располагање средствима, у складу са законом,
10. Привремено забрањује обављање делатности када је то законом предвиђено,
11. Захтева помоћ радника најближег органа унутрашњих послова, ако без његове помоћи не може да изврши надзор,
12. Утврђује идентитет пореског обвезника и запослених који обављају делатност,
13. Врши и друге послове неопходне за откривање и санкционисање прикривања пореза, такса и других дажбина.

За све изречене мере забране или привременог одузимања предвиђене ставом 1. овог члана инспектор је обавезан издати пореском обвезнику решење, односно потврду у складу са законом.

У поступку вршења контроле инспектор има право да копира сваки документ који сматра релевантним за утврђивање пореске обавезе корисника.

Члан 16.

Кад постоји основана сумња да се у стамбеној и другој просторији, ван регистрованог пословног простора, обавља привредна и друга делатност која подлеже опорезивању, инспектор ће у року од три дана, на основу одлуке суда, извршити преглед тих просторија.

Ако прегледу не присуствује власник стана или носилац станарског права, преглед се врши у присуству два сведока и овлашћених радника Министарства унутрашњих послова.

Члан 17.

У поступку вршења контроле, инспектор је овлашћен да одузме, односно заплени робу намењену промету у случајевима:

1. Када је роба произведена или на други начин прибављена без доказа о пореклу робе, односно без доказа да су плаћени прописани порези и друге дажбине,

2. Када се роба ставља у промет од стране лица које за то није регистровано, односно овлашћено,

3. Када се врши производња робе ради стављања у промет, односно када се врши промет робе која није прописно евидентирана у пословним књигама и другим прописаним евиденцијама,

4. Када се роба на коју се плаћа порез на промет транспортује без прописане документације,

5. Када се продаја робе врши ван пословног седишта или другог места одређеног од стране надлежног органа,

6. Када се роба ставља у промет, а порески обвезник није у остављеном року измирио пореску обавезу по коначном решењу Финансијске полиције из претходне контроле.

У случајевима из става 1. овог члана инспектор ће одузети, односно заплени и превозно средство или друго средство пореског обвезника којима се роба транспортује, односно ставља у промету.

Средства остварена јавном продајом робе и средства из става 1. овог члана по одбитку трошкова, уплаћују се у Буџет Републике Српске.

Поступак и начин јавне продаје прописује директор Финансијске полиције.

IV - ЗАПИСНИК И РЕШЕЊЕ

Члан 18.

О утврђеном стању након контроле и ревизијом обављених службених радњи, инспектор саставља записник.

На записник о извршеној контроли, контролисано лице може уложити писмене примедбе у року од три дана од дана достављања записника.

Записник се саставља у пет истоветних примерака.

Један примерак записника доставља се правном односно физичком лицу код кога је вршена инспекцијска контрола, један примерак се доставља надлежној подручној јединици Републичке управе јавних прихода, по један примерак похрањује се у архиву Подручног центра и архиву Седишта Финансијске полиције, а један примерак записника задржава инспектор за своје потребе.

Члан 19.

Ако се записником о извршеном прегледу констатују повреде закона, односно неправилности у примени закона, инспектор је обавезан да у року од пет дана од дана достављања записника, донесе решење којим налаже отклањање утврђених повреда закона, односно неправилности, одреди рок за њихово отклањање и пропише друге законом предвиђене мере.

Ако се утврђене неправилности у остављеном року не отклоне, инспектор је дужан да:

1. Забрани располагање средствима на жиро рачуну обвезника,

2. Забрани обављање делатности,

3. Забрани отуђивање целокупне покретне и непокретне имовине обвезника у случају основане сумње да ће се

осујетити, односно онемогућити измиривање прописаних обавеза,

4. Поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело утаје пореза, односно за учињени привредни преступ или прекршај, а по правоснажности решења из става 1. овог члана.

Забрана из става 2. овог члана траје док се утврђене неправилности не отклоне, што се констатује поновном контролом инспектора.

V - ДУЖНОСТИ ПРАВНИХ, ФИЗИЧКИХ И ДРУГИХ ЛИЦА

Члан 20.

Правно и физичко лице дужно је да инспектору омогући преглед целокупне пословне документације и пословних и пореских књига из којих се може утврдити реалност и законитост утврђених јавних прихода, исказаних прихода и трошкова и утврђене добити.

Свако правно и физичко лице дужно је да инспектору омогући вршење инспекцијског надзора, да му без одлагања стави на увид и располагање све доказе и да изјаву о чињеницама које су од значаја за утврђивање јавних прихода.

Банке и друге финансијске организације, које обављају послове платног промета, дужне су да по захтеву Финансијске полиције омогуће увид у пословне књиге и евиденције о промету путем жиро рачуна и осталих рачуна пореских обвезника, као и о одобреним кредитима пореским обвезницима.

VI - ЖАЛБА

Члан 21.

Против решења инспектора може се изјавити жалба у року од осам дана од дана пријема решења.

Жалба се подноси директору Финансијске полиције.

Жалба не одлаже извршење решења.

Члан 22.

Решење директора Финансијске полиције, донето по жалби из члана 21. овог закона, коначно је у управном поступку.

VII - РАДНИ ОДНОС, ДИСЦИПЛИНСКА И МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ

Члан 23.

Инспектори и радници Финансијске полиције који непосредно раде на контроли утврђивања и плаћања јавних прихода, не могу се бавити пословима који су неспојиви са њиховом службеном дужношћу.

Прописом директора Финансијске полиције утврђују се послови који су неспојиви са службеном дужношћу инспектора и радника Финансијске полиције.

Члан 24.

Поред тежих повреда радних дужности утврђених законом за запослене у државним органима, тежом повредом радне дужности за запослене који раде на пословима контроле обрачуна и плаћања јавних прихода сматра се:

1. прибављање личне и материјалне користи за себе или за другог у вези са радом,

2. бављење пословима који су неспојиви са службеном дужношћу,

3. одбијање обављања послова у другим подручним центрима,

4. одавање службене тајне утврђене законом или другим актом,

5. одавање пословне тајне и других података због којих може бити нанета штета пореском обвезнику, односно лицу чије се пословне књиге прегледају,

6. прикривање од стране непосредног руководиоца извршене теже повреде радних обавеза и дужности радника.

VIII - СРЕДСТВА ЗА РАД И ФИНАНСИРАЊЕ

Члан 25.

Средства за рад чине непокретности, опрема, уређаји, потрошни материјал и новчана средства које Финансијска полиција користи за обављање своје делатности.

Члан 26.

Новчана средства за вршење послова Финансијске полиције обезбеђују се из:

1. Буџета Републике Српске,
2. Дела јавних прихода који не припадају Буџету,
3. Дела јавних прихода који припадају Буџету.

Члан 27.

Средства из члана 26. тачка 1. овог закона обезбеђују се за плате запослених, материјалне трошкове и посебне намене у Финансијској полицији, према мерилима која важе за министарства и друге посебне организације.

Због посебних услова рада, тежине и природе послова инспектора, средства за плате из става 1. овог члана повећавају се за 25%.

Средства из члана 26. тачка 2. и 3. овог закона обезбеђују се у висини од 4% контролом утврђених и наплаћених износа јавних прихода и користе се за унапређење рада и модернизацију Финансијске полиције.

Члан 28.

Ради квалитетног обезбеђења материјалне опремљености, унапређења рада и модернизације Финансијске полиције сагласно члану 27. став 3. овог закона, издавају се 4% од износа свих јавних прихода утврђених и наплаћених у поступку контроле.

Средства из члана 26. тачка 2. и 3. обезбеђују се накнадом из става 1. овог члана, која се наплаћују у корист рачуна Финансијске полиције, истовремено са измиривањем пореске обавезе према Буџету и фондовима.

Члан 29.

Утврђивање и распоред средстава врши се финансијским планом Финансијске полиције.

Подручни центри Финансијске полиције могу имати подрачуне или друге рачуне у складу са прописима.

IX - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 30.**

Новчаном казном од 1.000 динара до 5.000 динара казниће се за прекршај правно лице:

1. ако омета или онемогућава инспектора у вршењу послова из члана 15. овог закона,
2. ако у одређеном року не поступи по решењу инспектора из члана 19. овог закона,
3. ако не омогућава преглед пословних књига и вршење других послова из члана 20. овог закона, и за прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 500 до 1.000 динара.

Члан 31.

Новчаном казном од 500 до 1.000 динара казниће се за прекршај физичко лице:

1. ако омета или онемогућава инспектора у вршењу послова из члана 15. овог закона,
2. ако у одређеном року не поступи по решењу инспектора из члана 19. овог закона,
3. ако не омогућава преглед пословних књига и вршење других послова из члана 20. овог закона.

Члан 32.

Прекршајни поступак због повреде одредаба овог закона и прописа донетих на основу њега води и мере изричу редовни судови за прекршаје.

Члан 33.

У случају спречавања, ометања или напада на инспектора приликом вршења законом прописаних службених радњи, против починиоца примењују се казнене одредбе из члана 198. Кривичног закона.

X - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 34.**

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе члана: 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22.,

23., 24., 25. и 26. Закона о контроли, утврђивању и наплати јавних прихода („Службени гласник Републике Српске”, број 11/93, 8/94 и 18/94).

Члан 35.

Даном ступања на снагу овог закона Финансијска полиција преузме од Републичке управе јавних прихода предмете, архиву и други регистратурни материјал, опрему, запослене и новчана средства, о чему ће се између Републичке управе јавних прихода и Финансијске полиције сачинити диобени биланс, по поступку и на начин који одреди Влада.

Члан 36.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02-808/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

590

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Проглашавам Закон о политичким организацијама, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-980/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН О ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**Члан 1.**

Овим законом уређује се начин остваривања слободе политичког организовања и деловања и услови и поступак оснивања, регистрације и престанка рада политичких организација.

Члан 2.

Грађани се слободно политички организују и делују и у том циљу оснивају политичке организације.

Члан 3.

Политичким организацијама у смислу овог закона, сматрају се организације у које се грађани слободно и добровољно организују ради испољавања политичких активности и остваривања политичких циљева.

Члан 4.

Не могу се оснивати политичке организације чији су статутарни или програмски циљеви усмерени на угрожавање демократије, нарушавање интегритета Републике Српске, кршење Устава, Уставом заједничких слобода и права.

Члан 5.

Политичке организације се организују и делују на територијалном принципу и не могу се оснивати, нити деловати у предузећима и другим организацијама, установама и другим државним органима.

Члан 6.

Рад политичких организација је јаван.

Статутом политичке организације утврђују се случајеви у којима органи политичке организације могу искључити јавност из њиховог рада.

Политичке организације су дужне да омогуће увид надлежним органима у њихову делатност којом остварују

своје циљеве и задатке и увид у документацију и евиденцију о стицању и кориштењу средстава којима располажу.

Члан 7.

Политичке организације имају својство правног лица. Својство правног лица стиче се уписом у регистар.

Члан 8.

Политичке организације могу обављати привредну и другу делатност у складу са законом.

Члан 9.

На савезе и друге облике удружења политичких организација сходно се примењују одредбе овог закона.

Члан 10.

Политичка организација се не може учланити у међународну организацију чија делатност није у складу са чланом 4. овог закона.

II - ОСНИВАЊЕ ПОЛИТИЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

Члан 11.

Политичку организацију може основати најмање 500 пунолетних грађана.

Сваки пунолетни грађанин може, под једнаким условима и у складу са статутом, постати члан политичке организације.

Члан 12.

Оснивачи и чланови политичких организација могу бити само држављани Републике Српске.

Члан 13.

Политичка организација се оснива на скупштини оснивача на којој се доноси одлука о оснивању и статут.

Одлука о оснивању политичке организације садржи:

1. имена оснивача;
2. назив политичке организације;
3. седиште политичке организације;
4. циљеве политичке организације;
5. име и презиме овлашћеног лица које ће обављати послове уписа у регистар.

Политичка организација поред аката из става 1. овог члана на скупштини оснивача доноси и своју програмску оријентацију односно програм.

Члан 14.

Политичка организација има статут.

Статутом се утврђује нарочито:

1. циљеви политичке организације и начин њиховог остваривања;
2. назив и седиште;
3. унутрашња организација;
4. услови и начин за учлањивање и престанак чланства, као и права, обавезе и одговорности чланова политичке организације;
5. органи политичке организације и њихова права, обавезе и одговорности;
6. заступање и представљање политичке организације;
7. начин стицања, коришћења и располагања средствима политичке организације;
8. начин обавештавања јавности о раду и стицању средстава политичке организације;
9. начин одлучивања о удруживању у савезе и друге облике удружења политичких организација;
10. начин доношења статута;
11. начин доношења одлуке о престанку рада политичке организације;
12. начин располагања имовином у случају престанка рада политичке организације.

III - РЕГИСТРАЦИЈА ПОЛИТИЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

Члан 15.

О политичким организацијама води се регистар.

Регистар политичких организација води основни у седишту вишег суда према седишту политичке организације (у даљем тексту: суд).

У регистар се уписују подаци о оснивању и начину престанка рада политичке организације, називу и седишту, правном статусу, пословима и делатностима, циљевима, именима лица овлашћеним за заступање, као и подаци о другим чињеницама.

Министар правосуђа и управе прописује начин вођења регистра и образац за вођење регистра.

Члан 16.

Политичка организација је дужна да у року од 30 дана од дана оснивања поднесе суду пријаву за упис у судски регистар.

Уз пријаву за упис у регистар подноси се одлука о оснивању и статут политичке организације као и програмска оријентација, односно програм политичке организације.

Ако суд утврди да статут или програмска оријентација, односно програм политичке организације није у складу са овим законом или пријава за упис у регистар има недостатака због којих суд не може поступити, упозориће на то подносиоца пријаве и одредити рок за отклањање недостатака, који не може бити краћи од 15 дана ни дужи од два месеца.

Ако суд утврди да политичка организација која подноси пријаву за упис у регистар у свом називу (имену) садржи битна обележја друге већ уписане политичке организације упозориће на то подносиоца пријаве и одредити рок за отклањање овог недостатка, који не може бити краћи од 15 дана ни дужи од два месеца.

Политичка организација нема право да делује пре уписа у регистар, осим вршења делатности из чл. 11. до 14. овог закона.

Члан 17.

О пријавама за упис у регистар политичких организација суд одлучује у већу састављеном од тројице судија.

Члан 18.

Суд је дужан да о пријави за упис у регистар политичких организација одлучи у року од 15 дана од дана пријема пријаве.

Члан 19.

Ако су испуњени услови прописани овим законом суд ће донети решење о упису политичке организације у регистар.

Члан 20.

Суд ће решењем одбацити пријаву за упис у регистар, ако подносилац пријаве у одређеном року не отклони недостатке на које је упозорен у смислу члана 16. став 3. и става 4. овог закона.

Члан 21.

Ако суд утврди да политичка организација није основана у складу са овим законом, решењем ће одбити пријаву за упис у регистар.

Члан 22.

Решење суда којим је одлучено о пријави за упис у регистар доставља се подносиоцу пријаве и основном јавном тужиоцу.

Против решења из претходног става подносилац пријаве и основни јавни тужилац могу изјавити жалбу надлежном вишем суду у року од 15 дана од дана пријема решења.

О жалби виши суд одлучује у већу састављеном од тројице судија.

Члан 23.

О промени података који су уписани у регистар, политичка организација дужна је обавестити суд у року од 30 дана од дана настале промене.

Ако политичка организација измени или допуни статут или програмску организацију, односно програм, дужна је, у

року од претходног става, о томе обавестити суд код кога је регистрована и доставити суду измене и допуне ових аката и записник са седнице на којој су усвојени.

IV - ПРЕСТАНАК РАДА ПОЛИТИЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

Члан 24.

Политичка организација престаје са радом:

- 1) одлуком органа утврђеног статутом политичке организације;
- 2) ако се број чланова политичке организације смањи испод 50 чланова;
- 3) ако је политичкој организацији забрањен рад због разлога утврђених у члану 26. овог закона;
- 4) ако врши делатност кажњиву по закону;
- 5) ако се утврди да политичка организација не обавља делатности утврђене статутом за време дуже од једне године.

Околности из тачке 4. претходног става утврђује суд и након тога политичку организацију брише из регистра.

Члан 25.

О престанку рада политичке организације у случајевима из става 1. тач. 1. и 2. претходног члана, лице које је наступало или представљало политичку организацију обавестиће суд у року од 15 дана од дана престанка рада политичке организације ради брисања из регистра.

Члан 26.

Политичкој организацији односно њеном унутрашњем организационом облику забрањено се рад ако делује ради остваривања циљева из члана 4. овог закона или врши делатност на начин који није у складу са законом, статутом и циљевима ради којих је основана или утврђеном програмском оријентацијом односно програмом политичке организације.

Решење о забрани рада политичке организације доноси регистарски суд.

Члан 27.

Суд код кога је организација регистрована покреће поступак за забрану рада политичке организације по службеној дужности или на предлог основног јавног тужиоца.

Члан 28.

Ако је покренут поступак за забрану рада политичке организације, суд ће у року од осам дана одржати претрес на који ће позвати основног јавног тужиоца и представника политичке организације. Претрес се може одржати и ако уредно позване странке не дођу, а на то су изричито упозорене.

Жалба се не доставља на одговор.

О жалби одлучује виши суд у већу од три судије.

Члан 29.

Ако овим законом није другачије одређено, у поступку забране рада политичке организације сходно се примењују одговарајуће одредбе Закона о кривичном поступку - Пречишћени текст („Службени лист СФРЈ”, број 26/86, 74/87 и 57/89).

Члан 30.

Суд ће на предлог политичке организације укинути решење о забрани рада политичке организације ако престану разлози услед којих је ова забрана изречена.

Члан 31.

Решење о упису у регистар политичких организација и престанку са радом политичке организације објављује суд у „Службеном гласнику Републике Српске”, о трошку политичке организације.

Решење о престанку са радом политичке организације у случају из тач. 3. и 4. члана 24. овог закона објављује суд у „Службеном гласнику Републике Српске”, о свом трошку.

V - ФИНАНСИРАЊЕ ПОЛИТИЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

Члан 32.

За остваривање својих циљева политичка организација прибавља средства од чланарине, добровољних прилога, поклона, завештања, Буџета Републике или општине, као и из других извора, у складу са законом.

Политичке организације које учествују у изборима за посланике, односно одборнике Народне скупштине односно Скупштине општине имају право на трошкове избора у складу са законом.

Парламентарне странке имају право на финансирање сразмерно броју посланика, односно одборника у Скупштини.

Члан 33.

Финансијско пословање политичке организације је јавно.

Надзор над финансијским пословањем политичке организације врши служба за контролу финансијског пословања правних лица.

VI - НАДЗОР НАД ЗАКОНИТОШЋУ РАДА ПОЛИТИЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

Члан 34.

Надзор над законитошћу рада политичких организација врше органи управе у оквиру надлежности утврђене законом.

VII - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35.

Новчаном казном од 1.000 до 10.000 динара казниће се за прекршај политичка организација:

1) ако надлежном органу не омогући увид у делатност којом политичка организација остварује своје циљеве и увид у стицање и кориштење средстава којима политичка организација располаже (члан 6. став 3.);

2) ако у року од 30 дана од дана оснивања не поднесе пријаву за упис у регистар (члан 16. став 2.);

3) ако отпочне да делује пре уписа у регистар, осим вршења делатности из чл. 11. до 14. овог закона (члан 16. став 4.);

4) ако у року од 30 дана од дана настанка промене не обавести суд и не достави суду измене аката и записник са седнице органа (члан 23.).

За прекршаје из претходног става казниће се и одговорно лице у политичкој организацији новчаном казном од 100 до 1.000 динара.

Члан 36.

Новчаном казном од 100 до 1.000 динара казниће се за прекршај представник политичке организације ако након доношења одлуке о престанку рада политичке организације или смањењу броја чланова испод законом одређеног броја у року од 15 дана од дана њеног престанка односно смањења броја чланова, не обавести о томе суд ради брисања политичке организације из регистра (члан 25.).

VIII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37.

Политичке организације на територији Републике Српске регистроване по Закону о политичким организацијама („Службени лист СФРЈ”, број 27/91) регистроваће се по одредбама овог закона у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Министар правосуђа и управе донеће пропис из члана 15. став 4. овог закона у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 38.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о политичким организацијама („Службени лист СРБЈХ”, број 27/91).

Члан 39.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 02-809/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

591

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О СЛУЖБЕНОЈ УПОТРЕБИ ЈЕЗИКА И ПИСМА

Проглашавам Закон о службеној употреби језика и писма, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-979/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН

О СЛУЖБЕНОЈ УПОТРЕБИ ЈЕЗИКА И ПИСМА

Члан 1.

Службеном употребом језика и писма, у смислу овог закона, сматра се употреба језика и писма у:

1. предшколским установама, основним, средњим и вишим школама, на факултетима и академијама уметности,
2. школским упбеницима, другим наставним средствима и школским обрасцима,
3. средствима јавног обавештавања,
4. државним органима,
5. установама, предузећима и другим организацијама,
6. службеним евиденцијама и препискама,
7. исписивању службених назива, јавних натписа и јавних ознака.

Члан 2.

Васпитачи и наставници у предшколским установама и основним школама, по правилу, изводе васпитно-образовни рад, односно наставу, екским књижевним изговором.

Наставници и ученици у средњим школама, као и наставници и студенти у вишим школама, на факултетима и академијама уметности могу користити оба књижевна изговора српског језика.

Члан 3.

У настави српског језика у другом, трећем и четвртном разреду основне школе обавезно се, уз ћирилично, учи и, један дан у седмици, употребљава латинично писмо.

Члан 4.

Предузећа, установе и друга правна, као и физичка лица, која обављају издавачку делатност, могу употребљавати, оба књижевна изговора, али обавезно, ћирилично писмо.

Изворни текстови штампају се без промена у изговору и језичком изразу.

Члан 5.

Предузећа, установе и друга правна, као и физичка лица која обављају делатност јавног обавештавања и јавна гласила: штампају новине, часописе, ревије и друге периодичне публикације, односно, емитују радио и телевизијски програм екским књижевним изговором.

Ауторски текстови, интервјуи и други изворни текстови и програми штампају се, односно емитују, изговором из претходног става, уколико аутор не захтева друкчије.

Верске заједнице и национална културно-просветна друштва, која негују језичку традицију народа и национал-

них мањина у Републици Српској, могу употребљавати оба књижевна изговора и оба писма.

Члан 6.

Државни органи, екским изговором и ћиричним писмом, доносе и објављују законе, друге прописе и опште акте, доносе решења, издају јавне исправе и службене акте, израђују анализе, извештаје и друге информативне материјале, издају гласила, билтене и друге публикације.

Члан 7.

Путни правци на магистралним, регионалним и локалним путевима, називи насељених места и други географски називи и натписи у појасу поред пута исписују се ћиричним писмом.

Називи улица и тргова у насељу исписују се ћиричним писмом.

Члан 8.

Називи фирми и други службени називи, јавни натписи и јавне ознаке исписују се ћиричним писмом.

Страна представништва, уз натпис на ћиричном, могу имати натпис и на писму своје земље.

Члан 9.

Српски језик ијекавског изговора изван употребе утврђене овим законом може се користити без ограничења.

Члан 10.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона врше, у оквиру свог делокруга, министарства надлежна за надзор над законитошћу рада одговарајућих установа, предузећа и других правних, као и физичких лица.

Стручни надзор над спровођењем одредаба овог закона врши Министарство образовања, науке и културе.

Члан 11.

Новчаном казном од 2.000 до 10.000 динара казниће се за прекршај предузеће, установа и друго правно лице, ако поступа супротно одредбама чл. 3., 4., 5. и 8. овог закона.

За прекршај из претходног става казниће се новчаном казном од 200 до 1.000 динара и одговорно лице у предузећу, установи и другом правном лицу.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице новчаном казном од 400 до 1.200 динара.

Члан 12.

Новчаном казном од 400 до 1.200 динара казниће се за прекршај одговорно лице у државном органу, ако поступа супротно одредбама чл. 6. и 7. овог закона.

Члан 13.

Непримењивање одредаба овог закона може бити разлог за покретање поступка разрешења, пре истека мандата, одговорног лица у предузећу, установи и другом правном лицу, као и у државном органу.

Члан 14.

Називи насељених места, улица, тргова, фирми и други јавни називи, ознаке и натписи ускладиће се са овим законом, најкасније до краја јула 1996. године.

Члан 15.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о службеној употреби језика и писма („Службени гласник српског народа у БиХ“, број 5/92).

Члан 16.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 02-810/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

592

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ТЕРИТОРИЈАЛНОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ И ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ**

Проглашавам Закон о изменама и допунама Закона о територијалној организацији и локалној самоуправи, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 19. јуна 1996. године

Број: 01-1020/96
26. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН**О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ТЕРИТОРИЈАЛНОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ И ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ****Члан 1.**

У Закону о територијалној организацији и локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске”, број 11/94, 6/95 и 26/95) у члану 3. додаје се нови став који гласи:

„Законом се утврђују насељена места која чине подручја једне општине, односно катастарске општине која улази у састав те општине”.

Члан 2.

Члан 11. мења се и гласи:

„У Републици општине су: Бања Лука, Бијељина, Билећа, Берковићи, Братунац, Брчко, Вишеград, Власеница, Вукосавље, Гацко, Градишка, Дервента, Добој, Зворник, Језеро, Калиновик, Кнежево, Козарска Дубица, Котор Варош, Крупа на Уни, Кутрес, Лакташи, Лопаре, Љубиње, Милићи, Модрича, Мркоњић Град, Невесиње, Нови Град, Осмајица, Пале, Пелагићево, Петрово, Приједор, Пријавор, Рогатица, Рудо, Скељани, Српски Дрвар, Српска Сана, Сребреница, Соколац, Српски Мостар, Српско Горажде, Србац, Србиње, Српски Кључ, Српска Костајница, Српски Брод, Српска Илица, Српско Ново Сарајево, Српски Стари Град, Теслић, Требиње, Трново, Угљевик, Хан Пијесак, Чајниче, Челинац, Шамац, Шековићи и Шипово”.

„Подручје општина Републике” Српска Илица, Српско Ново Сарајево, Пале, Соколац, Српски Стари Град и Трново чине Град Српско Сарајево.

Статус општина, односно подручја општина које су по Општем оквирном споразуму за мир у Босни и Херцеговини припале Федерацији Босне и Херцеговине утврдиће се одлуком Народне скупштине”.

Члан 3.

Иза члана 11. додаје се нови члан 11.а који гласи:

„Члан 11.а.

У Републици престају привремено да функционишу следеће општине: Бихаћ, Вогошћа, Гламоч, Градачац, Грахово, Дрвар, Завидовићи, Илијаш, Јајце, Коњиц, Лукавац, Маглај, Олово, Орашје, Петровац, Рајловац, Сребреник, Србобран, Тузла, Хаџићи и Центар Сарајево.

Делови територија општина које су престале привремено да функционишу улазе у састав ових општина: део општине Гламоч улази у састав општине Шипово, делови општине Градачац улазе у састав општине Модрича и Пелагићево, део општине Илијаш улази у састав општине Соколац, делови општине Коњиц улазе у састав општине Невесиње, делови општине Кладањ улазе у састав општине Шековићи, делови општине Лукавац улазе у састав општине Петрово, делови општине Маглај улазе у састав општине Добој, делови општине Олово улазе у састав општине Соколац, делови општине Орашје улазе у састав општине Брчко, делови општине Петровац улазе у састав општине Кључ, делови општине Србобран улазе у састав општине Шипово, делови општине Тузла у састав општине Лопаре”.

Члан 4.

У члану 38. додаје се нови став 2., 3. и 4. који гласи:

„Незавршене предмете, архиву завршених предмета, службене књиге и сталне евиденције општина која престаје

да функционише, преузима општина којој се припајају насељена места те општине.

Имовина општина које престају да функционишу остаје у повереништвима која су формирана за те општине.

Овлашћује се Влада да пропише начин примопредаје из става 2. овог члана”.

Став 2. постаје став 5.

Члан 5.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број 02-737/96
19. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

593

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЈАВНИМ ПРИХОДИМА И ЈАВНИМ РАСХОДИМА**

Проглашавам Закон о изменама и допунама Закона о јавним приходима и јавним расходима, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-978/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН**О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЈАВНИМ ПРИХОДИМА И ЈАВНИМ РАСХОДИМА****Члан 1.**

У члану 15. Закона о јавним приходима и јавним расходима („Службени гласник Републике Српске”, број 4/92, 3/93 и 26/93) у ставу 2. иза тачке 2. додају се две нове тачке 3. и 4. које гласе:

3. допринос за запошљавање,
4. допринос за дечију заштиту.

Члан 2.

Иза члана 16. додаје се члан 16.а који гласи:

„Члан 16.а.

Допринос за запошљавање и за дечију заштиту плаћа се:
- из личних примања и других прихода осигураника и
- на лична примања исплаћена на терет послодавца”.

Члан 3.

У члану 22. став 1. у тачки 2. речи у алинеји четири мењају се и гласе:

„- предшколско васпитање и образовање, изградња, доградња и опремање установа за децу”.

Члан 4.

У члану 23. иза тачке 2. додају се две нове тачке које гласе:

- „3. запошљавања,
4. дечије заштите”.

Члан 5.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02-811/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

594

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, д о н о с и м

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДОПРИНОСИМА

Проглашавам Закон о изменама и допунама Закона о доприносима, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-977/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДОПРИНОСИМА

Члан 1.

У Закону о доприносима - Пречишћени текст („Службени гласник Републике Српске”, број 2/95), у члану 1. иза речи осигурања брише се реч: „и”, а уместо ње ставља зарез, а иза речи: „запошљавања” додају речи: „и дечије заштите”.

Члан 2.

У члану 3. иза тачке 3. додаје се нова тачка 4. која гласи:
„4. Јавног фонда за дечију заштиту Републике Српске”
(У даљем тексту: „фонд дечије заштите”).

Члан 3.

У члану 5. иза тачке 3. додаје се тачка 4. која гласи:
„4. допринос за дечију заштиту”.

Члан 4.

Члан 17. мења се и гласи:

„Стопа доприноса за пензијско и инвалидско осигурање износи:

1. из личних примања исплаћена на терет осигураника - 11,0%;
2. на лична примања исплаћена на терет послодавца - 11,0%;
3. за лица која нису обавезно осигурана по Закону о пензијском и инвалидском осигурању - 22% од основице из члана 16. овог закона;
4. за осигуранике из члана 18. тачка 8. Закона о пензијском и инвалидском осигурању - 0,5%;
5. за незапослена лица која су, у складу са чланом 13. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник Републике Српске”, број 27/93, 14/94 и 10/95), осигурани на пензијско и инвалидско осигурање - 11%.

Основица за плаћање доприноса из става 1. тачка 4. овог члана не може бити нижа од 60% од најниже цене рада у Републици утврђене за месец за који се обрачунава и плаћа допринос.

Допринос из става 1. тачка 5. овог члана плаћа Републички завод за запошљавање, према основици коју чини нето износ новчане накнаде незапосленог лица за одговарајући месец”.

Члан 5.

У члану 18. број „23” замењује се бројем „22”.

Члан 6.

Члан 19. мења се и гласи:

„Стопа доприноса за здравствено осигурање износи:

1. из личних примања на терет осигураника - 10,5%;
2. на лична примања исплаћена на терет послодавца - 10,5%;

3. на доходак од пољопривредне делатности - 21,0%;

4. за незапослена лица која су, у складу са чланом 8. тачка 6. Закона о здравственом осигурању („Службени гласник Републике Српске”, број 12/93 и 14/94), осигурана на здравствено осигурање - 10,5% на нето износ новчане накнаде незапосленог лица, који плаћа Републички завод за запошљавање;

5. за пензионере и чланове њихових породица из чл. 9. до 14. Закона о здравственом осигурању - 5% на укупан износ исплаћених пензија.

Допринос из става 1. тачка 5. овог члана плаћа Јавни фонд за пензијско инвалидско осигурање”.

Члан 7.

У члану 20. у ставу 1. врше се следеће измене:

- у тачки 1. број: „28” замењује се са бројем „21”;
- у тачки 2., 3., 4. и 5. број „14” замењује се са бројем „10,5”;
- у тачки 6. и 7. број „28” замењује се са бројем „21”;
- у тачки 12. број „14” замењује се са бројем „10,5”.

Члан 8.

Члан 21. мења се и гласи:

„Стопа доприноса за запошљавање износи:

1. из личних примања на терет осигураника - 0,75%;
2. на лична примања исплаћена на терет послодавца - 0,75%”.

Члан 9.

Иза члана 21. додаје се нови члан 21.а који гласи:

„Члан 21.а.

Стопа доприноса за дечију заштиту износи:

1. из личних примања на терет осигураника - 1,5%;
2. на лична примања исплаћена на терет послодавца - 1,5%”.

Члан 10.

У члану 22. тачка 4. се брише, а досадашње тачке 5. до 14. постају тачке 5. до 13.

У досадашњој тачки 12. која постаје тачка 11. после речи „телесног оштећења” ставља се зарез и додају речи: „накнада за помоћ и негу другог лица”.

Члан 11.

У поглављу V - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ испред члана 27. додаје се нови члан 26.а који гласи:

„Члан 26.а.

Ако овлаштена организација из члана 26. закона, приликом контроле обрачуна и уплате доприноса утврди да је код обрачуна доприноса дошло до утаје доприноса у износу више од 10%, одговорно лице у правном лицу и радњи казниће се за кривично дело казном затвора од једног месеца до три месеца”.

Члан 12.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02-812/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

595

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, д о н о с и м

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

Проглашавам Закон о изменама Закона о порезу на доходак грађана, који је усвојила Народна скупштина

Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-976/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

Члан 1.

У члану 22. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник Републике Српске”, број 8/94 и 3/96) став 3. мења се и гласи:

„Порез на лична примања из члана 21. овог закона плаћа се по стопи од 12% на основу постојећег износа лична примања из члана 21. став 1. и 2. овог закона”.

Став 4. мења се и гласи:

„На лична примања из члана 21. ст. 3. и 4. плаћа се порез на лична примања по стопи од 12%, осим на зараде из члана 9. тачка 13. овог закона, на које се порез плаћа по стопи од 6%”.

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02-813/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

596

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О РЕПУБЛИЧКОМ ФОНДУ ЗАЈЕДНИЧКИХ РЕЗЕРВИ

Проглашавам Закон о изменама и допунама Закона о Републичком фонду заједничких резерви, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-975/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О РЕПУБЛИЧКОМ ФОНДУ ЗАЈЕДНИЧКИХ РЕЗЕРВИ

Члан 1.

У Закону о Републичком фонду заједничких резерви („Службени гласник Републике Српске”, број 20/92) у члану 16. у ставу 2. речи: „две године”, замењује се речима „три године по истеку године у којој су средства уплаћена”.

Члан 2.

Члан 17. мења се и гласи:

„На удружена средства Републички фонд плаћа камату удруженицима по стопи од 10% годишње од есконтне стопе Народне банке Републике Српске”.

Члан 3.

У члану 19. став два и три замењују се са новим ставом који гласи:

„На средства Републичког фонда која се користе за исплату гарантованих плата и за оживљавање производње у предузећима која су од посебног интереса за Републику Српску, корисници плаћају камату по стопи од 30% годишње од есконтне стопе Народне банке Републике Српске”.

Члан 4.

Одредбе члана 22. замењују се са новим текстом који гласи:

„Изузетно од одредаба члана 16. овог закона средства Републичког фонда уплаћена у периоду од 1. јануара 1994. године до 31. децембра 1995. године неће се враћати удруженицима”.

Члан 5.

Иза члана 22. додају се нови чланови 23., 24., 25. и 26. који гласе:

„Члан 23.

Изузетно од одредаба члана 17. овог закона на средства Републичког фонда уплаћена у периоду од 1. јануара 1994. године до 31. децембра 1995. године, пословна банка неће обрачунавати и исплаћивати камату удруженицима.

Члан 24.

Бањалучка банка ДД - Бања Лука код које се воде средства Републичког фонда обавезна је да са стањем 31. децембра 1995. године направи преглед потраживања удружених средстава.

Члан 25.

Губитак исказан по годишњем обрачуна за 1994. и 1995. годину покриће се на терет средстава Републичког фонда.

Члан 26.

Средства Републичког фонда кориштена у складу са Одлуком о условима и начину привременог усмеравања и кориштења средстава Републичког фонда, неће се враћати на рачун Републичког фонда у складу са чланом 7. наведене одлуке.

Средства из претходног става отписују се на терет Републичког фонда”.

Досадашњи чланови 23. и 24. постају чланови 27. и 28.

Члан 6.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02-814/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

597

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О МИНИСТАРСТВИМА

Проглашавам Закон о изменама и допунама Закона о министарствима, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-974/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О МИНИСТАРСТВИМА

Члан 1.

У Закону о министарствима - Нови пречишћен текст („Службени гласник Републике Српске”, број 10/96) у члану 6. у тачки 12. речи: „рада и социјалне заштите” бришу се.

Иза тачке 12. додаје се нова тачка 12а, која гласи:

„12а. Министарство рада и социјалне заштите”.

Члан 2.

Члан 18. мења се и гласи:

„Министарство здравља обавља послове државне управе који се односе на: очување и унапређење здравља грађана и праћење здравственог стања и здравствених потреба становништва; систем здравствене заштите; организацију здравствене заштите у свим условима; стручно усавршавање и специјализацију здравствених радника; здравствену инспекцију; организацију надзора над стручним радом здравствених установа; здравствено осигурање и обезбеђивање здравствене заштите из јавних прихода; производњу и промет лекова, отрова и опојних дрога, медицинске опреме и медицинских помагала; здравствену исправност животног намирница и предмета опште употребе; инспекцијски надзор у санитарној области, као и друге послове одређене законом”.

Члан 3.

Иза члана 18. додаје се нови члан 18а. који гласи:

„Члан 18а.

Министарство рада и социјалне заштите обавља послове државне управе који се односе на: радне односе радника и њихова права из рада у свим облицима рада изузев у државним органима; зараде и остала примања из радног односа; запошљавање; заштиту на раду; привремено запошљавање радника у иностранству; међународне конвенције рада; остваривање права из радног односа радника привремено запослених у иностранству и послове везане за њихов повратак и запошљавање у земљи; пензијско и инвалидско осигурање за све облике рада; систем социјалне заштите; друштвену бригу о породици и деци; делатност друштвених организација и удружења грађана у социјално-хуманитарној области, као и друге послове одређене законом”.

Члан 4.

У члану 26. иза тачке 3. додаје се нова тачка 4. која гласи:

„4. Републичка финансијска полиција”.

Члан 5.

Иза члана 29. додаје се нови члан 29а. који гласи:

„Члан 29а.

Републичка финансијска полиција врши контролу и ревизију утврђивања и наплате јавних прихода, контролу промета роба и услуга и контролу и ревизију финансијских и берзанских трансакција на територији целе Републике.

Финансијска полиција Републике Српске обавља контролу и ревизију: остваривања и исказивања у књиговодству, односно пореској пријави промета роба и услуга, прихода, трошкова пословања, добити, плата запослених и других елемената од утицаја на утврђивање јавних прихода, правилности вођења пословних књига и осталих обавезних евиденција, пријављивања имовине, имовинских права и непокретности подложних опорезивању, тачности исказаних података о праву на пореске олакшице и ослобађања, законитости и правилности утврђивања и благовремености плаћања јавних прихода, утврђивања основице обрачунавања и плаћања пореза на промет, правилности примене закона у погледу начина плаћања роба и услуга и достављања о томе одређених података надлежним органима, плаћање таксе и примене таксене тарифе, крајње употребе средстава формираних по основу пореских олакшица и ослобађања, спровођења мера наложених од стране суда и других надлежних органа, спровођења мера принудне наплате јавних прихода, обрачуна камата за неблаговремено плаћање јавних прихода, стања исказаних обавеза по основу јавних прихода у књиговодству пореског обавезника, стања пореских рачуна код надлежног пореског органа и усмеравања средстава, пореског биланса, девизних средстава примљених по основу обављања делатности и усмеравања тих средстава и пословних трансакција банака, берзанских институција, штедно-кредитних задруга и осигуравајућих организација.

Финансијска полиција врши и контролу пословања органа државне управе и других установа и институција Републике по захтеву највиших државних органа, као и ревизију пословања појединих буџетских корисника за потребе надлежних државних органа”.

Члан 6.

У члану 30. иза тачке 9. додају се нове тачке 9а. и 9б. које гласе:

„9а. Републичка дирекција за цивилну ваздушну пловидбу,

9б. Републичка дирекција за производњу и промет наоружања и војне опреме”.

Члан 7.

У члану 34. став 2. брише се.

Члан 8.

Иза члана 39. додају се нови чланови 39а. и 39б. који гласе:

„Члан 39а.

Републичка дирекција за цивилну ваздушну пловидбу обавља послове везане за безбедност ваздушне пловидбе у ваздушном простору Републике Српске, која се односи на аеродроме, ваздухоплове, издаје ваздухопловна овлашћења за стручно особље које обезбеђује ваздушни саобраћај, јавни авиотранспорт и врши управне и друге стручне послове као и друге послове у области ваздушног саобраћаја.

Републичка дирекција за цивилну ваздушну пловидбу је у саставу Министарства саобраћаја и веза.

Члан 39б.

Републичка дирекција за производњу и промет наоружања и војне опреме обавља послове и задатке и то: учешће у изради и припреми прописа у области производње и промета наоружања и војне опреме, организовање, уговарање, финансирање и праћење производње наоружања и војне опреме; промет и пабавка наоружања муниције и војне опреме; развој, истраживање и модификација средстава наоружања и војне опреме; испитивање и контрола квалитета производа и средстава наоружања, муниције и војне опреме; организовање, уговарање, финансирање и праћење генералног ремонта наоружања, средстава и војне опреме; организовање производње и набавка резервних делова за вршење генералног ремонта средстава наоружања и друге војне опреме; организовање и усмеравање рада предузећа и других правних лица која врше услуге за Војску, врши инспекцијски надзор у питањима из свог делокруга и остварује сарадњу са Главним штабом и командама Војске у питањима из свог делокруга.

Републичка дирекција за производњу и промет наоружања и војне опреме је у саставу Министарства одбране”.

Члан 9.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

Број: 02-815/96

25. јуна 1996. године

598

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О РАДНИМ ОДНОСИМА

Проглашавам Закон о изменама и допунама Закона о радним односима, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-973/96

29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О РАДНИМ ОДНОСИМА

Члан 1.

У Закону о радним односима („Службени гласник Републике Српске”, број 25/93 и 14/94), у члану 8. у ставу 1. тачка 4. мења се и гласи:

„4. са лицем које уложи новчана средства, објекте или опрему у предузеће најмање у вредности двогодишњег бруто износа најниже цене рада утврђене за месец у коме се заснива радни однос”.

Члан 2.

Члан 9. мења се и гласи:

„Право првенства у запошљавању под једнаким општим условима имају:

1. члан породице погинулог припадника оружаних снага Републике Српске, ако у породичном домаћинству нема других запослених чланова,

2. ратни војни инвалид - према групи инвалидитета,

3. демобилисани припадник оружаних снага Републике Српске,

4. лице које се најмање две године налази на евиденцији незапослених, ако му је претходни радни однос престао без његове кривице.

Редослед првенства одређује се према редоследу тачака из става 1. овог члана”.

Члан 3.

После члана 63. додаје се члан 63а. који гласи:

„Члан 63а.

Лицима изабраним, односно именованим или постављеним на одређну државну, политичку или другу јавну функцију чије вршење траје ограничено време, права и обавезе по основу радног односа мирују код послодавца код кога су била у радном односу непосредно пре ступања на одређену функцију.

Мировање права и обавеза из радног односа у смислу става 1. овог члана може трајати најдуже од пет година.

Права и обавезе из радног односа у смислу става 1. овог члана мирују и за време служења војног рока, као и за време учешћа у оружаним снагама Републике Српске за време непосредне ратне опасности и ратног стања”.

Члан 4.

у члану 67. у ставу 1. после тачке 3. додаје се тачка 3а), која гласи:

„3а) ако не примени приоритет код запошљавања из члана 9. овог закона”.

После тачке 11. додаје се тачка 11а), која гласи:

„11а) ако не обезбеди повратак радника у радни однос након истека функције, односно одслужења војног рока или демобилизације (члан 63а. овог закона)”.

Члан 5.

Члан 70. мења се и гласи:

„Изузетно, надлежни орган високо школске и здравствене установе, државни орган, научно-истраживачке организације и другог облика или организације чију основну делатност обавља високо-стручни или научни радник, може, уз сагласност министарства надлежног за послове рада, одлучити да одређени стручни односно научни радник остане у радном односу и након испуњења услова из члана 53. став 1. тачка 16б. овог закона, а најдуже до две године након испуњења тих услова”.

Члан 6.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

599

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ

Проглашавам Закон о изменама и допунама Закона о социјалној заштити, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-972/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ

Члан 1.

У Закону о социјалној заштити („Службени гласник Републике Српске”, број 5/93) у члану 19. у ставу 2. на крају, брише се тачка и додају се речи: „и то у виду једнократних интервентних помоћи усмерених на отклањање стања социјалне потребе”.

Члан 2.

У члану 44. алинеја 1. иза речи „пребивалиште” додају се речи: „или привремени смештај”.

Члан 3.

У члану 60. ставу 2. тачки 9. на крају, брише се запета и додају речи: „у средини у којој су одлучили да живе”.

Члан 4.

Иза члана 63. додаје се нови члан 63а. који гласи:

„Члан 63а

Дом за васпитање деце и омладине

Дом за васпитање деце и омладине обезбеђује збрињавање, васпитање и образовање, професионално оспособљавање и здравствену заштиту деце и омладине са поремећајима у понашању.

У Дому из претходног става спроводе се, у складу са посебним прописима, васпитне мере упућивања у васпитну установу”.

Члан 5.

У члану 73. иза речи „пребивалиште” додају се речи: „или привремени смештај”.

Члан 6.

У члану 74. став 3. иза речи „пребивалиште” брише се тачка и додају речи: „или привремени смештај”.

Члан 7.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02-817/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

600

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЕКСПРОПРИЈАЦИЈИ

Проглашавам Закон о изменама и допунама Закона о експропријацији, који је усвојила Народна скупштина на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-971/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

Број: 02-816/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЕКСПРОПРИЈАЦИЈИ

Члан 1.

У Закону о експропријацији („Службени гласник Републике Српске”, број 8/96) у члану 43., у ставу 1. на крају текста, речи „од 1% нити већи од 3%” замењују се речима: „од 0,5% нити већи од 1,5%”.

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02-818/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

601

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске, доносим

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА 1996. ГОДИНУ

Проглашавам Закон о извршењу Буџета Републике Српске за 1996. годину, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске на седници одржаној 25. јуна 1996. године.

Број: 01-988/96
29. јуна 1996. године

Председник
Републике,
Др Радован Караџић, с.р.

ЗАКОН О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА 1996. ГОДИНУ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом прописује се начин извршења буџета Републике Српске за 1996. годину (у даљем тексту: буџет).

Члан 2.

У поступку извршења буџета министарства, други републички органи управе, републичке управне организације, јавне службе (у даљем тексту: корисници буџетских средстава) имају овлашћења и дужности утврђене овим законом и другим прописима.

Члан 3.

Корисници буџетских средстава дужни су средства утврђена у буџету користити руководећи се начелима рационалности и штедње.

Члан 4.

Корисници буџетских средстава могу стварати обавезе и користити средства за поједине намене само до износа који је утврђен буџетом.

Прописима и другим актима не могу се стварати обавезе на терет буџета ако за те обавезе нису обезбеђена средства у буџету.

II - ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 5.

Влади Републике Српске (у даљем тексту: Влада) посебним прописом утврђује се износ и ближе намене утрошка средстава изнад износа утврђених буџетом, ако су за те намене средства недовољно планирана.

За намене из претходног става користеће се средства која са недовољно користе, односно средства која су планирана у већем облику од потребног.

Члан 6.

Ако услед неравномерног прилива прихода није могуће равномерно извршавати буџет, буџет се извршава пропор-

ционално приливу средстава у складу са редоследом који утврди Влада.

Министар финансија може, уколико тренутно ситуација налаже извршавати буџет пре доношења прописа из претходног става о чему обавештава Владу.

Члан 7.

Средства буџета утврђена републичким органима чине:

- средства за плате;
- средства за материјалне трошкове;
- средства за посебне намене.

Средства из става 1. овог члана стављају се на располагање корисницима преносом на њихов жиро-рачун.

Члан 8.

Генерални секретар председника Републике може, у оквиру раздела 1. привремено изменити распоред средстава предвиђених за поједине намене, осим средстава за плате.

Генерални секретар Народне скупштине Републике Српске може, у оквиру раздела 2. привремено изменити распоред средстава предвиђених за поједине намене, осим средстава за плате.

Секретар Владе може у оквиру раздела 3. привремено изменити распоред средстава предвиђених за поједине намене, осим средстава за плате.

Члан 9.

Средства утврђена у разделу 8. позиција 43 и 44 преносе се на жиро рачун Министарства одбране на основу предрачуна.

Члан 10.

Средства утврђена у разделу 10. позиција 53 и 55 преносе се на жиро рачун Министарства иностраних послова на основу предрачуна.

Члан 11.

Средства утврђена у разделу 11. позиција 60 и 67 користе се на основу посебног прописа који доноси Влада.

Средства утврђена у разделу 11. позиција 67а преносе се корисницима буџетских средстава за новопримљене раднике, односно новоформираним корисницима на начин и по критеријима по којим су у буџету утврђена средства постојећим корисницима.

Члан 12.

Средства утврђена у разделу 12. позиција 68 до 97 преносе се на жиро рачун Министарства правосуђа и управе на основу предрачуна.

Члан 13.

Средства утврђена у разделу 13. позиција 101 преносе се на жиро рачун Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу посебних прописа и предрачуна.

Члан 14.

Средства утврђена у разделу 15. позиција 108 преносе се на жиро рачун Министарства саобраћаја и веза.

Члан 15.

Средства утврђена у разделу 16. позиција 114 преносе се на жиро рачун Министарства индустрије и енергетике на основу посебних прописа које доноси Влада.

Члан 16.

Средства утврђена у разделу 19. позиција 123 до 139 преносе се на жиро рачун Министарства образовања, науке и културе на основу предрачуна.

Члан 17.

Средства утврђена у разделу 20. позиција 142, 143, 144, 149 и 150, преносе се на жиро рачун Министарства здравља, рада и социјалне заштите на основу посебних прописа.

Члан 18.

Средства утврђена у разделу 23. позиција 162 и 164 преносе се на жиро рачун Министарства за избеглице и

расељена лица на основу посебних прописа које доноси Влада.

Члан 19.

Средства утврђена у разделу 32. позиција 196 преносе се на жиро рачун Републичке дирекције за обнову и изградњу стамбеног простора на основу посебног прописа и предрачуна средстава.

Члан 20.

Средства утврђена у разделу 40. позиција 222 преносе се на жиро рачун Српске радио телевизије на основу посебних прописа које доноси Влада.

Члан 21.

Средства распоређена корисницима која остану неутрошена по завршном рачуну за 1996. годину, враћају се у буџет.

Члан 22.

Корисници буџетских средстава који својом делатношћу остварују приходе дужни су у року од 8 дана та средства пренети у буџет, уколико посебним законом није другачије одређено.

Члан 23.

Влада одлучује о распореду и кориштењу средстава сталне и текуће буџетске резерве.

Средства из претходног става воде се на посебним рачунима буџета.

Министарство финансија може у хитним случајевима располагати средствима из става 1. овог члана за намене за које се средства образују, до једнократног износа од 50.000,00 динара, о чему обавештава Владу.

Члан 24.

Функционер који руководи органом државне управе, односно посебном организацијом односно службом (јавне службе) дужан је да о свакој промени броја запослених писмено обавести Министарство финансија, односно надлежно министарство преко кога се врши финансирање плата запослених у року од 8 дана од дана настанка промене.

Члан 25.

Приходи који су погрешно уплаћени, или уплаћени у већем износу од прописаних враћају се на терет погрешно или више уплаћених прихода, ако посебним прописом није другачије одређено.

Повраћај прихода из става 1. овог члана врши се на основу решења које доноси министар финансија.

Члан 26.

Ако средства буџета распоређена корисницима буџетских средстава буду погрешно исплаћена, или исплаћена у већем износу од прописаног, вишак погрешно исплаћених или више исплаћених средстава вратиће се у буџет.

Решење о враћању средстава из претходног става доноси министар финансија.

Члан 27.

Контролу наменског кориштења и утрошка буџетских средстава, као и поступања корисника буџетских средстава у складу са овим законом врши буџетска инспекција Министарства финансија.

Ако се у поступку контроле утврди да корисник буџетских средстава не поступа у складу са овим законом и другим прописима, буџетски инспектор донеће решење о отклањању неправилности.

Решење буџетског инспектора којим се налаже кориснику средстава да врати у буџет ненаменски или незаконито

утрошена средства буџета, извршава орган надлежан за послове платног промета.

Решење из става 2. и 3. овог члана је коначно у управном поступку.

Члан 28.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“, а примењиваће се од 1. јануара 1996. године.

Број: 02-800/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

602

На основу члана 70. тачка 3. Устава Републике Српске, Народна скупштина Републике Српске, д о н о с и

ОДЛУКУ О УСВАЈАЊУ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА 1996. ГОДИНУ

Члан 1.

Овом одлуком усваја се Буџет Републике Српске за 1996. годину у износу од 1.188.179.126 динара.

Члан 2.

Средства из претходног члана чине:

- Изворни приходи	782.733.723 динара
- кредитна средства	405.445.403 динара

Члан 3.

Средства Буџета из члана 1. ове одлуке распоређују се:

- за утврђене намене	1.160.179.126 динара
- за сталну буџетску резерву	8.000.000 динара
- за текућу буџетску резерву	20.000.000 динара

Члан 4.

Приходи по изворима и врстама и распоред прихода на основу и ближе намене закључујући и кредитна средства, утврђују се у Билансу Буџета Републике Српске за 1996. годину.

Члан 5.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 02-799/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

БУЏЕТ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА 1996. ГОДИНУ

Члан 1.

Буџет Републике Српске за 1996. годину износи 1.188.179.126 динара.

Средства из претходног става обезбеђују се из:

- изворних прихода	782.733.723 динара
- кредитних средстава	405.445.403 динара

Члан 2.

Приходи по изворима и врстама и распоред прихода на основне и ближе намене утврђују се у Билансу буџета Републике Српске за 1996. годину, и то:

БИЛАНС БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ПО ВРСТАМА ПРИХОДА И РАСПОРЕД ПРИХОДА

Број рачуна контног плана	ОПИС	Износ динара
1	2	3
	А. ПРИХОДИ	
	1) Изворни приходи	
7500	1. Порез на промет производа и услуга	159.976.190

1	2	3
75061	2. Посебан порез за финансирање ВРС	80.524.899
7503	3. Порез на плату	189.891.393
75071	4. Порез на доходак	22.950.396
7507	5. Порез на добит	1.196.874
75074	6. Ратни порез из укупног прихода	3.000.000
75041	7. Ратни порез на финансијске трансакције	2.000.000
751	8. Акциза	44.895.984
75072	9. Средства за посебне намене	10.000.000
7508	10. Средства солидарности	36.000.000
7502	11. Царине	193.043.156
7519	12. Посебна такса на облу и резану грађу	25.000.000
7501	13. Таксе	4.166.526
75011	14. Посебне таксе	3.256.407
7590	15. Новчане казне	3.741.927
7591	16. Остали приходи	3.089.898
УКУПНО ИЗВОРНИ ПРИХОДИ		782.733.723
2) ДРУГИ ИЗВОРИ СРЕДСТАВА		
1. Кредити		405.445.403
УКУПНИ ДРУГИ ИЗВОРИ СРЕДСТАВА		405.445.403
УКУПНО РАСПОЛОЖИВА СРЕДСТВА (1) + (2)		1.188.179.126
Б. РАСПОРЕД ПРИХОДА		
1. Средства за рад органа управе		
4801	1) Средства за плате	106.007.109
4802	2) Средства за материјалне трошкове	60.430.757
4803	3) Средства за посебне намене	168.749.140
4804	2. Средства за рад посланика и функционера	439.300
4806	3. Средства за одбрану	349.720.515
48017	4. Средства за интервенције у привреди	45.850.000
5. Допунска средства		
48091	1) Допунска средства општинама	3.000.000
48091	2) Допунска средства јавним фондовима	10.500.000
48093	3) Допунска средства друштвеним организацијама	1.680.000
6. Средства за образовање		
48011	1) Средства за основно образовање	82.660.466
48012	2) Средства за средње образовање	24.854.122
480121	3) Средства за високо образовање	12.980.378
48013	7. Средства за културу	2.450.966
480122	8. Средства за науку	300.000
48014	9. Средства за врхунски спорт	230.500
48015	10. Средства за социјалне установе	1.500.000
48018	11. Средства за провођење социјалног програма	36.000.000
48094	12. Обнављање робних резерви	45.000.000
48016	13. Средства за борачко инвалидску заштиту	130.000.000
48031	14. Средства за санацију елементарних непогода	49.000.000
4890	15. Средства за покриће губитка из 1994-1995. године	15.925.873
4820	16. Средства за отплату доспелих кредита	7.900.000
17. Остали расходи		
4811	18. Текућа буџетска резерва	20.000.000
4800	19. Стална буџетска резерва	8.000.000
4897	20. Средства за рад новоизабраних функционера и радника Репу. органа	5.000.000
УКУПНО РАСПОРЕЂЕНА СРЕДСТВА		1.188.179.126
Б. РАСХОДИ		

Број		ОСНОВНА И БЛИЖА НАМЕНА	Износ динара
Основ. рачуна	Пози- ција		
1	2	3	4
РАЗДИО 1: ПРЕДСЕДНИШТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ			
4801	1.	Плате	223.253
4802	2.	Материјални трошкови	650.000
4803-1	3.	Трошкови пријема високих представника страних држава и трошкови путовања чланова Председништва у иностранство	100.000
4803-2	4.	Трошкови за израду ордења и одликовања	300.000
4803-3	5.	Средства за набавку опреме и резервних делова за одржавање опреме	300.000
СВЕГА РАЗДИО 1:			1.573.253

1	2	3	4
РАЗДИО 2: НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ			
4801	6.	Плате	162.642.
4802	7.	Материјални трошкови	600.000
4804	8.	Плате изабраних лица, народних посланика на сталном раду у Народној скупштини	389.300
4805	9.	Путни трошкови и дневнице функционера и народних посланика	50.000
4803-1	10.	Трошкови припреме и одржавања седнице Народне скупштине и њених тела	250.000
4803-2	11.	Средства за покриће трошкова избора	1.500.000
4803-3	12.	Средства за провођење поступка приватизације	1.485.000
СВЕГА РАЗДИО 2:			4.436.942
РАЗДИО 3: ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ			
4801	13.	Плате	636.105
4802	14.	Материјални трошкови	240.000
4803-1	15.	Трошкови службених путовања у иностранство	300.000
4803-2	16.	Трошкови припремања и одржавања седница Владе и њених тела	100.000
4803-3	17.	Трошкови комисија које образује Влада	100.000
4803-4	18.	Трошкови репрезентације	150.000
4803-5	19.	Трошкови поштанско телеграфски и телефонски	400.000
4803-6	20.	Трошкови међународне сарадње	100.000
48031	21.	Средства за провођење Мировног споразума	200.000
4803-7	22.	Трошкови протокола	50.000
4803-8	23.	Трошкови смештаја и исхране републичких функционера и радника републичких органа управе	3.500.000
4803-9	24.	Средства за набавку опреме и резервних делова за одржавање опреме	200.000
4803-10	25.	Трошкови аутосервиса	200.000
4803-11	26.	Ваздухопловни сервис	100.000
СВЕГА РАЗДИО 3:			6.376.105
РАЗДИО 4: УСТАВНИ СУД			
4801	27.	Плате	109.808
4802	28.	Материјални трошкови	43.391
4803	29.	Средства за посебне намене	30.000
СВЕГА РАЗДИО 4:			182.199
РАЗДИО 5: ВРХОВНИ СУД			
4801	30.	Плате	89.565
4802	31.	Материјални трошкови	35.151
4803	32.	Средства за посебне намене	30.000
СВЕГА РАЗДИО 5:			154.716
РАЗДИО 6: РЕПУБЛИЧКИ ЈАВНИ ТУЖИЛАЦ			
4801	33.	Плате	52.913
4802	34.	Материјални трошкови	28.877
4803	35.	Средства за посебне намене	30.000
СВЕГА РАЗДИО 6:			111.790
РАЗДИО 7: РЕПУБЛИЧКО ЈАВНО ПРАВОБРАНИЛАШТВО			
4801	36.	Плате	169.271
4802	37.	Материјални трошкови	97.703
4803	38.	Средства за посебне намене	30.000
СВЕГА РАЗДИО 7:			296.974
РАЗДИО 8: МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ			
1. СРЕДСТВА ЗА РАД МИНИСТАРСТВА			
4801	39.	Плате	3.058.196
4802	40.	Материјални трошкови	1.476.799
4803-1	41.	Средства за посебне намене	300.000
4803-2	42.	Средства за провођење поступка регрутације	2.000.000
СВЕГА СРЕДСТАВА ЗА РАД МИНИСТАРСТВА			6.835.095
2. СРЕДСТВА ЗА ТЕКУЋЕ ФИНАНСИРАЊЕ ВОЈСКЕ РС			
48061	43.	Плате	48.000.000
4806	44.	Средства за текуће материјалне расходе ВРС	301.720.515
СВЕГА ТЕКУЋЕ ФИНАНСИРАЊЕ ВРС			349.720.515
СВЕГА РАЗДИО 8:			356.555.610

1	2	3	4
РАЗДИО 9: МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА			
4801	45.	Плате	73.971.822
4802	46.	Материјални трошкови	38.090.000
4803-1	47.	Набавка опреме и друге непривредне инвестиције	5.000.000
4803-2	48.	Виша школа унутрашњих послова	1.500.000
4803-3	49.	Средња школа унутрашњих послова	4.000.000
4803-4	50.	Средства за посебне намене	28.854.000
СВЕГА РАЗДИО 9:			151.415.822
РАЗДИО 10: МИНИСТАРСТВО ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА			
4801	51.	Плате	59.098
4802	52.	Материјални трошкови	27.091
4803-1	53.	Средства за рад дипломатско конзуларних представништва у иностранству	1.447.875
4803-2	54.	Трошкови разграничења са суседним земљама	150.000
4803-3	55.	Средства за набавку опреме и резервних делова у иностранству	50.000
4803-4	56.	Међународна сарадња и трошкови делегације	50.000
СВЕГА РАЗДИО 10:			1.784.064
РАЗДИО 11: МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА			
4801	57.	Плате	231.300
4802	58.	Материјални трошкови	115.650
4803	59.	Средства за посебне намене	379.200
48031	60.	Средства за санацију од елементарних непогода	4.693.000
4470	61.	Накнада за банкарске услуге и трошкове платног промета	800.000
4820	62.	Отплата кредита	7.900.000
4890-1	63.	Покриће губитка из претходног периода	75.385.468
4890-2	64.	Курсне разлике	100.000
4800	65.	Стална буџетска резерва	8.000.000
4811	66.	Текућа буџетска резерва	20.000.000
48021	67.	Допунска средства општинама	3.000.000
4897	67a	Средства за рад нових радника	5.000.000
СВЕГА РАЗДИО 11:			123.624.618
РАЗДИО 12: МИНИСТАРСТВО ПРАВОСУЂА И УПРАВЕ			
1. СРЕДСТВА ЗА РАД МИНИСТАРСТВА			
4801	68.	Плате	192.221
4802	69.	Материјални трошкови	90.926
4803-1	70.	Накнада штете неоправдано осуђеним лицима	100.000
4803-2	71.	Трошкови семинара и других облика усавршавања правосудних кадрова	50.000
4803-3	72.	Набавка стручне литературе, финансирања часописа из области правних и друштвених наука	15.000
4803-4	73.	Финансирање политичких организација	1.200.000
СВЕГА МИНИСТАРСТВО:			1.648.147
2. СРЕДСТВА ЗА РАД ПРАВОСУДНИХ ОРГАНА			
1) РЕПУБЛИЧКО ВЕЋЕ ЗА ПРЕКРШАЈЕ			
4801	74.	Плате	- -
4802	75.	Материјални трошкови	- -
4803	76.	Посебне намене	- -
2) ВИШИ СУДОВИ			
4801	77.	Плате	737.229
4802	78.	Материјални трошкови	1.170.957
4803	79.	Посебне намене	230.000
3) ОСНОВНИ СУДОВИ			
4801	80.	Плате	4.401.032
4802	81.	Материјални трошкови	3.978.066
4803	82.	Посебне намене	650.000
4) ВИША ЈАВНА ТУЖИЛАШТВА			
4801	83.	Плате	169.423
4802	84.	Материјални трошкови	106.570
4803	85.	Посебне намене	30.000
5) ОСНОВНА ЈАВНА ТУЖИЛАШТВА			
4801	86.	Плате	910.302
4802	87.	Материјални трошкови	646.587
483	88.	Посебне намене	250.000
6) СУДОВИ ЗА ПРЕКРШАЈЕ			
4801	89.	Плате	986.462
4802	90.	Материјални трошкови	611.232

Понедељак, 8. јула 1996.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Број 15 - Страна 665

1	2	3	4
4803	91.	Посебне намене	250.000
		7) УСТАНОВЕ ЗА ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА	
4801	92.	Плате	205.865
4802	93.	Материјални трошкови	761.935
4803	94.	Посебне намене	1.153.933
		8) КАЗНЕНО ПОПРАВНИ ДОМОВИ	
4801	95.	Плате	1.848.792
4802	96.	Материјални трошкови	1.686.831
4803	97.	Посебне намене	1.153.933
		СВЕГА СРЕДСТАВА ЗА РАД ПРАВОСУДНИХ ОРГАНА	21.921.149
		СВЕГА РАЗДИО 12:	23.569.296
		РАЗДИО 13: МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ	
4801	98.	Плате	548.495
4802	99.	Материјални трошкови	272.185
4803-1	100.	Трошкови прегледа узорака у пољопривреди и шумарству	150.000
4803-2	101.	Мере и акције у пољопривреди	5.000.000
		СВЕГА РАЗДИО 13:	5.970.680
		РАЗДИО 14: МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ И СНАБДЕВАЊА	
4801	102.	Плате	1.058.808
4802	103.	Материјални трошкови	521.949
4803-1	104.	Трошкови анализе узорака	50.000
4803-2	105.	Средства за посебне намене	200.000
		СВЕГА РАЗДИО 14:	1.830.757
		РАЗДИО 15: МИНИСТАРСТВО САОБРАЋАЈА И ВЕЗА	
4801	106.	Плате	282.444
4802	107.	Материјални трошкови	147.790
4807	108.	Средства за финансирање железничке инфраструктуре	4.000.000
4803	109.	Средства за посебне намене	100.000
		СВЕГА РАЗДИО 15:	4.530.234
		РАЗДИО 16: МИНИСТАРСТВО ИНДУСТРИЈЕ И ЕНЕРГЕТИКЕ	
4801	110.	Плате	137.374
4802	111.	Материјални трошкови	91.240
4803-1	112.	Средства за геолошка истраживања	50.000
4803-2	113.	Средства за посебне намене	1.350.000
48019	114.	Средства за ЈП „Електропривреда“	26.000.000
		СВЕГА РАЗДИО 16:	27.628.614
		РАЗДИО 17: МИНИСТАРСТВО ЗА УРБАНИЗАМ, СТАМБЕНО КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ И ГРАЂЕВИНАРСТВО	
4801	115.	Плате	186.487
4802	116.	Материјални трошкови	107.599
4803-1	117.	Средства за израду Просторног плана	760.000
4803-1	118.	Средства за посебне намене	144.000
		СВЕГА РАЗДИО 17:	1.198.086
		РАЗДИО 18: МИНИСТАРСТВО ИНФОРМИСАЊА	
4801	119.	Плате	97.933
4802	120.	Материјални трошкови	48.223
4803-1	121.	Средства за унапређење рада јавних гласила	300.000
4803-2	122.	Средства за посебне намене	16.500
		СВЕГА РАЗДИО 18:	462.656
		РАЗДИО 19: МИНИСТАРСТВО ОБРАЗОВАЊА, НАУКЕ И КУЛТУРЕ	
4801	123.	Плате	243.080
4802	124.	Материјални трошкови	166.719
4803	125.	Средства за посебне намене	400.000
		УКУПНО ЗА РАД ОРГАНА УПРАВЕ	809.799
		СРЕДСТВА ЗА ДЕЛАТНОСТИ КОЈЕ ФИНАНСИРА РЕПУБЛИКА	
		1. Основно образовање	
48011-1	126.	Плате	54.859.810
48011-2	127.	Материјални трошкови	24.800.656

1	2	3	4
48011-2	128	Инвестиционо одржавање	3.000.000
48012	129.	2. Средње образовање	24.854.122
		3. Високо образовање	
480121-1	130.	Плате	5.381.940
480121-2	131.	Материјални трошкови	2.098.438
480121-3	132.	Инвестиционо одржавање	4.000.000
480121-4	133.	Суфинансирање студентског стандарда	1.500.000
48013	134.	4. Средства за рад институција културе републичког нивоа	2.450.966
48014	135.	5. Средства за финансирање врхунског спорта	100.000
4803	136.	6. Средства за рад Националног олимпијског комитета РС	130.500
480122	137.	7. Средства за финансирање науке	300.000
		8. Републички педагошки завод	
4801	138.	Плате	375.050
4802	139.	Материјални трошкови	150.000
СВЕГА РАЗДИО 19:			124.811.281
РАЗДИО 20: МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА, РАДА И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ			
4801	140.	Плате	295.803
4802	141.	Материјални трошкови	284.236
4803-1	142.	Средства за унапређење рада здравствених установа	2.100.000
48015	143.	Средства за рад социјалних установа	1.500.000
48018	144.	Средства за провођење социјалних програма	36.000.000
4803-2	145.	Обавезе по основу пензијског осигурања	17.200.000
48092	146.	Допунска средства јавних фондова	10.500.000
4803-3	147.	Средства за посебне намене	200.000
48093	148.	Црвени крст РС	480.000
4803-4	149.	Средства за заштиту породиља	8.000.000
4803-5	150.	Средства за заштиту незапослених бораца	22.000.000
СВЕГА РАЗДИО 20:			98.560.039
РАЗДИО 21: МИНИСТАРСТВО ЗА ПИТАЊА БОРАЦА И ЖРТАВА РАТА			
4801	151.	Плате	118.551
4802	152.	Материјални трошкови	58.058
48016	153.	Средства за финансирање права породица палих бораца, ратних војних инвалида и жртава фашистичког терора	130.000.000
4803-1	154.	Средства за изградњу надгробних споменика	16.500.000
4803-2	155.	Средства за посебне намене	149.699
СВЕГА РАЗДИО 21:			146.826.308
РАЗДИО 22: МИНИСТАРСТВО ВЕРА			
4801	156.	Плате	50.943
4802	157.	Материјални трошкови	24.378
4803-1	158.	Суфинансирање доприноса верских службеника	50.000
4803-2	159.	Средства за посебне намене	30.000
СВЕГА РАЗДИО 22:			155.321
РАЗДИО 23: МИНИСТАРСТВО ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ И РАСЕЉЕНА ЛИЦА			
4801	160.	Плате	840.966
4802	161.	Материјални трошкови	1.230.000
4803-1	162.	Средства за провођење посебних програма	13.000.000
4803-2	163.	Средства за остале потребе	600.000
4803-3	164.	Средства за плаћање ел. енергије за избеглице и расељена лица	10.000.000
СВЕГА РАЗДИО 23:			25.670.966
РАЗДИО 24: РЕПУБЛИЧКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗАКОНОДАВСТВО			
4801	165.	Плате	24.490
4802	166.	Материјални трошкови	9.669
4803-1	167.	Средства за набавку стручне литературе	10.000
4803-2	168.	Средства за посебне намене	10.000
СВЕГА РАЗДИО 24:			54.159
РАЗДИО 25: РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЈАВНИХ ПРИХОДА			
4801	169.	Плате	4.000.992
4802	170.	Материјални трошкови	1.574.901
4803-1	171.	Средства за опремање органа	500.000
4803-2	172.	Средства за провођење поступка разреза јавних прихода	1.000.000
СВЕГА РАЗДИО 25:			7.075.893

1	2	3	4
		РАЗДИО 26: РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЦАРИНА	
4801	173.	Плате	1.551.859
4802	174.	Материјални трошкови	948.732
4803-1	175.	Средства за опремање органа	1.000.000
4803-2	176.	Средства за посебне намене	1.000.000
		СВЕГА РАЗДИО 26:	4.500.591
		РАЗДИО 27: РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ	
4801	177.	Плате	128.700
4802	178.	Материјални трошкови	74.785
4803-1	179.	Средства за опремање подручних јединица	150.000
4803-2	180.	Средства за провођење посебних програма	50.000
		СВЕГА РАЗДИО 27:	403.485
		РАЗДИО 28: РЕПУБЛИЧКА ДИРЕКЦИЈА ЗА РОБНЕ РЕЗЕРВЕ	
4801	181.	Плате	-
4802	182.	Материјални трошкови	-
48094	193.	Средства за обнављање Републичких робних резерви	45.000.000
		СВЕГА РАЗДИО 28:	45.000.000
		РАЗДИО 29: РЕПУБЛИЧКА ДИРЕКЦИЈА ЗА ПУТЕВЕ	
4801	184.	Плате	165.170
4802	185.	Материјални трошкови	65.045
4803-1	186.	Средства за финансирање путне привреде	3.000.000
4803-2	187.	Средства за суфинансирање изградње путних праваца	12.000.000
		СВЕГА РАЗДИО 29:	15.230.215
		РАЗДИО 30: РЕПУБЛИЧКА ДИРЕКЦИЈА ЗА ВОДЕ	
4801	188.	Плате	72.515
4802	189.	Материјални трошкови	26.564
4803	190.	Средства за суфинансирање водопривредних објеката	800.000
		СВЕГА РАЗДИО 30:	899.079
		РАЗДИО 31: РЕПУБЛИЧКА ДИРЕКЦИЈА ЗА СУКЦЕСИЈУ БИВШЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ	
4801	191.	Плате	42.518
4802	192.	Материјални трошкови	17.049
4803	193.	Средства за посебне намене	50.000
		СВЕГА РАЗДИО 31:	109.567
		РАЗДИО 32: РЕПУБЛИЧКА ДИРЕКЦИЈА ЗА ОБНОВУ И ИЗГРАДЊУ СТАМБЕНОГ ПРОСТОРА РС	
4801	194.	Плате	150.000
4802	195.	Материјални трошкови	60.000
4803-1	196.	Средства за провођење посебних програма	30.000.000
4803-2	197.	Средства за остале потребе	200.000
		СВЕГА РАЗДИО 32:	30.410.000
		РАЗДИО 33: РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ	
4801	198.	Плате	214.578
4802	199.	Материјални трошкови	88.624
4803-1	200.	Средства за опремање органа	75.000
4803-2	201.	Средства за провођење посебних програма	250.000
		СВЕГА РАЗДИО 33:	628.202
		РАЗДИО 34: РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА ПЛАНИРАЊЕ	
4801	202.	Плате	39.282
4802	203.	Материјални трошкови	18.760
4803-1	204.	Средства за провођење посебних програма	50.000
4803-2	205.	Средства за остале потребе	20.000
		СВЕГА РАЗДИО 34:	128.042
		РАЗДИО 35: РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ЗДРАВЉА	
4801	206.	Плате	719.050
4802	207.	Материјални трошкови	282.946
4803	208.	Средства за посебне намене	-
		СВЕГА РАЗДИО 35:	1.001.996
		РАЗДИО 36: РЕПУБЛИЧКИ КОМЕСАРИЈАТ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ	
4801	209.	Плате	607.272
4802	210.	Материјални трошкови	439.229
4803	211.	Средства за провођење посебних програма	600.000
		СВЕГА РАЗДИО 36:	1.646.501

1	2	3	4
		РАЗДИО 37: ДРЖАВНИ ДОКУМЕНТАЦИОНИ ЦЕНТАР	
4801	212.	Плате	7.351
4802	213.	Материјални трошкови	3.089
4803	214.	Средства за посебне намене	20.000
		СВЕГА РАЗДИО 37:	30.440
		РАЗДИО 38: МЕЂУНАРОДНИ ПРЕС ЦЕНТАР	
4801	215.	Плате	26.699
4802	216.	Материјални трошкови	11.030
		СВЕГА РАЗДИО 38:	37.729
		РАЗДИО 39: РЕПУБЛИЧКИ ПРОТОКОЛИ	
4801	217.	Плате	26.558
4802	218.	Материјални трошкови	10.624
4803	219.	Трошкови протоколарних посета	50.000
		СВЕГА РАЗДИО 39:	87.182
		РАЗДИО 40: СРПСКА РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА	
4801	220.	Плате	2.500.000
4802	221.	Материјални трошкови	2.000.000
4803	222.	Средства за изградњу и опремање јединственог система РТВ	12.500.000
4803	223.	Средства за посебне намене	3.500.000
		СВЕГА РАЗДИО 40:	20.500.000
		РАЗДИО 41: СРПСКА НОВИНСКА АГЕНЦИЈА	
4801	224.	Плате	917.750
4802	225.	Материјални трошкови	495.000
4803-1	226.	Средства за опремање	885.000
4803-2	227.	Средства за сервисирање иностраних агенција	400.000
		СВЕГА РАЗДИО 41:	2.697.750
		РАЗДИО 42: ИНИП „ГЛАС“	
4801	228.	Плате	1.111.359
4802	229.	Материјални трошкови	423.874
4803	230.	Суфинансирање листа „Глас српски“	1.000.000
		СВЕГА РАЗДИО 42:	2.535.233
		РАЗДИО 43: ИЗДАВАЧКА КУЋА „ЈАВНОСТ“	
4801	231.	Плате	121.020
4802	232.	Материјални трошкови	48.400
4803	233.	Суфинансирање листа „Јавност“	600.000
		СВЕГА РАЗДИО 43:	769.420
		РАЗДИО 44: НИШП „ОСЛОБОЂЕЊЕ“	
4801	234.	Плате	840.000
4802	235.	Материјални трошкови	366.000
48031	236.	Суфинансирање листа „Ослобођење“	600.000
		СВЕГА РАЗДИО 44:	1.806.000
		РАЗДИО 45: АРХИВ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	
4801	237.	Плате	165.827
4802	238.	Материјални трошкови	98.310
4803	239.	Средства за посебне намене	50.000
		СВЕГА РАЗДИО 45:	314.137
		РАЗДИО 46: МУЗЕЈ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	
4801	240.	Плате	108.136
4802	241.	Материјални трошкови	43.837
4803	242.	Средства за посебне намене	50.000
		СВЕГА РАЗДИО 46:	201.973
		РАЗДИО 47: ВАЗДУХОПЛОВНИ СЕРВИС	
4801	243.	Плате	15.630
4802	244.	Материјални трошкови	8.200
4803	245.	Средства за посебне намене	1.000.000
		СВЕГА РАЗДИО 47:	1.023.830

Члан 3.

Буџет Републике Српске ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”, а примењиваће се од 1. јануара 1996. године.

Број: 02-799/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

603

На основу тачке 1. Амандмана XXXV на Устав Републике Српске, Народна скупштина Републике Српске, на седници одржаној 19. јуна 1996. године, донела је

ОДЛУКУ О УКИДАЊУ РАТНОГ СТАЊА И СТАЊА НЕПОСРЕДНЕ РАТНЕ ОПАСНОСТИ

I

Укида се ратно стање и стање непосредне ратне опасности на територији Републике Српске.

II

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02-732/96
19. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

604

Након сравњења са изворним текстом утврђено је да су се у Одлуци о проглашењу Амандмана LI и у Амандману LI на Устав Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 13/96), поткрале грешке у ознаци броја Амандмана и у броју народних посланика, па се, на основу члана 123. став 3. Пословника Народне скупштине, даје

ИСПРАВКА ОДЛУКЕ О ПРОГЛАШЕЊУ АМАНДМАНА LI И АМАНДМАНА LI НА УСТАВ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1. У Одлуци о проглашењу Амандмана LI у наслову и у првом реду Одлуке, иза речи „Амандман” уместо броја „LIV” треба да пише број „LI”.

2. Исправљени текст Амандмана гласи:

„АМАНДМАН LI НА УСТАВ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1. Народна скупштина има 83 народна посланика.

2. Овим амандманом замењује се тачка 1. Амандмана XXXVI.

Овај амандман чини саставни део Устава, а ступа на снагу даном проглашења”.

3. У садржају „Службеног гласника Републике Српске”, број 13/96, страница 574., под редним бројем 470, иза речи „Амандман” број „LIV” замењује се бројем „LI”.

Број: 02-897/96
12. јула 1996. године

Генерални секретар,
Стака Гојковић, с.р.

605

На основу члана 84. и члана 120. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 10/96), Народна скупштина Републике Српске, на седници одржаној 25. јуна 1996. године, донела је

ОДЛУКУ О ИМЕНОВАЊУ ПРЕДСЕДНИКА И ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА ИЗБЕГЛИЦА И РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА

I

За председника и чланове Комисије за заштиту права избеглица и расељених лица, именују се:

1. Субашић Петар, председник,
2. Недић Миладин, члан,
3. Ђорда Саво, члан,
4. Маричић Бошко, члан,
5. Милановић Митар, члан,
6. Милинковић Добрисав, члан,
7. Супremo Радован, члан.

II

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02-819/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

606

На основу члана 84. и члана 120. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 10/96), Народна скупштина Републике Српске, на седници одржаној 25. јуна 1996. године, донела је

ОДЛУКУ О ИМЕНОВАЊУ ПРЕДСЕДНИКА И ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ ЗА АДМИНИСТРАТИВНА ПИТАЊА

I

За председника и чланове Комисије за административна питања, именују се:

1. Ранко Нинковић, председник,
2. Ратковић Марина, члан,
3. Босиљчић Љубо, члан,
4. Кусмук Милена, члан,
5. Станишић Рајка, члан,
6. Елез Секул, члан,
7. Рајић Спаса, члан.

II

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02-820/96
25. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

607

На основу члана 70. став 1. тачка 11. Устава Републике Српске, а на основу предлога Одбора за обележавање значајних догађаја и личности из историје српског народа Народна скупштина Републике Српске, донела је

КАЛЕНДАР ГОДИШЊИЦА ЗНАЧАЈНИХ ЛИЧНОСТИ И ДОГАЂАЈА ИЗ ИСТОРИЈЕ СРПСКОГ НАРОДА У 1996. ГОДИНИ

1) 650 - годишњица Патријаршије српске (1346-1996.г.)

Носиоци активности: Српска православна црква, Универзитет у Бања Луци, Историјски институт у Бања Луци, Филозофски факултет у Бања Луци, Универзитет у Сарајеву, Православна духовна академија Светог Василија Острошког у Србињу, Српско просветно и културно друштво „Просвјета”, Српска радио-телевизија, листови и часописи у Републици Српској, Академија наука и уметности Републике Српске, часови у свим школама и на свим факултетима у Републици Српској, као и у свим војним јединицама.

Филозофски факултет и Историјски институт у Бања Луци организоваће народни скуп посвећен овоме јубилеју.

2) Двадесет година Универзитета у Бања Луци 1976-1996.

Носиоци активности: Универзитет у Бања Луци, сви факултети у саставу Универзитета у Бања Луци

Поред предвиђених научних скупова чији је организатор Универзитет у Бања Луци поводом овог јубилеја одржаће се свечана академија којој ће присуствовати највиши руководиоци Републике Српске. Свечаној академији присуствоваће сви ректори из СР Југославије са сарадницима. Том приликом први пут ће се окупити и сви декани Универзитета у Сарајеву Републике Српске и Универзитета у Бања Луци.

3) Педесет и пет година од почетка антифашистичке борбе српског народа (1941-1996.г.)

Носиоци активности: Народна скупштина Републике Српске, Српска православна црква, Војска Републике Српске, Универзитет у Сарајеву Републике Српске, Универзитет у Бања Луци, Српска радио-телевизија, листови и часописи у Републици Српској, школски часови у свим школама, на свим факултетима у свим војним јединицама, СПКД „Просвјета”.

Овај велики јубилеј биће обележен у току једног од редовних заседања Народне скупштине Републике Српске, као и у току редовних заседања свих скупштина општина у Републици Српској. У току обележавања овога јубилеја треба нагласити и документовати чињеницу да се српски ослободилачки, антифашистички покрет јавио и деловао у два вида, тј. партизански и као четнички антифашистички покрет.

У 1996. г. Универзитет у Сарајеву Републике Српске и Универзитет у Бања Луци организоваће народни скуп посвећен овом јубилеју.

4) Педесет година Правног факултета Универзитета у Сарајеву Републике Српске (1946-1996. г.)

Носиоци активности: Универзитет у Сарајеву Републике Српске, Правни факултет у Српском Сарајеву, све правосудне институције Републике Српске, Српска радио-телевизија, листови и часописи у Републици Српској.

У току 1996. године одржаће се свечана седница Већа Правног факултета у Српском Сарајеву.

Правни факултет у Српском Сарајеву и Правни факултет у Бања Луци у 1996. години организоваће научни скуп посвећен актуелним питањима правосудја у Републици Српској.

5) Педесет година Медицинског факултета Универзитета у Сарајеву Републике Српске (1946-1996. г.)

Носиоци активности: Универзитет у Сарајеву Републике Српске, Медицински факултет у Србињу, све здравствене институције у Републици Српској, Српска радио-телевизија, листови и часописи у Републици Српској.

У току 1996. године одржаће се свечана седница Већа Медицинског факултета у Србињу.

Медицински факултет организоваће мултидисциплинарни народни скуп посвећен актуелним питањима здравства у Републици Српској на коме ће научни радници искључиво научним методама осветлити ову изузетно значајну проблематику.

6) 140 година од рођења Николе Тесле (1856-1996. г.)

Носиоци активности: Универзитет у Сарајеву Републике Српске, Универзитет у Бања Луци, Електротехнички факултет у Бања Луци, школски часови у свим школама и на свим факултетима, у свим јединицама Војске Републике Српске, Српска радио-телевизија, листови и часописи у Републици Српској, СПКД „Просвјета”.

7) Чetrдесет година од смрти др Николаја Велимировића (1956-1996. г.)

Носиоци активности: Српска православна црква, Универзитет у Сарајеву Републике Српске, Православна

духовна академија Светог Василија Острошког у Србињу, Српско просветно и културно друштво „Просвјета”, Српска радио-телевизија, школски часови у свим школама, на свим факултетима и у свим војним јединицама Војске Републике Српске.

Митрополија дабро-босанска и Универзитет у Сарајеву Републике Српске организоваће научни скуп на тему:

„Др Николај Велимировић у свом и нашем времену”.

Научни скуп ће се одржати између 20. и 30. августа 1996. године у просторијама Православне духовне академије Светог Василија Острошког у Србињу. На више места у Републици Српској организоваће се промоција дела владике Николаја (Бијељина, Србиње, Бања Лука, Пале, Требиње итд.).

8) 190 година од битке на Мишару и Делиграду

Носиоци активности: Војска Републике Српске, Српска радио-телевизија, школски часови у свим школама и на свим факултетима, у свим јединицама Војске Републике Српске.

9) 140 година од рођења Стевана Мокрањца (1856-1996.)

Носиоци активности: Српска православна црква, СПКД „Просвјета” Учитељски факултет у Бијељини, Музичка академија у Српском Сарајеву, сва културно-просветна друштва у Републици Српској, Српска радио-телевизија, школски часови у свим школама и на свим факултетима, листови и часописи у Републици Српској.

10) 190 година од рођења Јована Стерије - Поповића (1806-1996.)

Носиоци активности: Удружење књижевника Републике Српске, Универзитет у Сарајеву Републике Српске, Универзитет у Бања Луци, Филозофски факултет у Српском Сарајеву, Филозофски факултет у Бања Луци, Учитељски факултет у Бијељини, Народно позориште Републике Српске у Бања Луци, аматерска позоришта у Републици Српској, СПКД „Просвјета”, Српска радио-телевизија, листови и часописи у Републици Српској, школски часови у свим школама и на свим факултетима у Републици Српској.

Народно позориште Републике Српске и аматерска позоришта у Републици Српској у текућој години извешће по једно дело Ј.С. Поповића.

11) Седамдесетпет година од смрти војводе Живојина Мишића (1921-1996.)

Носиоци активности: Војска Републике Српске, Српска радио-телевизија, школски часови у свим школама и на свим факултетима и у свим војним јединицама Војске Републике Српске, листови и часописи у Републици Српској.

Војна академија у Бања Луци организоваће научни скуп посвећен животу и делу војводе Живојина Мишића.

12) Десет година од смрти књижевника Мирослава Антића (1986-1996.)

Носиоци активности: Удружење књижевника Републике Српске, Филозофски факултет у Српском Сарајеву, Филозофски факултет у Бања Луци, СПКД „Просвјета”, Учитељски факултет у Бијељини, Српска радио-телевизија, школски часови у свим школама у Републици Српској.

13) Педесет година од убиства Драгослава Драже Михаиловића (1946-1996.)

Носиоци активности: Војска Републике Српске, Историјски институт у Бања Луци, Филозофски факултет у Српском Сарајеву, Српска радиотелевизија, листови и часописи у Републици Српској, школски часови у свим школама и на свим факултетима и у свим војним јединицама Војске Републике Српске.

У току обележавања ове педесетогодишњице полазећи од тога да је Дража Михаиловић први вођа оружаног антифашистичког отпора у поробљеној Европи (мај 1941. године), први герилац у Европи.

Институт за историју у Бања Луци, Филозофски факултет у Бања Луци и Војна академија у Бања Луци организоваће

у току 1996. године научни скуп: „Живот и дело Драгослава - Драже Михаиловића”

14) Седамдесетпет година од смрти краља Петра I Карађорђевића (1921-1996.)

Носиоци активности: Народна скупштина Републике Српске, Војска Републике Српске, Српска радио-телевизија, листови и часописи у Републици Српској, школски часови у свим школама и на свим факултетима и у свим војним јединицама Војске Републике Српске.

У току 1996. године поново ће се свечано открити порушени споменик краљу Петру I у Мркоњић Граду. Тај чин ће се обавити уз највише црквене, државне и војне свечаности.

15) Сто година филмске уметности код Срба (1896-1996.)

Носиоци активности: Српска радио-телевизија, „Срнафест” Српско Сарајево, листови и часописи у Републици Српској, школски часови у свим школама и на свим факултетима у Републици Српској, СПКД „Просвјета”.

Српска радио-телевизија приказује ретроспективу српског филмског стваралаштва од најмање двадесет играних филмова и ретроспективу кратког играног, документарног и цртаног филма српских филмских стваралаца.

16) Сто година фудбала код Срба (1896-1996.)

Носиоци активности: Факултет за физичку културу у Српском Сарајеву, Учитељски факултет у Бијелини, фудбалски клубови у Републици Српској, Српска радио-телевизија, радио аматерска такмичења у знаку овога јубилеја.

У току 1996. године, организоваће се фудбалски сусрети између једног прволигаша из Србије и ФК „Борац” из Бања Луке који ће директно преносити СРТ.

17) Седамдесетпет година Гимназије „Јован Дучић” у Требињу (1921-1996.)

Носиоци активности: Гимназија „Јован Дучић” у Требињу, све гимназије у Републици Српској, Српска радио-телевизија, листови и часописи у Републици Српској, Општина Требиње.

Поводом јубилеја организоваће се, између осталог, сусрет гимназија у Републици Српској и објавиће се публикација „Седамдесетпет година Гимназије „Јован Дучић” у Требињу”.

18) Педесет година ФК „Сарајево” (1946-1996.)

Носиоци активности: ФК „Сарајево”, Факултет за физичку културу у Српском Сарајеву, сви фудбалски клубови у Сарајеву, Српска радио-телевизија, листови и часописи у Републици Српској.

Поводом овога јубилеја организоваће се и један фудбалски турнир на коме ће учествовати клубови из Републике Српске, као и фудбалски сусрет између ФК „Сарајево” и једног прволигаша из Србије.

У целој 1996. години у свим општинама у Републици Српској обележаваће се годишњице значајних личности и догађаја из историје српског народа. Обележавање мора бити достојанствено, у складу са могућностима, са минималним трошковима.

На гробове и споменике српских великана и на споменике подигнуте у част великих догађаја из историје српског народа биће положени венци Републике Српске.

Представници Републике Српске биће присутни на обележавању годишњица значајних личности и догађаја из историје српског народа у Србији и Црној Гори. Оствариће се и пуна сарадња са одговарајућим институцијама у Србији и Црној Гори.

Број: 02-733/96
19. јуна 1996. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

САДРЖАЈ

579	Закон о приватизацији предузећа	597	596	Закон о изменама и допунама Закона о републичком фонду заједничких резерви	657
580	Закон о акцизама и порезу на промет	600	597	Закон о изменама и допунама Закона о министарствима	657
581	Закон о народној банци Републике Српске	609	598	Закон о изменама и допунама Закона о радним односима	659
582	Закон о банкама и другим финансијским организацијама	616	599	Закон о изменама и допунама Закона о социјалној заштити	659
583	Закон о девизном пословању	623	600	Закон о изменама и допунама Закона о експропријацији	660
584	Закон о платном промету	635	601	Закон о извршењу Буџета Републике Српске за 1996. годину	660
585	Закон о порезу за обнову и изградњу Републике Српске	639	602	Буџет Републике Српске за 1996. годину	661
586	Закон о обезбеђењу средстава за редовно и безбедно одвијање железничког саобраћаја	640	603	Одлука о укидању ратног стања и стања непосредне ратне опасности	669
587	Закон о управљању и газдовању пословним простором у државној својини	641	604	Исправка Одлуке о проглашењу Амандмана I и II на Устав Републике Српске	669
588	Закон о дечијој заштити	641	605	Одлука о именовању председника и чланова Комисије за заштиту права избеглица и расељених лица	669
589	Закон о финансијској полицији	648	606	Одлука о именовању председника и чланова Комисије за административна питања	669
590	Закон о политичким организацијама	651	607	Календар годишњица значајних личности и догађаја из историје српског народа у 1996. години	669
591	Закон о службеној употреби језика и писма	654			
592	Закон о изменама и допунама Закона о територијалној организацији и локалној самоуправи	655			
593	Закон о изменама и допунама Закона о јавним приходима и јавним расходима	655			
594	Закон о изменама и допунама Закона о доприносима	656			
595	Закон о изменама Закона о порезу на доходак грађана	657			